

Univerzitet Crne Gore
Cetinjska br. 2

Broj : 493
Godina : 2020.
Podgorica, 3. april 2020.

Broj primjeraka : 50

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za grupu predmeta Osnovi pozorišne režije (osnovne akademske studije) i Pozorišna režija I-II (osnovne akademske studije) za oblast studijski program Drama i pozorište, Osnovi pozorišne režije I-II (osnovne akademske studije) za oblast studijski program Gluma, na Fakultetu dramskih umjetnosti.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Dnevne novine" od 02. septembra 2019. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR PETAR PEJAKOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 02. 10. 1970. godine u Kotoru. Osnovnu i srednju školu sam završio u Rijeci u Hrvatskoj. Na Filozofskom fakultetu u Beogradu završio sam tri godine filozofije.

Diplomirao sam 1999. godine Pozorišnu i radio režiju kod prof. Egona Savina na Fakultetu dramskih umjetnosti u Beogradu.

U pojedinim predstavama, pored režije, pojavljujem sa i kao autor teksta i scenografije. Još tokom studija i kasnije više puta sam nagrađivan za režije na domaćim i inostranim pozorišnim

festivalima. Bio sam umjetnički direktor FIAT-a. Direktor sam Kotorsko festivala pozorišta za djecu od 2010. godine.

Podaci o radnim mjestima i izborima u zvanje

Od 1999. godine radim na Fakultetu dramskih umjetnosti na Cetinju kao student saradnik. Po diplomiranju, radim na istom fakultetu od 19.10.2000. godine sa statusom saradnik u nastavi za predmet Režija/Pozorišna režija.

Kao predavač radim od 2005. godine za predmet Pozorišna režija i to na odsjecima Produkcija, Dramaturgija i Gluma. Kao saradnik u nastavi i dalje sam angažovan za isti predmet na odsjeku Pozorišna režija.

2009. godine biran sam u zvanje docenta za Predmet pozorišna režija.

Od 2010. do 2013. godine bio sam prodekan za međunarodnu saradnju Fakulteta dramskih umjetnosti.

U zvanje vanrednog profesora izabran sam 05.12. 2014 (Odluka 01-1538) za predmete Pozorišna režija I-II (osnovne

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

2 KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE REZULTATA U OBLASTI UMJETNOSTI

2. UMJETNIČKA DJELATNOST			
U 1			
U 1.1 Premijerno izvođenje/prikazivanje umjetničkog djela u inostranstvu na događajima od izuzetnog međunarodnog značaja, sa objavljenom kritikom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		do 15	
2.		do 15	
U 1.2 Premijerno izvođenje/prikazivanje umjetničkog djela u zemlji, sa objavljenom kritikom (djelo od izuzetnog nacionalnog značaja)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Petar Pejaković, reditelj i koautor teksta predstave <i>Carevo novo odijelo</i> , produkcija Hercegovo pozorište, premijera: 25. oktobra 2018. godine;	do 10	8
2.	Petar Pejaković, reditelj predstave <i>Otvoren kraj</i> po tekstu Jovane Bojović, produkcija Crnogorsko narodno pozorište, Podgorica, premijera: CNP, 25. februar 2017. godine;	do 10	8
3.	Petar Pejaković, reditelj predstave i koautor projekta <i>Djeca/Kapital</i> , produkcija Kraljevsko pozorište Zetski dom – Cetinje, premijera: 05.jun 2017. godine;	do 10	7
4.	Petar Pejaković, Milivoje Obradović, Slaviša Grubiša, koautor drame <i>Kako rastu veliki ljudi: Njegaš za djecu</i> ; izdavač: Kotorski festival pozorišta za djecu, Kotor, 2016. godine; ISBN: 978-9940-9752-0-3	do 10	4
5.	Petar Pejaković, reditelj i autor predstave <i>Da Da Šekspir</i> , produkcija Crnogorsko narodno pozorište, Gradsko pozorište Podgorica, Kotorski festival pozorišta za djecu, KotorArt; premijera: CNP, 22.oktobar, 2016. godine;	do 10	9
U 1.3 Izlaganje umjetničkog djela na samostalnim izložbama u inostranstvu, sa objavljenom kritikom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		do 15	
2.		do 15	

U 1.4 Izlaganje umjetničkog djela na samostalnim izložbama u zemlji, sa objavljenom kritikom		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		do 10	
2.		do 10	
U 2			
U 2.1 Premijerno izvođenje/prikazivanje umjetničkog djela na internacionalnim festivalima, smotrama, manifestacijama		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Petar Pejaković, reditelj i koautor teksta predstave <i>Carevo novo odijelo</i> , produkcija HercegNovsko pozorište; izvođenje: KotorArt, XXVII Kotorški festival pozorišta za djecu, 2019. godine	do 10	8
2.	Petar Pejaković, reditelj i koautor teksta predstave <i>Carevo novo odijelo</i> , produkcija HercegNovsko pozorište; izvođenje: Budva Grad teatar, 2019. Godine	do 10	7
3.	Petar Pejaković, reditelj predstave <i>Brod za lutke</i> po tekstu Milene Marković, produkcija Prazan prostor, XXVI Kotorški festival pozorišta za djecu, Kotor, Crna Gora, 2018. godina;	do 10	5
4.	Petar Pejaković, reditelj predstave <i>Bespomoćna stvorenja</i> (dramatizacija Petar Pejaković po tekstu A.P.Čehova), produkcija Dramski studio Homer, 10. BIT festival (Blind in Theatre), Zagreb, Hrvatska, 2017. godina;	do 10	8
5.	Petar Pejaković, reditelj predstave i koautor projekta <i>Djeca/Kapital</i> , produkcija Kraljevsko pozorište Zetski dom – Cetinje, izvođenje: FIAT – Festival internacionalnog alternativnog teatra, 2017. godine;	do 10	8
6.	Petar Pejaković, reditelj i koautor projekta <i>Kotor o Kotoru</i> , produkcija Expeditio, izvođenje: Međunarodna konferencija - Cultural Heritage Counts for South-East Europe, Beograd, Srbija, 2017. godine;	do 10	6
7.	Petar Pejaković, reditelj i autor projekta <i>Da Da Šekspir</i> , produkcija Kotorški festival pozorišta za djecu, KotorArt, Crnogorsko narodno pozorište, Gradsko pozorište Podgorica; KotorArt - XXIV Kotorški festival pozorišta za djecu, 2016. godine;	do 10	8
8.	Petar Pejaković, reditelj i koautor projekta <i>Kotor o Kotoru</i> , produkcija Expeditio, izvođenje: FIAT – Festival internacionalnog alternativnog teatra, 2016. godine;	do 10	8
9.	Petar Pejaković, reditelj predstave <i>Škrti berberin</i> po tekstu Aleksandra Popovića, producent Centar za kulturu Pančevo, Srbija, izvođenje: KotorArt - XXIV Kotorški festival pozorišta za djecu, 2016. godine;	do 10	6
10.	Petar Pejaković, reditelj i autor projekta <i>Ko to tamo pjeva</i> , produkcija Dramski studio Homer; 9. BIT festival (Blind in Theatre), Zagreb, Hrvatska 2015. godine;		8
11.	Petar Pejaković, reditelj i autor projekta <i>Pazi, zebri gazi</i> , produkcija Centar za kulturu – Tivat; KotorArt – XXIII Kotorški festival pozorišta za djecu, 2015. godine;		8
U 2.2 Premijerno izvođenje/prikazivanje umjetničkog djela na nacionalnim festivalima, smotrama, manifestacijama		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Petar Pejaković, reditelj i koautor teksta predstave <i>Carevo novo odijelo</i> , produkcija HercegNovsko pozorište; izvođenje: HercegNovske aprilske pozorišne svečanosti, 2019. Godine	do 5	4
2.	Petar Pejaković, reditelj i koautor projekta <i>Kotor o Kotoru</i> , produkcija Expeditio, izvođenje: III Nacionalna naučno-stručna konferencije o dramu i obrazovanju: Učestvuj, Beograd, Srbija, 2017. godine;	do 5	3
U 3			
U 3.1 Ponovljeno izvođenje/prikazivanje autorskog umjetničkog djela u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Petar Pejaković, reditelj i koautor projekta <i>Kotor o Kotoru</i> , produkcija Expeditio, izvođenje: Festival Artakt, Zadar, Hrvatska, 2018. godine;	do 5	3
2.		do 5	
U 3.2 Ponovljeno izvođenje/prikazivanje autorskog umjetničkog djela u zemlji		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Petar Pejaković, reditelj i koautor projekta <i>Ljubav i nasilje</i> , produkcija UN Montenegro, Prazan prostor (Predstava je izvedena 27 puta u više od 10 gradova u Crnoj Gori; 2016.-2019.)	do 3	3

2.	Petar Pejaković, reditelj i koautor projekta <i>Kotor o Kotoru</i> , produkcija Expeditio (Predstava je izvedena ukupno 25 puta u Kotoru, Nikšiću, Herceg Novom, Podgorici, Kolašinu-Korifej, Tivtu; 2016.-2018.)	do 3	3
3.	Petar Pejaković, reditelj predstave i koautor projekta <i>Djeca/Kapital</i> , produkcija Kraljevsko pozorište Zetski dom – Cetinje (Predstava je izvedena ukupno 28 puta u sklopu Projekta Otvorana vrata Ministarstva prosvjete i Kraljevskog pozorišta Zetski dom, 2017.-2019.);	do 3	3
4.	Petar Pejaković, reditelj i koautor projekta <i>Kako rastu veliki ljudi – Njegaš za djecu</i> , produkcija KotorArt, Crnogorsko narodno pozorište, Gradsko pozorište Podgorica (Predstava je izvedena više od 80 puta od 2014. do 2019. godine);	do 3	3
U 5			
U 5.1 Vođenje umjetničkih projekata, festivala i seminara		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Petar Pejaković, direktor Kotorskog festivala pozorišta za djecu, Kotor, 2015-2019. godine;	do 4	4
2.	Petar Pejaković, osnivač i voditelj Dramskog studija Kraljevskog pozorišta Zetski dom, Cetinje, 2017. – 2019. godine;	do 4	4
	Petar Pejaković, voditelj radionice , “Berlin - Cetinje - Rome - Values of Europe”, Erasmus + projekat, Berlin, Rim, Cetinje, 2017. godine	do 4	4
U 5.2 Učešće u radu žirija, selektorskoj komisiji, umjetničkom savjetu na takmičenjima, konkursima, manifestacijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Petar Pejaković, predsjednik žirija , Međunarodni festival glumca, Nikšić, 2015. godine.	do 4	3
2.		do 4	

3. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Udžbenici			
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Hugo Klajn "Osnovni problemi režije", Univerzitet umetnosti u Beogradu, 1995. godine	4	4
2.	Ronald Harvud, ISTORIJA POZORISTA, Klio, Beograd, 1998.	4	4
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	U skladu sa Odlukom Vijeća Fakulteta dramskih umjetnosti broj 01-1093, od 12. 09. 2019.	do 5	5
2.		do 5	

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	1		1	
2. UMJETNICKI RAD	66	28	263	153
3. PEDAGOŠKI RAD	7	3	23	13
4. STRUČNI RAD	27			
UKUPNO	101	31	287	168

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu navedenih podataka o stepenu obrazovanja i nužne dokumentacije, kao i uvida u Pejakovićev umjetnički i pedagoški rad, smatram da vanredni profesor Petar Pejaković ispunjava sve zakonom predviđene uslove za izbor u zvanje redovnog profesora.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMETNIČKOG) RADA

Umjetničku karijeru i angažman vanrednog profesora i reditelja Petra Pejakovića obilježava kontinuitet u posvećenju pozorišnom israživanju na umjetničkom polju teatra za djecu i mlade. Istrajno je usmjeren na pokretanje i razvijanje novih sadržaja i formi na relaciji umjetničke prakse – aktivizam - edukacija, na interkulturalne projekte, kao i njegovanje i kreiranje pozorišne publike. Njegova umjetnička preokupacija odnosi se na aktuelne teme odrastanja i sazrijevanja djece i mladih, a uključuje umjetnički angažman kroz različite i jedinstvene izvođačke forme. Bilo da se fokusira na klasične dramske tekstove, da istražuje u radioničko – studijskom radu, eksperimentiše u procesu rada sa dramskim umjetnicima ili vulnerabilnim i drugim grupama, Pejaković u umjetničko – edukativni proces stvaralački uključuje nove instrumentarije i - zbira rezultate čija je vrijednost specifično širokog kulturnog odjeka i umjetničkog značaja.

Osim toga, njegova profesionalna interesovanja produbljena su iskustvima i uspjesima u vođenju institucionalizovanog Dramskog studija pri Kraljevskom narodnom pozorištu Zetski dom i dugogodišnjim umjetničkim radom i upravljanjem Kotor –art festivalom za djecu (ambijentalni teatar, hepening, ulični teatar itd.).

Inventivnost, istraživački duh i posvećenost neodvojivi su od ovakvog vida bavljenja pozorišnom umjetnošću, zato se Pejaković pojavljuje na crnogorskoj i međunarodnoj sceni kroz autentični rediteljski poetički stav, uz to i sa samostalnim autorskim tekstovima i predlošcima za predstave.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Osim na predmetu Pozorišna režija (u okviru sadašnjeg studijskog programa Drama i pozorište), vanredni profesor Petar Pejaković je stekao višegodišnju predavačku praksu i na studijskim programima Dramaturgija, Produkcija, Gluma i Film i mediji . Odlukuje ga temeljnost u primjenjivanju metoda umjetničkog obrazovanja kroz praktikume i individualne procese rada sa studentom. U pedagoškom pristupu teži inovativnosti, prati i primjenjuje komparativna savremena iskustva iz oblasti umjetničkog obrazovanja, pa su njegovi rezultati i u sprovedrnu teorijskih i u postizanju praktičnih zadataka jednako uspješni, na zadovoljstvo studenata i u interesu kvaliteta nastave.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	1		1	1		1
2. UMETNIČKI RAD	38	28	66	110	153	263
3. PEDAGOŠKI RAD	4	3	7	10	13	23
4. STRUČNI RAD						
UKUPNO	43	31	74	121	166	287

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu saradnje sa kandidatkom na predmetu Pozorišna režija, te i njegovih umjetničkih i pedagoških referenci, predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da izabere vanrednog profesora

Petra Pejakovića u zvanje redovnog profesora za predmet Pozorišna režija na Fakultetu dramskih umjetnosti.

RECENZEN

Red. prof. Radmila Vojvodić

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u kompletnu dokumentaciju, a shodno odredbama koje definišu uslove i kriterijume za izbor u akademska zvanja u ustanovama visokog obrazovanja, neupitno se može zaključiti da kandidat Petar Pejaković ispunjava sve uslove za izbor u zvanje redovnog profesora, u pogledu stepena obrazovanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMETNIČKOG) RADA

Petar Pejaković se u kontinuitetu bavi umjetničkom delatnošću u polju pozorišnog stvaralaštva i mnoga dela potpisuje kao uspešan reditelj, često i kao autor/koautor. U kategoriji U1, Pejaković ima pet umjetničkih dela koja su realizovana u zemlji, a u kategoriji U2 ima 11 referenci premijerno izvedenih na međunarodnim manifestacijama i festivalima, čime kandidat ispunjava kvantitativne i kvalitativne kriterijume za izbor zvanje redovnog profesora. Reprezentativne reference Petra Pejakovića realizovane su kroz najrelevantnije pozorišne institucije nacionalnog karaktera, poput Crnogorskog narodnog pozorišta (Podgorica) ili Kraljevskog pozorišta Zetski dom (Cetinje), o čijem kvalitetu svjedoči i pozorišna kritika koja upravo u Pejakovićevom rukopisu vidi uspjeh umjetničkog dela. Posebno bi, nadalje, valjalo istaći predstave *Djeca/Kapital* (Kraljevsko pozorište Zetski dom – Cetinje) i *Kako rasti veliki ljudi: Njegos za djecu* (Kotor Art, CNP, Gradsko pozorište Podgorica) kojima se autor iznova potvrđuje kao umetnik fokusiran na decu kao ciljnu grupu, čime sistemski i dugoročno utiče na oblikovanje pozorišne publike u Crnoj Gori. Činjenice o broju repriznih igranja ovih predstava, koje se izražavaju u desetinama, dodatno govore o značaju umjetničkog stvaralaštva kandidata. Iz njegovih referenci se jednostavno uočava i značaj vođenja relevantnih umjetničkih festivala i projekata od kojih treba izdvojiti, u skladu sa prethodnim vrednosnim sudom pozorišnog stvaralaštva, *Kotorski festival pozorišta za djecu* koji se, svojim autorskim konceptom, selekcijom i programom uopšte, nameće kao međunarodno relevantna i važna manifestacija. Tačka susreta Pejakovićevih referenci, po pravilu, ogleda se u društvenoj angažovanosti (*Kotor o Kotoru*) i komunikaciji sa osjetljivim društvenim grupama (*Bespomoćna stvorenja*), te ne čudi da je autor, u stručnoj javnosti, prepoznat upravo po tim društveno-angažovanim vrednostima i tome immanentnoj estetici.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Iako specifičnosti umjetničkog obrazovanja, same po sebi, negiraju kvantitativni izraz pedagoških sposobnosti, pri čemu treba i napomenuti da na Fakultetu dramskih umjetnosti UCG do sada nisu organizovane master/magistarske niti doktorske studije, Petar Pejaković studentima i studentkinjama FDU daje prva i elementarna znanja iz uže oblasti pozorišne režije, trenutno na tri studijska programa: Gluma, Drama i pozorište, Film i mediji. Kroz individualne procese i pedagoške metode, Pejaković studentima pruža akademsku i profesionalnu podršku, te pokazuje specifičnu fleksibilnost i zavidnu istrajnost u komunikaciji sa studentima, o čemu najbolje svjedoče ocene na studentskim anketama iz godine u godinu, što je rezultiralo i najvišom ocenom kvaliteta nastave, u skladu sa Odlukom Vijeća Fakulteta dramskih umjetnosti. Iako suštinski pedagoško-umjetničke, neke reference Petra Pejakovića nisu mogle biti svrstane u ponuđeni obrazac za izbor u zvanje, ali ih svakako treba uzeti u obzir pri ocenjivanju njegove pedagoške osposobljenosti: međunarodno priznate radionice i projekti (Berlin, Rim, Cetinje – *Erazmus+*) ili osnivanja dramskih studija pri pozorišnim institucijama (Kraljevsko pozorište Zetski dom) ključni su argument zbog kojeg je Pejaković u crnogorskoj stručnoj i akademskoj javnosti prepoznat kao izuzetan pozorišni pedagog.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	1		1	1		1
2. UMJETNIČKI RAD	38	28	66	110	153	263
3. PEDAGOŠKI RAD	4	3	7	10	13	23
4. STRUČNI RAD						
UKUPNO	43	31	74	121	166	287

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Shodno Zakonu o visokom obrazovanju i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, a imajući u vidu detaljan konkursni materijal, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Fakulteta dramskih umjetnosti i Senatu Univerziteta Crne Gore da Petra Pejakovića izabere u zvanje redovnog profesora, uvažavajući činjenicu da neupitno ispunjava sve normativne i suštinske uslove za zvanje redovnog profesora.

RECENZENT
prof. Egon Savin

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I Ocjena uslova

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u kompletnu dokumentaciju može se zaključiti da kandidat Petar Pejaković u pogledu stepena obrazovanja ispunjava sve uslove za izbor u zvanje redovnog profesora.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMETNIČKOG) RADA

Petar Pejaković je preko 25 godina neprekidno aktivan kao pozorišni reditelj i autor u Crnoj Gori i internacionalno. Od poslednjeg izbora u zvanje kandidat ima značajan broj kvalitetnih referenci na polju umetničkog stvaralaštva koje ispunjavaju kriterijume za izbor u zvanje redovnog profesora. U tom periodu Petar Pejaković je kao reditelj, a na nekim projektima i kao autor ili koautor, realizovao čitav niz pozorišnih ostvarenja u većini institucija u Crnoj Gori koje se bave pozorišnom produkcijom, i to u onim nacionalnim i etabliranim (Crnogorskog narodnog pozorišta, Kraljevskog pozorišta Zetski dom, Međunarodni festival KotorArt, Gradsko pozorište Podgorica, Centar za kulturu Tivat), tako i u nezavisnim organizacijama (Expedio, Prazan prostor, Hercegovsko pozorište, Dramski studio Homer). U ovom periodu režirao je i izvan Crne Gore, a njegove predstave uvrštene su u programe značajnih međunarodnih festivala. Petar Pejaković se u svom umetničkom radu dominantno i kvalitetno bavi područjem istinski angažovanog teatra. I to ne teatra koji samo provocira ili je umetnički subverzivno, već teatra koji pozitivno afirmiše pored estetskih i ostale humane vrednosti. Sa jedne strane Pejaković se predano bavi pozorištem za decu i mlade (Kako rastu veliki ljudi/Njgoš za decu, Da Da Šekspir, Carevo novo odijelo, Pazi zebri gazi, Škrti berberin), gde se etablirao kao jedan od autora i reditelja koji i na sadržajnom i na estetskom planu pomena granice u ovoj pozorišnoj oblasti. Sa druge strane niz ostvarenja iz oblasti dokumentarnog teatra, tetra zajednice i teatra angažovanog u svrhu ličnih i društvenih promena (Ljubav i nasilje, Djeca/Kapital, Bepomoćna stvorenja, Kotor o Kotoru, Ko to tamo pjeva) čine ga jednim od vodećih stvaraoca u oblasti primenjenog teatra u regionu.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Petar Pejković predaje na tri studijska programa Fakultet dramskih umjetnosti na Cetinju: Gluma, Drama i pozorište, Film i

mediji. Kandidat je u svom pedagoškom radu posvećen i stručan, što je permanentno vidljivo i iz studentskih anketa. Petar Pejaković je kao pedagog razvio osoben pristup baziran na pozorišnim radionicama i individualnom radu sa studentima. Praćenje i primena savremenih pedagoških metoda, kao i najnovijih teatarskih tendencija važne su karakteristike njegovog pedagoškog rada. Kvalitetan i obiman pedagoški rad u oblastima vaninstitucionalnog i neformalnog umetničkog obrazovanja, ne samo u Crnoj Gori, već i internacionalno, višestruko je značajan i u oblasti visokoškolskog obrazovanja, kako metodološki, empirijski i sadržajno, tako i zbog samog vrednovanja i statusa umetničkog obrazovanja u širim društvenim okvirima. Ukupan umetnički i pedagoški rad Petra Pejakovića je duboko uzajamno povezan i u toj prežetosti se ogleda njegov poseban doprinos.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	1		1	1		1
2. UMJETNIČKI RAD	38	28	66	110	153	263
3. PEDAGOŠKI RAD	4	3	7	10	13	23
4. STRUČNI RAD						
UKUPNO	43	31	74	121	166	287

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Imajući u vidu detaljan konkursni materijal i poznavajući umetnički i pedagoški rad kandidata, a shodno Zakonu o visokom obrazovanju i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, predlažem Vijeću Fakulteta dramskih umjetnosti i Senatu Univerziteta Crne Gore da Petra Pejakovića izabere u zvanje redovnog profesora, uvažavajući činjenicu da u potpunosti ispunjava sve uslove za zvanje redovnog profesora.

RECENZENT
prof. Alisa Stojanović

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast Komparativna politika (za grupu predmeta: Javne politike, Javno mnjenje, Teorija javnosti i Izborni sistemi) na Fakultetu političkih nauka.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu *Pobjeda* 06.12.2019. godine i u dnevnom novinama *Dan* od 06.12.2019. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR ZLATKO VUJOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam u Podgorici, Crna Gora, 07.09.1975. godine. Osnovnu i srednju školu (Gimnazija Slobodan Škerović, društveno – jezički smjer) sam završio, takođe, u Podgorici.

Na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici sam diplomirao 2004. godine. Magistrirao sam na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore na temu «Izborni sistemi zemalja Evropske unije – komparativna analiza sistema izbora za parlamente država članica i Evropski parlament» sa ocjenom A 2008. godine.

Doktorirao sam na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu na smjeru Komparativna politika, komparativne javne politike u januaru 2019. godine.

Bio sam radno angažovan kao saradnik u nastavi na Fakultetu političkih nauka u Podgorici na grupi predmeta: Politička sociologija, Partijski sistemi, Izborni sistemi, Javno mnjenje, Komparativni partijski sistemi u Evropi, Izborni sistemi u Evropi. Na Fakultetu političkih nauka sam koordinirao Politikološkim od 2006. do 2007., a nakon toga smjerom Evropske studije do juna 2008. godine. Ukupno, na Fakultetu političkih nauka sam imao

zasnovan radni odnos od septembra 2006 – do septembra 2016. godine.

Na eksternom konkursu za školsku 2019-2020 izabran sam za predavača na predmetima: Javne politike, Javno mnjenje, Teorija javnosti i Izborni sistemi.

Jedan sam od osnivača i predsjednik nevladine organizacije Centar za monitoring i istraživanje CeMI, kao i Generalni sekretar Evropske mreže organizacija za monitoring izbora ENEMO (www.enemo.eu).

Koordinirao sam izradu nekoliko zakonskih projekata, od kojih su Zakon o finansiranju političkih partija i Zakon o političkim partijama usvojeni u crnogorskom parlamentu nakon što sam ih, kao jedan o predstavnika građanske inicijative, zastupao na plenarnom parlamentarnom zasjedanju (2004).

Koordinirao sam monitoringom svih nacionalnih izbora u Crnoj Gori od 2000. do 2012. godine, kao i monitoringa referenduma o državnopravnom statusu 2006. godine.

Bio sam učesnik i brojnih međunarodnih misija za nadgledanje izbore. Šest puta sam bio šef Međunarodnih posmatračkih misija za nadgledanje izbora (ENEMO), i to u Ukrajini 3 puta (2015. i 2019.), Jermeniji (2018.) i Kosovu 2 puta (2010 i 2013). Bio sam član misije procjene uslova za održavanje izbora u Moldaviji 2018. kao dio šestočlane misije Nacionalnog demokratskog instituta NDI iz Vašingtona. Pored toga bio sam u brojnim međunarodnim misija nadgledanja izbora (ENEMO, OSCE) kao kratkoročni ili dugoročni posmatrač kao što su: Ukrajina, Moldavija, Kazakstan, Kosovo, Kirgistan, Tadžikistan, Gruzija.

Bio sam član Nacionalne komisije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, član Savjeta Agencije za elektronske medije i predsjednik nacionalnog Nevladinog samoregulatornog tijela.

Trenutno sam član Savjeta Agencije za sprečavanje korupcije (ASK).

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA – dr Zlatko Vujović

I. Vrste i kvantitativno ocjenjivanje naučno – istraživačkih rezultata

Kategorija	Naziv grupe rezultata	Oznaka	Vrsta rezultata	Broj poena
M2	Autorske naučne monografije	M 2.1	<ul style="list-style-type: none"> Vujović, Zlatko. Oligarchic Party Structures and Membership in Montenegro // Party Members and Their Importance in Non-EU Countries - A Comparative Analysis / Sergiu Gherghina, Alexandra Iancu, Sorina Soare (ur.). London: Routledge. 2018 (Izdavač sa spiska renomiranih međunarodnih izdavača – Prilog 5) 	6
		M 2.2	<ul style="list-style-type: none"> Vujović, Zlatko; Tomović, Nikoleta. The Presidentialisation of Political Parties in Montenegro: A Limited Semi-presidentialism // The Presidentialisation of Political Parties in the Western Balkans / Passarelli, Gianluca (ur.). London: Palgrave Macmillan. 2018 (Izdavač sa spiska renomiranih međunarodnih izdavača – Prilog 5) 	6
Q1	Rad u međunarodnom časopisu (časopisi koji se nalaze u prvih 25% među časopisima web of science liste (SCI/SCIE, SSCI, AHCI))	Q 1.1	<p>Vujović, Zlatko; Komar, Olivera. Impact of the Europeanization process on the transformation of the party system of Montenegro. // Journal of Southern Europe and the Balkans / Balkan & Near Eastern Studies. 10 (2008) , 2; 223-241</p>	15
Q5	Radovi u naučnim časopisima	Q 5.1	<ul style="list-style-type: none"> Komar, Olivera; Vujović, Zlatko. Europeanisation of National Political Parties and Party System - Case Study of Montenegro. // Politics in Central Europe – The Journal of the Central European Political Science Association. 3 (2007) , 1+2; 51-70 	4
		Q 5.2	<ul style="list-style-type: none"> Vujović, Zlatko. Što s preferencijskim glasovanjem? Iskustvo Austrije. // Anali Hrvatskog politološkog društva. 15 (1) (2018); 59-75. 	4
Q6	Radovi u naučnim časopisima	Q 6.1	<ul style="list-style-type: none"> Vujović, Zlatko. Uticaj procesa evropeizacije na političke partije u Crnoj Gori. // CIVIS Montenegrin Journal of Political Science. 4 (2015) , 4; 43-59. 	2
		Q 6.2	<ul style="list-style-type: none"> Vujović, Zlatko; Tomović, Nikoleta. Perspectives for Development of Intra-Party Democracy in Montenegro. // Comparative Balkan Politics. 2 (2016) , 1; 43-65. 	2
K4	Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično	K 4.1	<ul style="list-style-type: none"> Vujović, Zlatko; Tomović, Nikoleta Perspectives for Development of Intra-party Democracy in Montenegro // World Congress - Poznań 2016 Poznan, Poljska, 2016 	0.5
		K 4.2	<ul style="list-style-type: none"> Vujović, Zlatko. The presidentialization of Political Parties in Montenegro – Limiting Internal Party Democracy // ECPR General Conference Prag, Češka Republika, 2016 	0.5
		K 4.3	<ul style="list-style-type: none"> Vujović, Zlatko Blurred Perspective of Internal Party Democracy Development in Montenegro // 1st BCES INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE “Impact of Personal Vote on Internal Party Democracy Podgorica, Crna Gora, 2016 	0.5

S2	Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj u inostranstvu	S 2.1	<ul style="list-style-type: none"> Vujović, Zlatko. Country Reports: Non-EU Countries - Montenegro // Civil Society in Central and Eastern Europe: Challenges and Opportunities / Vandor, Peter; Traxler, Nicole; Millner, Reinhard ; Meyer, Michael (ur.). Vienna: ERSTE Foundation, 2017. 	2
		S 2.2	<ul style="list-style-type: none"> Vujović, Zlatko. The Impact of Personalization of Electoral System on Political Parties – The Case of Montenegro // Voters, Parties, Elections – How to Democratize Political Parties in Montenegro and Serbia / Stojiljković, Zoran; Spasojević, Dušan (ur.). Beograd, Podgorica: Fakultet političkih nauka, Univerzitet u Beogradu i Centar za monitoring i istraživanje CeMI, 2017. 	2
S4	Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas	S 4.1	<ul style="list-style-type: none"> Dedović, Vlado; Vujović, Zlatko. Electoral System in Montenegro // Electoral and Party System in Montenegro - A Perspective of Internal Party Democracy Development / Goati, Vladimir; Darmanović, Srđan (ur.). Podgorica: Centar za monitoring i istraživanje CeMI, 2016. 	1
		S 4.2	<ul style="list-style-type: none"> Vujović, Zlatko; Tomović, Nikoleta. Internal Party Democracy in Montenegro // Electoral and Party System in Montenegro: A Perspective of Internal Party Democracy Development / Goati, Vladimir; Darmanović, Srđan (ur.). Podgorica: Centar za monitoring i istraživanje CeMI, 2016. 	1
		S 4.3	<ul style="list-style-type: none"> Vujovic, Zlatko, Muk, Stevo, „Control-function of the Parliament of Montenegro" in Comparative Analysis of Democratic Performances of the Parliaments of Serbia, Bosnia and Herzegovina and Montenegro, Belgrade, Sarajevo, Podgorica, 2012. 	1
		S 4.4	<ul style="list-style-type: none"> Vukićević Boris, Vujovic Zlatko, “Constitutional and Legal Political Framework of the Parliament in Montenegro, 1989-2012”, in: Comparative Analysis of Democratic Performances of the Parliaments of Serbia, Bosnia and Herzegovina and Montenegro, Belgrade, Sarajevo, Podgorica, 2012. 	1
I 10	Projekti	I 10.1	<ul style="list-style-type: none"> Projekat „Balkanska komparativna studija izbora – Uticaj personalnog glasanja na unutarpartijsku demokratiju“ realizovao Centar za monitoring i istraživanje CeMI u saradnji sa partnerima Fakultetom političkih nauka u Beogradu, i kosovskim think-tankom KIPRED. U projekat su takođe bili uključeni eksperti i istraživači iz Bosne i Hercegovine. Projekat se realizovao u okviru Regionalnog istraživačkog programa za Zapadni Balkan „Regional Research Promotion Programme“ – RRPP, finansiranog od strane Švajcarske Agencije za razvoj i saradnju, a koji se sprovodi od strane Univerziteta Friburg. 	6
		I 10.2	<ul style="list-style-type: none"> Međunarodni naučno-istraživačkog projekat „Balkanska komparativna studija izbora: Prezidencijalizacija političkih partija – organičenje unutarpartijske demokratije“ koji je bio podržan od Regionalnog programa za promociju istraživanja na Zapadnom Balkanu (RRPP), a na kojem su CeMI-jevi partneri Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu, NVO Demokracija za razvoj (D4D) sa Kosova, Albanski institut za političke studije (AISP) iz Albanije, te grupe eksperata iz Bosne i Hercegovine i Makedonije. 	6

Ukupan broj bodova: 60.5

II. Vrste i kvantitativno ocjenjivanje pedagoških sposobnosti

P5	Kvalitet nastave	P5	Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave	5
----	------------------	----	--	---

IZVJEŠTAJ

Na natječaj Univerziteta Crne Gore, koji je objavljen u dnevnim listovima *Pobjeda* i *Dan* 6. prosinca/decembra 2019., za izbor u akademsko zvanje za oblast Komparativna politika na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore – skupina predmeta koja je obuhvaćena znanstvenim područjem obuhvaća (1) Javne politike, (2) Javno mnijenje, (3) Teoriju javnosti i (4) Izborne sisteme - prijavio se 18. prosinca/decembra 2020. **dr. sc. ZLATKO VUJOVIĆ.**

I. OCJENA UVJETA ISPUNJENOSTI S OBZIROM NA STUPANJ OBRAZOVANJA

Zlatko Vujović diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore 2004. Znanstveni magisterij stekao je 2008. na Fakultetu političkih nauka, smjer Međunarodni odnosi, na Univerzitetu Crne Gore, obranivši magistarski rad “Izborni sistemi zemalja Evropske unije – komparativna analiza izbornih sistema parlamenata država članica i Evropskog parlamenta”. Doktorirao je na Fakultetu političkih nauka Sveučilišta u Zagrebu, završivši

doktorski studij Komparativna politika i obranivši 18. siječnja/januara 2019. disertaciju "Utjecaj personalizacije izbornih sustava na političke stranke: sustavi stranačkih lista s preferencijskim glasovanjem", te je stekao akademski stupanj doktora znanosti na području društvenih znanosti, znanstveno polje politologija. Ministarstvo prosvjete Vlade Crne Gore svojim je rješenjem UP I br. 636-1342/2019-2 od 7. kolovoza/avgusta 2019. priznalo Diplomom o stečenom znanstvenom stupnju doktora znanosti koju je izdao Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

S obzirom na stupanj obrazovanja, dr. sc. Zlatko Vujović ispunjava sve uvjete propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

ANALIZA ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

- Vujović, Zlatko, Tomović, Nikoleta. 2019. The Presidentialization of Political Parties in Montenegro. U: Passarelli, Gianluca. (ur.). *The Presidentialization of Political Parties in the Western Balkans*. London: Palgrave Macmillan, str. 119-144.

„Prezidencijalizacija politike“ ubraja se u teme što su dominirale u istraživanjima političke znanosti u svijetu u posljednja dva-tri desetljeća, ponajviše od pojave seminalnog zbornika *The Presidentialization of Politics. A Comparative Study of Modern Democracies* (Oxford: Oxford University Press, 2005) koji su uredili Thomas Poguntke i Paul Webb. Pod tim se pojmom misli na kompleksne, strukturalno i empirijski uvjetovane procese u političkim strankama, izborima i odlučivanju izvršne vlasti koje obilježuju sve veći utjecaj i sve veća koncentracija moći u rukama predsjednika stranaka, koji postaju glavnima izbornim kandidatima za najviše položaje u izvršnoj vlasti, to jest u vladama. Nasuprot starijemu i jednostavnijem pojmu „personalizacije politike“, koji se ponajprije ticao personalizacije izbora i istraživački je uglavnom bio ograničen na pefološke studije, uvođenje koncepta „prezidencijalizacija politike“ pomaknulo je težište istraživanja s izbora na političke stranke, a interpretacijski okvir proširilo na suvremene demokracije općenito. Pritom je bitno naglasiti kako je riječ poglavito o parlamentarnim demokracijama kojima načelno nisu inherentni takvi procesi, a ne o predsjedničkim ili polupredsjedničkim sustavima vlasti kojima su oni inherentniji.

To su teorijska i metodološka ishodišta analize prezidencijalizacije političkih stranaka u Crnoj Gori u navedenom članku. Autori pokazuju da je Crna Gora u oba svoja suvremena ustava – Ustavu 1992, kada je još bila dio Savezne Republike Jugoslavije (SRJ), i Ustavu 2007, kada je postala samostalna država – definirana kao parlamentarna demokracija sa slabima formalnim ovlastima predsjednika države. Nije pritom bitno što se predsjednik države bira općim izbornim izborima i ima izravnu demokratsku legitimnost, budući da je ta vrsta izbora i izborne legitimnosti postala sastavnicom mnogih suvremenih parlamentarnih demokracija. To je važno konstatirati kako bi se zaključilo da prezidencijalizacija stranaka nije „izravan proizvod institucionalnog utjecaja na politički sustav, jer Crna Gora nikad nije imala predsjednički sustav“ (119). Doduše, ima analitičara koji smatraju da su izravni izbori predsjednika države dostatan uvjet da se sustav vlasti transformira iz parlamentarnoga u polupredsjednički, ali takvo shvaćanje nije postalo dominantnim u suvremenoj političkoj znanosti. Može se govoriti o tome da te činjenice donekle prezidencijaliziraju parlamentarni sustav, ali tipološki ne mijenjaju cijeli sustav vlasti.

Budući da je Crna Gora, unatoč izravnim izborima predsjednika države, ustavna parlamentarna demokracija kojoj ne bi trebali biti inherentni procesi prezidencijalizacije političkih stranaka, a koji su pak evidentni, autori se pitaju što su njihovi uzroci i gdje su im izvorišta. Nalaze ih u formalnim i neformalnim obrascima strukturiranja, organiziranja i djelovanja samih političkih stranaka. Prezidencijalizacija stranaka proizlazi kako iz njihovih statutarnih normi tako i iz neformalnih metoda utjecaja na stranački život. Oba izvora, formalni i neformalni, utječu na silno jačanje položaja predsjednika kao dominantnih figura stranačke, ali i opće politike. Autori potom analiziraju „genetiku“ pojedinih crnogorskih stranaka kako bi empirijski potkrijepili svoju postavku.

U tom se sklopu analizira izvorno strukturiranje i kasnije transformiranje crnogorskoga stranačkog sustava, koristeći broj efektivnih parlamentarnih stranaka kao njegov standardni međunarodni pokazatelj, ali i prirodu opozicijskih stranaka. Kako se broj efektivnih stranaka u crnogorskom parlamentu sustavno povećavao – od 2,1 (1990) do 5,3 (2012) i 4,5 (2016) – stranački sustav transformirao se od, sartorijevski shvaćena, sustava s

dominantnom strankom (Demokratskom partijom socijalista, DPS) u višestranački sustav. S obzirom na broj efektivnih stranaka u parlamentu, višestranački sustav mogao bi se kategorizirati kao umjereni pluralizam da nije antisistemske opozicije koja ga je usmjerila k polariziranom pluralizmu kao nepovoljnu tipu strukturiranja stranačkih odnosa u demokracijama uopće.

Takav je razvoj posljedica postojanja etnički i ideološki duboko podijeljenog društva koje inklinira grupiranju i organiziranju svojih glavnih segmenata u dva suprotstavljena politička tabora, kako u parlamentu tako i izvan njega. Ta strukturalna društvena osnova dodatno pogoduje prezidencijalizaciji stranaka, pa je razumljivo što predsjednik dominantne Demokratske partije socijalista, kao crnogorske inačice „stranke vlasti“, „ima svu vlast, neovisno o tome je li premijer, predsjednik države ili samo predsjednik stranke“ (143). On je karizmatični vođa cijeloga jednog političkog tabora koji nije koncentrirao političku moć i vlast u svojim rukama samo zbog formalnih nego i zbog neformalnih političkih i društvenih konstelacija odnosa. Po tome se Crna Gora umnogome razlikuje od drugih država na „Zapadnom Balkanu“ – ona nije jedino etnički, vjerski ili ideološki podijeljeno društvo u regiji, ali jest poseban podtip podijeljenog društva. Ukratko, predsjednika slabim ili jakim ne čine samo formalne ustavne ovlasti, nego i društvena i politička konfiguracija odnosa u svakoj zemlji posebno.

Autori su došli do važnih uvida u uzroke, načine i oblike prezidencijalizacije crnogorskih političkih stranaka, što im je bio „zadani“ analitički cilj, ali su otišli i korak dalje, ispravno utvrdivši da se taj proces ne može razumjeti izvan posebnoga povijesno-političkog i socijalno-kulturnog konteksta u zemlji. Nova istraživanja na tom tragu bila bi dragocjena za još dublje razumijevanje političkog sustava i političkog života Crne Gore te bi mogla pridonijeti razumijevanju strukturiranja politike u podijeljenim društvima općenito.

- Vujović, Zlatko. 2018. Oligarchic Party Structures and Membership in Montenegro. U: Sergiu, Gherghina, Iancu, Alexandra, Soare, Sorina. (ur.). *Party Members and Their Importance in Non-EU Countries. A Comparative Analysis*. London: Routledge, str. 129-147.

Jedan od glavnih pravaca istraživanja suvremenih političkih stranaka u svijetu bavi se snažnim osipanjem njihova članstva i nastankom *memberless parties* u starim demokracijama. I u onim strankama koje nisu ostale bez članstva, a kakve su tipične za mnoge postkomunističke demokracije, njegova je uloga marginalizirana u korist vodstva. U analizi crnogorskih političkih stranaka autor taj proces naziva oligarhizacijom – klasičnim politološkim pojmom koji je u svojem „željeznom zakonu oligarhije“ promovirao Robert Michels analizirajući još početkom 20. stoljeća procese u Socijaldemokratskoj stranci Njemačke (SDP) kao prvoj modernoj masovnoj političkoj stranci koja je bila organizacijskih uzor svim kasnijima, kako lijevima tako i desnim, masovnim strankama.

Stari pojam i termin dobili su u suvremenim uvjetima nova obilježja i oblike. Autor upućuje na nekoliko normativnih i empirijskih uzroka oligarhizacije crnogorskih stranaka, koji pak nisu ograničeni samo na njih. Glavni uzrok treba tražiti u „normativnom lancu“ koji se proteže od Ustava preko zakona o političkim strankama do stranačkih statuta. Crna Gora ubraja se u države u kojima političke stranke nisu konstitucionalizirane – u Ustavu se govori o „političkim organizacijama“, pojmu koji je širi od političkih stranaka – to jest nisu izrijeком navedene u Ustavu i definirane kao demokratske političke organizacije koje svojim ustrojstvom i organizacijom ne smiju protusloviti demokratskome političkom poretku koji uspostavlja upravo taj Ustav. Zakonodavac nije iskoristio mogućnost da izravno „propíše“ demokratski način ustrojstva i organizacije političkih stranaka u respektivnim zakonima pa je ostavljen slobodan prostor samima stranačkim vodstvima da urede unutarnji život statutima. A statutima su stvorene „oligarhijske strukture“ unutar stranaka: zabrana frakcija, nepostojanje izravnih izbora stranačkog vodstva, ekskluzivni postupci selekcije kandidata za nacionalne i lokalne izbore, marginalna uloga članstva u procesima odlučivanja, izostanak deliberacije o javnim politikama koje će stranka zastupati u parlamentu ili provoditi u vladi. Oligarhizaciju potiče državni način financiranja koji stranke čini financijski, a posljedično i politički, neovisnima o članstvu. U drugom dijelu članka autor podrobnije analizira upravo postupke selekcije kandidata, načine izbor stranačkih vodstava i vođa te obrasce oblikovanja politika u najvažnijima crnogorskim strankama.

- Vujović, Zlatko. 2018. Što s preferencijskim glasovanjem? Iskustvo Austrije. *Anali Hrvatskoga politološkog društva*. (15) 59-75.

Temeljni je istraživački cilj ovoga članka utvrditi političke učinke izbornog sustava na stranački sustav te na zakonodavnu i izvršnu vlast u Austriji. Autor uvodno opisuje razvoj izbornih sustava u Austriji, pri čemu je težište njegova interesa na reformi izbornog zakonodavstva kojom u uvedene zatvorene neblokirane liste i preferencijsko glasovanje s jednim glasom, koji istodobno vrijedi i kao osobni glas dan jednom kandidatu i kao listovni glas dan cijeloj, stranačkoj ili koalicijskoj, izbornoj listi. Autor je istražio je li ta promjena utjecala na personalizaciju političkog predstavnništva, kako se teorijski pretpostavlja, ili se to ipak nije dogodilo.

Iscrpno analizirajući rezultate preferencijskog glasovanja u svima izbornim ciklusima nakon reforme, autor je došao do frapantna uvida da je u tridesetogodišnjoj povijesti (1959-1990) samo jedan kandidat izabran u državni parlament zahvaljujući preferencijskim glasovima što ih je dobio. I poslije 1990. samo su rijetki kandidati ulazili u parlament zahvaljujući preferencijskim glasovima, što pokazuje da se taj institut izbornog sustava nije ukorijenio u izbornu praksu i političku kulturu Austrije.

Presudno je bilo utvrditi zašto se to dogodilo i zašto Austrija odstupa od prakse drugih europskih demokracija. Autor je ustanovio da su za to odgovorne dvije skupine čimbenika. Jednu skupinu čine elementi samoga izbornog sustava - opcijsko, a ne obvezatno preferencijsko glasovanje, visoka kvota preferencijskih glasova koje kandidat mora dobiti da bi bio izabran te teškoće u primjeni preferencijskog glasovanja na razini saveznih pokrajina - ali i uvriježeni obrasci izbornog ponašanja, koje opisuje kao svojevrsnu političku inertnost i nevoljkost birača da promijene vlastito ponašanje. Autor je tako potvrdio spoznaju da su jednostavnost i razvidnost izbornog postupka, koje omogućuju biračima da lako vide kako „putuju“ njihovi glasovi i kako se pretvaraju u mandate, važna vrлина izbornih sustava, i to ne samo u novima postkomunističim demokracijama s razmjerno nerazvijenima demokratskim političkim kulturama, nego i u starijim demokracijama s razvijenijima političkim kulturama.

Drugi skup uzroka nalazi u postupcima selekcije kandidata za parlamentarne izbore u austrijskima političkim strankama koji su vrlo ekskluzivni i centralizirani. Kako ključnu ulogu u selekcijskim postupcima imaju najviša stranačka tijela i vodstva, kandidati su usmjereniji stjecanju njihove potpore nego stvaranju osobnoga političkog kapitala među biračima te vode stranačke, a ne osobne izborne kampanje.

Autor je svoje teze potkrijepio temeljitima analizama utjecaja pojedinih strukturnih elemenata izbornih sustava na izorno ponašanje birača i stranaka te na sastav i stupanj personaliziranosti odnosno nepersonaliziranosti parlamenta, odnosima osobne i stranačke dimenzije u postupcima selekcije kandidata u austrijskima političkim strankama te utjecajem izbornog sustava i izbornog ponašanja birača na strukturu stranačkoga sustava u parlamentu. Austrija je postulirana kao svojevrsan odstupajući slučaj (*deviant case*) u zapadnim demokracijama koje primjenjuju jednak ili sličan tip izbornog sustava - razmjerne izbore s neblokiranim listama i preferencijskim glasovanjem. U komparativnoj politici i političkoj znanosti uopće posebno se cijene utvrđivanje i analiziranje upravo odstupajućih slučajeva zato što oni, u stanovitoj mjeri, potkopavaju etablirane teorije i upućuju na nove pravce istraživanja koji pridonose razvoju političke znanosti.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOBLJENOSTI

Kandidat dr. sc. Zlatko Vujović stekao je zavidne pedagoške sposobnosti tijekom svoga prethodnog radnog angažmana na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore. Vujović je bio u radnom odnosu u toj instituciji kao suradnik u nastavi od 2006. do 2016., pri čemu je sudjelovao u izvedbi nastave u skupini predmeta koja je obuhvaćala Političku sociologiju, Izborne i partijske sisteme, Partijske sisteme, Izborne sisteme, Javno mnijenje, Komparativne partijske sisteme u Evropi i Izborne sisteme u Evropi. Kandidat je uspješno održao vježbe na tim predmetima u desetogodišnjem razdoblju.

Kandidat trenutačno izvodi nastavu na Fakultetu političkih nauka na predmetima za koje je raspisan ovaj natječaj u statusu predavača angažiranoga izvan Univerziteta Crne Gore u akademskoj 2019-2020. godini, te je stekao iskustvo u izvođenju nastave na tim predmetima, što ga dodatno kvalificira za izbor u akademsko zvanje.

Vijeće Fakulteta političkih nauka vrednovalo je pedagoški rad kandidata dr. sc. Zlatka Vujovića te odlukom 10. prosinca/decembra 2019. i dalo mu najvišu ocjenu dodijelivši mu maksimalan broj od pet (5) bodova, sukladno Mjerilima za izbor u akademsko I naučna zvanje..

Na temelju toga zaključujem da je dr. sc. Zlatko Vujović kvalificiran za nastavni rad i potpuno spreman preuzeti sve nastavne obveze u skupini predmeta za koje se bira akademsko zvanje.

II. VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBROJNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCIJA PREMA PODRUČJIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	BROJ RADOVA	BROJ BODOVA
NAUČNO Iстраživački RAD	13	60.5
PEDAGOŠKI RAD		5
UKUPNO		65.5

III. MIŠLJENJE O IZBORU U ZVANJE

Dr. sc. Zlatko Vujević profilirao se kao vrstan znanstveni istraživač na područjima izbora, političkih stranaka i političkog predstavnništva. Njegovi radovi o izborima i izbornim sustavima pokazuju da suvereno vlada kako klasičnom tako i suvremenom pefološkom literaturom. Posebno je temeljito ovladao starijima (Katz, Marsch i dr.) i novijim teorijama (Karvonen, Carey i Shugart, Farrell, McAllister, Ortega i dr.) preferencijskog glasovanja i njegova utjecaja na personalizaciju političkog predstavnništva, što je pokazao i komparativnim analizama više slučajeva. Na tom je području dao i izvoran znanstveni doprinos konstrukcijom indeksa utjecaja preferencijskog glasovanja (PVI) na političko predstavnništvo, to jest izradom novoga načina mjerenja utjecaja preferencijskog glasovanja na izbor kandidata za parlamentarne zastupnike u pojedinima političkim strankama.

Kako su političke stranke glavni kolektivni akteri izbora te su stoga „organski“ povezane s njima, logično je što kandidat istražuje političke procese u njima, ali i političke procese koje one generiraju u političkome životu uopće. Kandidat se najviše bavio europeizacijom, prezidencijalizacijom i oligarhizacijom političkih stranaka u Crnoj Gori. I na tom je području pokazao da vlada teorijskom literaturom (Michels, Duverger, Sartori, Poguntke, Webb, Van Biezen i dr.) i da njezine zasade uspješno primjenjuje u istraživanjima konkretnih slučajeva, crnogorskih stranaka, ali ih i dovodi u pitanje kada se pokaže da „empirijski odstupa od teorije“.

Posebno ističem da je kandidat u svojim radovima pokazao strukturnu ovisnost političkog predstavnništva o tipovima izbornih sustava i političkih stranaka. To nipošto nije znanstveni pristup koji je razumljiv sam po sebi, budući da se mnogi autori u različitim disciplinama društvenih i humanističkih znanosti (pravo, sociologija, povijest, politologija i dr.) nastoje istraživati načine ustrojstva i obrascе djelovanja parlamenata u različitim razdobljima i u različitim sustavima vlasti (parlamentarnima, polupredsjedničkim i predsjedničkim) neovisno o tipovima izbornih sustava i političkih stranaka, što ne može uroditi potpunima i uvjerljivima znanstvenim rezultatima.

Sva tri navedena krucijalna područja istraživanja komparativne politike i političke znanosti uopće povezana su s istraživanjima izborne politike kao jedne vrste javne politike. Kandidat se u dosadašnjem radu posebno istaknuo u praćenju rada izborne administracije u mnogim zemljama, koja je odgovorna za organiziranje i provođenje izbora. Nadalje, više se godina bavio i predizbornim istraživanjima javnog mnijenja te je tako ovladao metodama empirijskog istraživanja političkih stavova građana, odnosno jednome od temeljnih kvantitativnih metoda istraživanja politike.

Na temelju uvida u znanstveni i nastavni rad zaključujem da dr. sc. Zlatko Vujović ispunjava sve Zakonom, Statutom i drugima mjerodavnim aktima propisane uvjete za izbor u akademsko zvanje za oblast Komparativna politika na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore te predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da prihvati ovu pozitivnu ocjenu.

Prof. dr. sc. Mirjana Kasapović
Fakultet političkih znanosti
Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska

DIPARTIMENTO
DI SCIENZE POLITICHE
SAPIENZA
UNIVERSITA DI ROMA

REPORT OF REVIEWER

I- EVALUATION OF THE CONDITIONS

FULFILLMENT OF EDUCATION DEGREE CONDITIONS

To the competition of the University of Montenegro published in the newspapers *Pobjeda* from 06. 12. 2019. and the newspapers *Dan* from 06. 12. 2019. for the election to an academic title in the field of comparative politics at the Faculty of Political Science of the University of Montenegro (group courses covered by the scientific field are: 1) Public policies, 2) Public opinion, 3) Theory of public opinion, 4) Electoral systems) candidate Zlatko Vujović applied.

Dr. Vujović has an excellent CV that is consistent with the position. In particular, it is impressive the level of internationalization of his biography, which makes the candidate extremely fitting with the role in object. The pedagogic path underlines Vujović abilities in dealing with the managing of complex organizations either abroad, or in Montenegro. Moreover, he has shown an excellent skill to operate both as single researcher and as team member. These latter qualities are both important for scholars aiming to cover the role of Assistant professors. Universities are more and more looking for profile such as that of Dr. Vujovic, which confirms his ability in managing both pedagogic and research needs.

It can be stated that, with regards to the level of education, candidate Zlatko Vujovic fulfils all the conditions prescribed by the Law on Higher Education, the Statute of the University of Montenegro and the Criteria for selection into academic and scientific titles.

ANALYSIS OF SCIENTIFIC RESEARCH WORK

Dr. Vujovic's record of publications shows a very promising profile for a young scholar and it confirms that the candidate fulfils the characteristics to cover the role of Assistant Professor. The publications are well located in international peer-reviewed journals and edited books. Vujovic's research interests cover different area but mainly they focus on the political parties and the electoral systems. In this area Dr. Vujovic has acquired a quite interesting level of international reputation, so that he has been considered as invited scholar for different top-level publications. In fact, despite the young academic profile, Dr. Vujovic has already published both theoretical and empirical texts showing to be able in managing the demanding level of international research work. Moreover, he is also well connected with the international community of political scientists both in Europe and abroad. In particular, he has attended many of the most important conferences in political science not only as simple participant, but by presenting papers, playing the role of discussant as well as chair of panels. He has also organized meeting and workshops, that show his will to be active and adding his point of view to the debate on the research filed of his interest. So, Dr. Vujovic has shown the ability to play different roles and to deal with the wider scientific community. Finally, his linguistic skills confirm Dr. Vujovic inclination to be part of a vast network of researchers and to offer the value of these relationship to the Department that is recruiting the new researcher. For these reasons I think that Dr. Vujovic deserves to be recruited for the position in object.

ANALYSIS OF PEDAGOGICAL COMPETENCE

Candidate Vujovic gained significant pedagogical skills during his previous employment at the Faculty of Political Science of the University of Montenegro. Vujovic was employed as a teaching assistant in the period from 2006 to 2016 covering the following group of academic courses: Political Sociology, Electoral and Party Systems, Party Systems, Electoral Systems, Public Opinion, Comparative Party Systems in Europe, Electoral Systems in Europe. The candidate successfully held the exercise classes for a marked period of time.

The candidate is currently teaching at the Faculty of Political Science, in the subjects that are the subject of this competition, in the status of a lecturer hired outside the University of Montenegro (the school year 2019-2020), and already has the experience of teaching in these academic courses, which additionally makes him eligible for academic choice vocation.

The Council of Faculty of Political Science evaluated the pedagogical work of candidate Vujovic and rated with a maximum score of 5 points by the decision delivered to the respondent on 10.12.2019.

Based on the above, it follows that Dr. Vujović is qualified and ready to take up full teaching capacity in the group of courses that are included in this competition.

II SCORING VERIFICATION

SUMMARY OVERVIEW OF TOTAL NUMBER OF REFERENCES BY FIELD AND SCORE

ACTIVITY	SCORE	SCORE
SCIENTIFIC RESEARCH WORK	13	60.5
PEDAGOGICAL WORK		5
TOTAL		65.5

III OPINION FOR ELECTION TO THE POSITION

After having thoroughly reviewed the submitted documentation, and after analyzing the candidate's bibliography, I believe that candidate, Dr. Zlatko Vujovic, fully fulfils all the conditions prescribed for the appointment of Assistant Professor required by the Law of High Education of Montenegro, by the Statute of the University of Montenegro, and by the Criteria for the Election into Academic and Scientific Titles.

Considering all the above mentioned scientific and pedagogical qualities of the candidate, it is my pleasure to propose to the Senate of the University of Montenegro to elect Dr. Zlatko Vujovic to an Assistant Professor position for the area of Comparative Politics at the Faculty of Political Science of the University of Montenegro.

Place and date
Rome, 1st February 2020

REVIEWER
Prof. Gianluca Passarelli

Odsjek političkih nauka
Dipartimento Di Scienze Politiche

Sapienza, Univerzitet u Rimu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I - OCJENA USLOVA

ISPUNJENJE USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na konkurs Univerziteta Crne Gore, koji je objavljen u dnevnim novinama *Pobjeda* 06.12.2019. godine i u dnevnim novinama *Dan* od 06.12.2019. godine, za izbor u akademsko zvanje za oblast Komparativna politika na Fakultetu političkih nauka Univerzitet Crne Gore (grupni predmeti pokriveni naučnom oblašću su: 1) javne politike, 2) javno mnjenje, 3) teorija javnog mišljenja, 4) Izborni sistemi) prijavio se kandidat Zlatko Vujović.

Dr Vujović ima odličan CV koji odgovara poziciji. Konkretno, impresivan je nivo internacionalizacije njegove biografije, zbog čega se kandidat izuzetno uklapa za predmetnu poziciju. Pedagoško iskustvo ukazuje na Vujovićeve sposobnosti u upravljanju složenim organizacijama bilo u inostranstvu, bilo u Crnoj Gori. Štaviše, pokazao je izvrsnu vještinu da djeluje i kao pojedinačni istraživač i kao član tima. Ovi posljednje navedeni kvaliteti takođe su značajni i za naučnike čiji je cilj da obavljaju posao docenta. Univerziteti sve više traže profile poput dr Vujovića, koji podrazumijevaju sposobnost upravljanja i pedagoškim i istraživačkim potrebama koje on posjeduje.

Može se konstatovati da, kad je riječ o stepenu obrazovanja, kandidat Zlatko Vujović ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Kriterijumima za izbor u akademske i naučne nazive.

ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

Podaci o publikacijama dr Vujovića pokazuju veoma obećavajući profil mladog naučnika i potvrđuju da kandidat posjeduje karakteristike za obavljanje posla docenta. Publikacije su dobro rangirane u međunarodnim recenziranim časopisima i urednim knjigama. Vujovićeve istraživačke interesovanja pokrivaju različita područja, ali uglavnom se fokusiraju na političke partije i izborni sistem. U ovoj oblasti, dr Vujović je stekao prilično zanimljiv nivo međunarodne reputacije, tako da je smatran pozvanim naučnikom za različite publikacije na najvišem nivou. U stvari, uprkos mladom akademskom profilu, dr Vujović je već objavio i teorijske i empirijske tekstove koji pokazuju da može upravljati zahtjevnim nivoom međunarodnog istraživačkog rada. Štaviše, takođe je dobro povezan sa međunarodnom zajednicom politologa, kako u Evropi tako i van nje. Konkretno, prisustvovao je mnogim najznačajnijim konferencijama iz političke nauke, ne samo kao učesnik, već je predstavljao radove, igrajući ulogu diskutanta i predsjedavajućeg panela. Takođe, organizovao je sastanke i radionice, što pokazuje da posjeduje volju da bude aktivan i da pruži svoje stanovište u raspravi o istraživanju od njegovog interesa. Dakle, dr Vujović je pokazao sposobnost da pokrije različite uloge i da se nosi sa širom naučnom zajednicom. Najzad, njegovo jezičko umijeće potvrđuje sklonost dr Vujovića da bude dio ogromne mreže istraživača i da ponudi vrijednost ovih odnosa Odjeljenju koje regrutuje novog istraživača. Iz tih razloga, mislim da dr Vujović zaslužuje da bude zaposlen na predmetnoj poziciji.

ANALIZA PEDAGOŠKE KOMPETENCIJE

Kandidat Vujović stekao je značajne pedagoške vještine tokom prethodnog zaposlenja na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore. Vujović je bio zaposlen kao asistent u nastavi u periodu od 2006. do 2016. godine, pokrivajući sljedeću grupu akademskih predmeta: Politička sociologija, Izborni i partijski sistemi, Partijski sistemi, Izborni sistemi, Javno mnjenje, Uporedni partijski sistemi u Evropi, Izborni sistemi u Evropi. Kandidat je uspješno držao časove vježbi tokom određenog vremenskog perioda.

Kandidat trenutno predaje na Fakultetu političkih nauka, i to predmete koji su tema ovog konkursa, i ima status predavača angažovanog van Univerziteta Crne Gore (školska godina 2019-2020), i već ima iskustva u predavanju ovih akademskih predmeta, što ga već čini kvalifikovanim za izbor akademske vokacije.

Vijeće Fakulteta političkih nauka procjenivao je pedagoški rad kandidata Vujovića i ocijenio ga je sa maksimalnim brojem od 5 bodova odlukom dostavljenom ispitniku 10.12.2019. godine.

Na osnovu gore navedenog, proizilazi da je dr Vujović kvalifikovan i spreman da preuzme puni predavački kapacitet u grupi predmeta koji su obuhvaćeni ovim konkursom.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	BROJ BODOVA	BROJ BODOVA
NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	13	60,5
PEDAGOŠKI RAD		5
UKUPNO		65,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Nakon detaljno pregledane podnijete dokumentacije, i nakon analize biografije kandidata, vjerujem da kandidat dr Zlatko Vujović u potpunosti ispunjava uslove predviđene za mjesto docenta kako je to propisano Zakonom o višem obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Kriterijumima za izbor u akademska i naučna zvanja.

Imajući u vidu gore-navedene naučne i pedagoške kvalitete kandidata, moje je zadovoljstvo da predložim Senatu Univerziteta Crne Gore da izabere dr Zlatka Vujovića za poziciju docent za

oblast Komparativna politika, na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore.

Mjesto i datum
Rim, 1. februar 2020. godine

RECENZENT
Prof. Gianluca Passarelli
(potpisano)

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I – OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Predmet ovog izveštaja je prijava dr Zlatka Vujovića, jedinog kandidata na konkursu Univerziteta Crne Gore koji je objavljen u dnevnom listu Pobjeda od 06. 12. 2019. godine i dnevnom listu Dan od 06. 12. 2019. za izbor u akademsko zvanje za oblast komparativna politika na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore (grupa predmeta obuhvaćena naučnom oblašću je: 1) Javne politike, 2) Javno mnjenje, 3) Teorija javnosti, 4) Izborni sistemi).

Kandidat Vujović je tokom svoje akademske karijere diplomirao na Pravnom fakultetu, Univerziteta Crne Gore, da bi na istom univerzitetu, a na Fakultetu političkih nauka magistrirao na smjeru međunarodni odnosi. Vujović je odbranio magistarsku tezu na temu «Izborni sistemi zemalja Evropske unije – komparativna analiza sistema izbora za parlamente država članica i Evropski parlament» sa ocenom A. Vujović je nastavio da se bavi pitanjima izbornih sistema i na doktorskim studijama na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, gde je doktorirao 2019. godine. Vujović je odbranio doktorsku disertaciju na temu «Utjecaj personalizacije izbornih sustava na političke stranke: sustavi stranačkih lista sa preferencijskim glasanjem».

Vujović je sticao iskustvo nastavnika kao saradnik u nastavi na grupi predmeta tokom njegovog desetogodišnjeg angažmana na Fakultetu političkih nauka u Podgorici: Politička sociologija, Partijski sistemi, Izborni sistemi, Javno mnjenje, Komparativni partijski sistemi u Evropi, Izborni sistemi u Evropi. Vujović je pokrivaio određene pozicije u administraciji Fakulteta političkih nauka, u prvim godinama njegovog nastanka tako da je koordinirao Političkoškim smerom od 2006. do 2007., a nakon toga smerom Evropske studije do juna 2008. godine. Ukupno, na Fakultetu političkih nauka je imao zasnovan radni odnos od septembra 2006 – do septembra 2016. godine. Na eksternom konkursu za školsku 2019-2020 Vujović je izabran za predavača na predmetima: Javne politike, Javno mnjenje, Teorija javnosti i Izborni sistemi koji su predmet ovog konkursa.

Pored teorijskog znanja kandidat Vujović ima veliko iskustvo u praktičnom radu kada je reč o izbornim sistemima, javnim politikama i istraživanjima javnog mnjenja, kako kad je reč o iskustvu u Crnoj Gori, tako i kada je reč o inostranstvu. Vujović je koordinirao monitoringom svih nacionalnih izbora u Crnoj Gori od 2000. do 2012. godine, kao i monitoringom referenduma o državnom pravnom statusu 2006. godine. Bio je takođe učesnik i brojnih međunarodnih misija za nadgledanje izbore (OSCE, NDI i ENEMO), od toga čak šest puta je bio šef Međunarodnih posmatračkih misija za nadgledanje izbora (ENEMO).

Na bazi priložene dokumentacije, konstatujem da, kada je reč o u stepenu obrazovanja, kandidat Zlatko Vujović ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsku i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNO – ISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Kandidat ima objavljen veći broj radova: 1 u vodećem međunarodnom časopisu, 4 u međunarodnim neindeksiranim časopisima, 2 u časopisima od nacionalnog značaja, 2 poglavlja u monografiji međunarodnog značaja, 2 poglavlja u stručnoj monografiji izdatoj u inostranstvu, 4 poglavlja u stručnoj monografiji izdatoj kod nas i 3 saopštenja na međunarodnim naučnim skupovima.

U kategoriji poglavlja u monografiji međunarodnog značaja oba rada predstavljaju veoma značajan doprinos izučavanju političkih partija u Crnoj Gori. Obje publikacije su obavljene od renomiranih izdavača kao što su Palgrave Macmillan i Routledge

Oligarchic Party Structures and Membership in Montenegro predstavlja poglavlje unutar knjige Party Members and Their Importance in Non-EU Countries - A Comparative Analysis čiji su urednici renomirani međunarodni istraživači Sergiu Gherghina, Alexandra Iancu, Sorina Soare. U ovom radu Vuiović istražuje neistraženu oblast partijske organizacije i uloge članova crnogorskih političkih partija u procesu donošenja odluka u njima.

Drugi rad u ovoj kategoriji The Presidentialisation of Political Parties in Montenegro: A Limited Semi-presidentialism, predstavlja poglavlje posvećeno Crnoj Gori unutar knjige The Presidentialisation of Political Parties in the Western Balkans, pod uredništvom profesora Gianluce Passarellija sa rimskog univerziteta Sapienza. U ovom radu se analizira uticaj ustavnog institucionalnog dizajna na način funkcionisanja političkih partija, odnosno koliko karakter političkog sistema utiče na odnose unutar političkih partija.

U kategoriji časopisa Vujović ima pet objavljenih radova. Jedan od njih je objavljen u renomiranom časopisu Journal of Southern Europe and the Balkans (promijenio ime u Balkan & Near Eastern Studies) pod nazivom Impact of the Europeanization process on the transformation of the party system of Montenegro. Vujović se u ovom radu bavi efektima uticaja procesa evropeizacije na nacionalne političke partije. Istom temom Vujović se bavio i u koautorskom radu Europeanisation of National Political Parties and Party System - Case Study of Montenegro objavljenom u časopisu Politics in Central Europe – The Journal of the Central European Political Science Association. Ističem u ovoj kategoriji i članak “Što s preferencijskim glasovanjem? Iskustvo Austrije” koji je objavljen u časopisu Anali Hrvatskog politološkog društva, a koji predstavlja adaptirano poglavlje Vujovićeve doktorske disertacije.

U kategoriji stručnih monografija Vujović je objavljivao u inostranstvu (2 rada) i u Crnoj Gori (4 rada). U ovim radovima se bavi pitanjima personalizacije izbornih sistema, unutarpartijske demokratije, izbornog sistema ali i organizacija civilnog društva. Objavljeni radovi predstavljaju značajan doprinos izučavanju ovih tema posebno u oblasti neistražene unutarpartijske demokratije čiji nalazi se oslanjaju dominantno na podatke dobijene kroz komparativno istraživanje stavova kandidata (CCS) za poslanike kao i druga empirijska istraživanja.

Kandidat Vujović je bio rukovodilac dva međunarodna naučna projekta. Riječ je o međunarodno naučno-istraživačkim projektima: (1) Balkanska komparativna studija izbora – Uticaj personalnog glasanja na unutarpartijsku demokratiju i (2) Balkanska komparativna studija izbora: Prezidencijalizacija političkih partija – ograničenje unutarpartijske demokratije. Oba projekta su okupila najznačajnije naučnike iz oblasti izbornih i partijskih sistema sa područja Zapadnog Balkana.

Kandidat Vujović je izlagao na najrenomiranijim naučnim skupovima iz oblasti političkih nauka, kao što su svjetski kongres politikologa (World Congress - Poznań 2016 Poznan, Poljska, 2016) i Evropski konzorcijum političkih istraživanja (ECPR General Conference Prag, Češka Republika, 2016). Na ovim skupovima Vujović je predstavljao nalaze svojih istraživanja iz oblasti unutarpartijske demokratije i prezidencijalizacije političkih partija.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOBLJENOSTI

U pedagoške sposobnosti kandidata Vujovića imao sam prilike da se uverim dok sam bio predavač na Fakultetu političkih nauka, na predmetima na kojima je Vujović bio saradnik u nastavi. Tokom rada u statusu saradnika u nastavi na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore kandidat je iskazao zavidne pedagoške sposobnosti.

Vujović je dodatno napredovao, pa u ovoj školskoj godini (školska 2019-2020) drži nastavu na Fakultetu političkih nauka, na predmetima koji su predmet ovog konkursa, u statusu predavača angažovanog van Univerziteta Crne Gore (školska 2019-2020). Ovim dr Vujović poseduje iskustvo držanja nastave na ovim predmetima što ga dodatno čini kvalifikovanim za izbor u akademsko zvanje.

Pedagoški rad dr Vujovića je bio predmet ocjene Vijeće Fakulteta političkih nauka. Pedagoški rad dr Vujovića Vijeće ovog fakulteta je vrednovalo odlukom koja je dostavljena recenzetima od 10.12.2019. godine sa maksimalnom ocenom od 5 bodova.

Na temelju gore navedenog, proizilazi da je dr Vujović kvalifikovan i spreman da preuzme u punom kapacitetu nastavne obaveze na grupi predmeta za koje se bira akademsko zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	BROJ RADOVA	BROJ BODOVA
NAUČNO Iстраživački RAD	13	60.5
PEDAGOŠKI RAD		5
UKUPNO		65.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, te nakon sprovedene analize klasifikacione bibliografije, smatram da kandidat dr Zlatko Vujović u potpunosti ispunjava sve zakonom propisane uslove za izbor u zvanje docenta.

Na osnovu Zakona o visokom obrazovanju, Statuta Univerziteta Crne Gore i Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja, a imajući u vidu sve gore navedene naučnoistraživačke i pedagoške kvalitete kandidata, zadovoljstvo mi je da predložim Senatu Univerziteta Crne Gore da se dr Zlatko Vujović izabere u zvanje docenta za oblast komparativna politika na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore (grupa predmeta obuhvaćena naučnom oblašću je: 1) Javne politike, 2) Javno mnjenje, 3) Teorija javnosti, 4) Izborni sistemi).

RECENZENT

Prof. dr Zoran Stojiljković, redovni profesor
Fakulteta političkih nauka, Univerziteta u
Beogradu

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: Poslovno-pravnu i Međunarodno-pravnu oblast na Pravnom fakultetu.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu “Pobjeda” od 06.12.2019. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR ANETA SPAIĆ**.

BIOGRAFIJA

LIČNI PODACI, koji pored ostalog sadrže: dan, mjesec i godinu rođenja, mjesto rođenja i državu (biografija):

Aneta Spaić, rođena je 27. 9. 1981g. u Nikšiću, gdje je završila osnovnu školu.

- Srednju školu završila na United World College u Trstu 2000g. (diploma međunarodnog bakalaureata srednjih škola).
- Diplomirala 2004g. na Pravnom fakultetu u Podgorici, sa prosječnom ocenom 10.
- Dobitnik nagrade grada Podgorice „19. decembar“ i studentskih nagrada na svakoj godini studija. Nagradjena Poveljom Univerziteta Crne Gore kao najbolji student društvenih nauka za dvije akademske godine.
- Laureat CANU-a za podsticanje nauke i umjetnosti 2005g.
- Magistrirala 2005g. na Pravnom fakultetu Kyushu Univerziteta u Japanu, kao stipendista japanske vlade.
- Doktorirala 2009g. na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore sa disertacijom “Ostvarivanje uniformnosti u primjeni prava međunarodne prodaje robe”.
- U periodu 2005-2009g. asistent na Pravnom fakultetu Univerziteta CG.
- U akademsko zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore izabrana godine 2009g.
- U akademsko zvanje vanrednog profesora na Univerzitetu Crne Gore izabrana 2015 godine. Izvodi nastavu na Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih nauka Univerziteta CG na predmetima: Poslovno pravna klinika, Osnovi prava, Međunarodno poslovno pravo, Medijsko pravo, i Pravo EU.
- Od 2010g. nacionalni korespondent Crne Gore u UNCITRAL-u.
- Od 2011g. član Centra za mlade naučnika CANU, a od 2014g. član Akademije mladih naučnika u Berlinu.
- Od 2005g. arbitar Spoljnotrgovinske arbitraže Crne Gore, a od 2013g. na listi medijatora Centra za medijaciju Crne Gore.

- Od jula 2017 godine član je Naučnog odbora Univerziteta Crne Gore.
- Od septembra 2017 godine član tima stručnjaka za reformu visokog obrazovanja (HEREs).
- Od maja 2018, član je Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika.
- Tokom 2011g. bila gostujući profesor - istraživač na American Univeristy, Washington College of Law, SAD.
- U proljećnom semestru 2013g. predavala Međunarodno poslovno pravo, kao profesor po pozivu, na jednom od najprestižnijih pravnih fakulteta u SAD-u, Washington and Lee Law School, Virdžinija.
- Učesnik je na velikom broju konferencija i simpozijuma od kojih naročiti značaj imaju: Academy of Criminal Justice Sciences, Dalas; UNCITRAL, Online dispute resolution – Beč; Post-doctoral colloquium of South-East Europe, Zagreb; Univeristy of Chile, Santjago; Washington College of Law, Vašington; Pace Law school, Njujork; University of Florida, Gejnsvil, Florida, The Hague Academy of International Law, Hag; Arbitration Conference and Pre- Moot, Beograd; Together in Europe, Sofija; Drafting of the International Agreement on RESPA, Pariz; Bologna process in EU, Rim; Washington and Lee University, Virdžinija; Understanding Human Rights, Graz; Human Rights protection, Dortmund.
- Učestvovala u nekoliko projekata u zemlji i inostranstvu, od kojih se posebno izdvajaju: Mladi naučnici i etika u XXI vijeku u Crnoj Gori, Perceptions of Campus Safety and Efficacy of Crime Prevention Technology in Campus, Harmonizacija nacionalnih pravnih sistema sa pravom EU; Balancing between freedom of expression and right to privacy and Media Access To Juvenile Proceedings, Balancing between Freedom of expression and Right to Privacy, Unaprijeđenje naučno istraživačkih kapaciteta na programu pravnih klinika na Pravnom fakultetu u Podgorici, Humsec project on transnational terrorist and criminal organizations on the peace-building process of the Western Balkan region, Unaprijeđenje prava starijih ljudi u Crnoj Gori, ERASMUS + curricula refreshment, boosting of international cooperation and improving human, technical and library resources (CABUFAL), Strengthening the role of media in advancing

criminal justice in Montenegro, with support of the European Union.

PODACI O OBRAZOVANJU, koji pored ostalog sadrže: fakultet, univerzitet, mjesto i datum završetka osnovnih i postdiplomskih studija, naziv magistarskog rada, naziv doktorske disertacije i datum odbrane:

- Aneta Spaić, rođena je 1981. godine, u Nikšiću, gdje je završila osnovnu školu "Ratko Žarić" i dvije godine Gimnaziju "Stojan Cerović". Nosilac je diplome "Luča". Diplomom Internationalnog ba je ostvarila na United World College, u Trstu, Italija. Na Pravnom fakultetu UCG diplomirala je u redovnom roku 2004. godine, sa prosječnom ocjenom 10,00.
- Od novembra 2004. godine angažovana je kao saradnica na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Poslijediplomske studije je završila je kao stipendista Vlade Japana, na Kyushu Univerzitetu, 2005. godine, kada je odbranila magistarski rad pod naziv "Legal aspects of Miting Risks in Project Finance". U julu 2009.godine, na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, odbranila je doktorsku disertaciju pod nazivom "Ostvarivanje uniformnosti u primjeni prava međunarodne prodaje robe".

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA, uključujući: nazive firmi i radna mjesta, akademsko zvanje, nazive institucija, univerzitet i datum izbora i reizbora u proteklom periodu.

- Prof. dr Aneta Spaić je za saradnicu na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore birana u novembru 2004. godine. U zvanje docenta birana je decembru 2009. godine, a u zvanje vanrednog profesora u maju 2015. godine. Predaje na Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih nauka sljedeće predmete: Poslovno-pravne klinika i Međunarodno poslovno pravo na Pravnom fakultetu, Osnovi prava, Međunarodno poslovno pravo, Osnovi prava EU i Medijsko pravo, na Fakultetu političkih nauka.

1. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKE DJELATNOSTI

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M1 Monografija međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Spaić Aneta, Montenegro – IEL Media Law (in International Encyclopedia of Law Series), u izdanju: Kluwer Law International BV, The Netherlands , (sa Spiska renomiranih međunarodnih izdavača datog u Prilogu br. 5. Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja), Alphen Aan Den Rijn, 2017. godine, strana ukupno: 146; ISBN: 978-90-411-8912-7.	10	10
2.	Spaić Aneta, Montenegro – IEL Commercial and Economic Law (in International Encyclopedia of Law Series), u izdanju: Kluwer Law International BV, The Netherlands , (sa Spiska renomiranih međunarodnih izdavača datog u Prilogu br. 5. Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja), Alphen Aan Den Rijn, 2019. godine, strana ukupno: 268; ISBN: 978-90-654-4941-2, ID: COMM20141214	10	10
Radovi u naučnim časopisima			
Q2 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa <u>po Scoposovom rangiranju</u>)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Spaić Aneta, Nolasco Claire, Novović Miloš, Decriminalization of defamation – The Balkans case a temporary remedy or a long term solution? , 47, International Journal of Law, Crime and Justice, 2016 (Izdavač: Elsevier), str. 21-30, ISSN: 1756-0616 (Kategorija Q2, u 2016.godini).	8	12
2.	Nolasco Claire, Spaić Aneta (vodeći autor – dostavljena potvrda koautora), Vaughn Michael, Media access to juvenile proceedings: Balancing the tightrope between privacy rights and freedom of the press, 43 International Journal of Law, Crime and Justice, 2015 (Izdavač: Elsevier), str. 643-675, ISSN: 1756-0616 (Kategorija Q2, u 2015. godini).	8	12
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa <u>po Scoposovom rangiranju</u>)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

1.	Nolasco Claire, Rivolta Pierre, Mullings Janet, Spaić Aneta , Unlocking the black box: indicators of treatment noncompliance in a DWI court program, 21 Journal of Substance Use, (Izdavač: Taylor and Francis Group), str. 390 – 394; ISSN: 1465-9891; (Kategorija Q3, u 2015)	6	1.5
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Spaić Aneta , Nolasco Claire, Tsai Lily Chi-Fang, Vaughn Michael, <u>Does insider trading pay? An analysis of trading and tipping activities in insider trading litigation</u> , 26 Journal of Financial Crime, (Izdavač: Emerald Publishing Limited), str. 647-664, ISSN: 1359-0790 (SCOPUS)	4	4
2.	Nolasco Claire, Carmen Rolando, Steinmetz Kevin, Vaughn Michael, Spaić Aneta , Building Legal Competency, 26 Journal of Criminal Justice Education, (Izdavač: Taylor and Francis Online), str. 233 – 252, ISSN: 1051-1253. (SCOPUS)	4	0.5
Radovi na naučnim konferencijama, učesća na izložbama, i slično			
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Spaić Aneta , Nolasco Claire, Cenzura kao odgovor na (ne) etičko izvještavanje medija, Međunarodni naučni skup Vjerodostojnost medija – nedostižan san? (Organizator: CANU, 2016, Podgorica).	1	1
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nolasco Claire, Carmen Rolando, Steinmetz Kevin, Vaughn Michael, Spaić Aneta , Building Legal Competency on Panel: Justice Components and Student Attitudes, 2015, Orlando, SAD (već bodovan u Q5)	0.5	0
2.	Nolasco Claire, Spaić Aneta , Vaughn Michael, Computer Hacking as Affirmative Misrepresentation: Analysis of Insider Trading Cases on Panel: Examining the Various Types of White Collar Crime, 2016, Denver, SAD.	0.5	0.2
K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Spaić Aneta , An Analysis of the Socio-Economic Factors Affecting Insider-Trading, <i>International Conference SER 2018 on "New Trends and best Practiceds in Socioeconomic reseach"</i> , 2018, Herceg Novi, Crna Gora.	0.2	0.1
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	SEE Law Journal, Peer Review of the paper "Interpretation of Contracts according to CISG, UNIDROIT Principles, LANDO Principles, DCFR, Law on Obligations and Draft Law on Obligations" (recenzent, vidjeti iz priložene dokumentacije).	0.5	0.5
2.	Arts and Social Sciences Journal, ISSN: 2151-6200, Peer Review of the paper "A Proposed Policy for the Effective Research Uniiversity" (recenzent 2, vidjeti iz priložene dokumentacije).	0.5	0.5
3.	Arts and Social Sciences Journal, ISSN: 2151-6200, Peer Review of the paper "Livability and Social Capital in West Bay, the New Business Precint of Doha" (recenzent 1, vidjeti iz priložene dokumentacije).	0.5	0.5
4.	Arts and Social Sciences Journal, ISSN: 2151-6200, Peer Review of the paper "Vote for Me! A Corpus Linguistic Analysis of American Presidential Debates using Functional Grammar" (recenzent, vidjeti iz priložene dokumentacije).	0.5	0.5
5.	Journal of Mass Communication and Journalism, ISSN: 2165-7912, Peer Review of the paper "What Moves You? Testing Personality Characteristics for Transportability in Entertainment" (recenzent 1, vidjeti iz priložene dokumentacije).	0.5	0.5
6.	Arts and Social Sciences Journal, ISSN: 2151-6200, Peer Review of the paper "Policy Standardization Implemantation Guaranting at the Private University in Semarang City" (recenzent 1, vidjeti iz priložene dokumentacije).	0.5	0.5
7.	Journal of Socialomics, ISSN: 2167-0358, Peer Review of the paper "The Habits of Online Newspaper Readers in India" (recenzent 2, vidjeti iz priložene dokumentacije).	0.5	0.5
8.	Journal of Mass Communication and Journalism, ISSN: 2165-7912, Peer Review of the paper "Propagating Health Insurance: A Formative Evaluation of Broadcast Media Programs Sponsored by National Health Insurance Scheme (NHIS) in Selected Northern States of Nigeria (2007-2012)" (recenzent 1, vidjeti iz priložene dokumentacije).	0.5	0.5
9.	Journal of tourism and hospitality, ISSN: 2167-0267, Peer Review of the paper "Determinants of Micro and Small enterprises Success: the Case of Ambo Town Ethiopia" (recenzent 2, vidjeti iz priložene dokumentacije).	0.5	0.5
10.	Journal of Political Sciences and Public Affairs, ISSN: 2332-0761, Peer Review of the paper "Future Establishment of Competition Among Political Parties in Uzbekistan" (recenzent 1, vidjeti iz priložene dokumentacije).	0.5	0.5

Projekti			
18 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Međunarodni naučni projekat grupe univerziteta na čelu sa UCG (Pravni fakultet) kao koordinatorom: "CABUFAL" – učešće u svojstvu projektnog koordinatora Pravnog fakulteta UCG. Period izrade i realizacije projekta: 2016 – 2019 (potvrda o učešću priložena u konkursnoj dokumentaciji);	4	0
2.	Open Regional Fund – Legal Reform (ORF-LR) with sub-projects: 1."Harmonisation of the investment protection legal framework", 2."International Dispute Resolution instruments", 3."Investor State Dispute Resolution", 4."Modernizing International Trade Law to Support Innovation and Sustainable Development", 2017 -2019 (potvrda o učešću priložena u konkursnoj dokumentaciji);	4	2.2
19 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Projekat Evropske unije "Strengthening the role of media in advancing criminal justice in Montenegro", CEDEM and TV Prva (angažovana kao ekspert), 2017.	2	1
110 Rukovođenje međunarodnim projektom			
1.	Međunarodni naučni projekat grupe univerziteta na čelu sa UCG (Pravni fakultet) kao koordinatorom: "CABUFAL" – učešće u svojstvu projektnog koordinatora Pravnog fakulteta UCG. Period izrade i realizacije projekta: 2016 – 2019 (potvrda o učešću priložena u konkursnoj dokumentaciji);	6	6

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST

Udžbenici			
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Spaić Aneta , <i>Nova Lex mercatoria</i> i raskid ugovora o prodaji, Pravni fakultet, ISBN: 978-86-509-0089-5, Podgorica, 2015. Koristi se kao udžbenička literatura na predmetu Međunarodno poslovno pravo, u okviru studijskog program: Pravne nauke - Master studije (poslovno-pravni smjer) (Publikacija je već bodovana u kategoriji M3).	4	1
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. STANKOVIC, Aleksandra. Javni interes - osnov istraživačkog novinarstva ili sredstvo manipulacije: magistarski rad. Podgorica: [A. Stanković], 2015. 83 lista. [COBISS.CG-ID 512609512]		2	2
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	FILIPOVIC, Sanja. Carine, vrste carina, carinska terminologija: specijalistički rad. Podgorica: [S. Filipović], 2019. 34 lista. [COBISS.CG-ID 513279456]	1	1
2.	ŠČEPANOVIĆ, Milica. Crna Gora pred istražnim sudom u predmetu CEAC : završni rad. Podgorica: [M. Ščepanović], 2019. 1 elektronski optički disk (CD-ROM), tekst. [COBISS.CG-ID 513255400]	1	1
3.	COROVIĆ, Fahreta. Državna pomoć u Crnoj Gori: specijalistički rad. Podgorica: [F. Čorović], 2019. 29 listova, tabele. [COBISS.CG-ID 513282016]	1	1
4.	TAHIROVIĆ, Dženis. Ekonomska diplomatija kao instrument u privlačenju stranih direktnih investicija sa osvrtom na Crnu Goru : specijalistički rad. Podgorica: [Dž. Tahirović], 2019. 1 elektronski optički disk (CD-ROM), tekst. [COBISS.CG-ID 513240040]	1	1
5.	KONATAR, Ana. Evropski revizorski sud : specijalistički rad. Podgorica: [A. Konatar], 2019. 28 listova. [COBISS.CG-ID 513280992]	1	1
6.	ĐUKIĆ, Tijana. Evropski sud pravde: specijalistički rad. Podgorica: [T. Đukić], 2019. 31 list. [COBISS.CG-ID 513280736]	1	1
7.	PREMOVIĆ, Danilo. Evropski sud pravde: specijalistički rad. Podgorica: [D. Premović], 2019. 26 listova. [COBISS.CG-ID 513280480]	1	1
8.	PEJOVIĆ, Ksenija. Istorija carina i carinskih službi u Crnoj Gori: specijalistički rad. Podgorica: [K. Pejović], 2019. 27 listova. [COBISS.CG-ID 513279968]	1	1
9.	VUČINIĆ, Petar. Materijalna punovažnost arbitražnog sporazuma: specijalistički rad. Podgorica: [P. Vučinić], 2019. 34 listova. [COBISS.CG-ID 513281504]	1	1
	ĐURICKOVIĆ, Aleksandra. Multinacionalne kompanije u crnogorskom	1	1

10.	investicionom okviru : specijalistički rad. Podgorica: [A. Đuričković], 2019. 1 elektronski optički disk (CD-ROM), tekst. [COBISS.CG-ID 513251304]		
11.	RADUNOVIC, Bojan. Oslobođenja i olakšice od plaćanja PDV-a po zakonu Crne Gore usklađene sa Šestom direktivom EU: specijalistički rad. Podgorica: [B. Radunović], 2019. 22 lista. [COBISS.CG-ID 513278944]	1	1
12.	ALILOVIC, Melida. Porez na dodatu vrijednost u Crnoj Gori: specijalistički rad. Podgorica: [M. Alilović], 2019. 29 listova. [COBISS.CG-ID 513281248]	1	1
13.	ČORAC, Predrag. Postupak sastavljanja i donošenja budžeta Crne Gore i Evropske unije: sličnosti i razlike: specijalistički rad. Podgorica: [P. Čorac], 2019. 25 listova. [COBISS.CG-ID 513279200]	1	1
14.	AVERIC, Ermina. Pravni okvir stranih investicija u Crnoj Gori: specijalistički rad. Podgorica: [E. Averić], 2019. 33 lista. [COBISS.CG-ID 513281760]	1	1
15.	JOVANOVIĆ, Jovana. Primjena Konvencije Ujedinjenih nacija o ugovorima o međunarodnoj prodaji robe: specijalistički rad. Podgorica: [J. Jovanović], 2019. 30 listova. [COBISS.CG-ID 513280224]	1	1
16.	MINIC, Bojana. Program ekonomskog državljanstva u Evropskoj uniji - pojam, podjela i rizici : specijalistički rad. Podgorica: [B. Minić], 2019. 34 lista, graf. prikazi. [COBISS.CG-ID 513283552]	1	1
17.	KALAC, Ismar. Reforma izbornog zakonodavstva u Crnoj Gori u okviru evropskog integrativnog procesa : specijalistički rad. Podgorica: [I. Kalač], 2019. 1 elektronski optički disk (CD-ROM), tekst. [COBISS.CG-ID 513239784]	1	1
18.	DANILOVIC, Jelena. Status i značaj bilateralnih investicionih sporazuma na evropsko integrativnoj agendi Crne Gore : specijalistički rad. Podgorica: [J. Danilović], 2019. 1 elektronski optički disk (CD-ROM), tekst. [COBISS.CG-ID 513249000]	1	1
19.	DASIĆ, Sanja. Struktura budžeta Evropske unije: specijalistički rad. Podgorica: [S. Dašić], 2019. 28 listova. [COBISS.CG-ID 513279712]	1	1
20.	TOMIC, Svetlana. Zaštita pravnog integriteta ličnosti kroz Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima sa osvrtom na Ustav Crne Gore : završni rad. Podgorica: [S. Tomić], 2019. 1 elektronski optički disk (CD-ROM), tekst. [COBISS.CG-ID 513239528]	1	1
21.	STIJOVIC, Ana. Budžet Evropske unije: specijalistički rad. Podgorica: [A. Stijović], 2018. 26 listova. [COBISS.CG-ID 513122784]	1	1
22.	MILOVIC, Tihomir. Budžet Evropske unije i budžeti država članica: specijalistički rad. Podgorica: [T. Milović], 2018. 27 listova. [COBISS.CG-ID 513123296]	1	1
23.	BOLJEVIC, Jelena. Carine, vrste carina i terminologija: specijalistički rad. Podgorica: [J. Boljević], 2018. 28 listova. [COBISS.CG-ID 513124832]	1	1
24.	KOVACEVIC, Nadežda. Carinski postupak: specijalistički rad. Podgorica: [N. Kovačević], 2018. 25 listova. [COBISS.CG-ID 513124576]	1	1
25.	BARJAKTAROVIC, Milica. Carinski sistem Crne Gore: specijalistički rad. Podgorica: [M. Barjaktarović], 2018. 29 listova. [COBISS.CG-ID 513123552]	1	1
26.	ČOROVIC, Jelena. Carinski zakon i Uprava carina Crne Gore: specijalistički rad. Podgorica: [J. Čorović], 2018. 27 listova. [COBISS.CG-ID 513123808]	1	1
27.	CALASAN, Jovana. Centralnoevropski sporazum o slobodnoj trgovini (CEFTA): specijalistički rad. Podgorica: [J. Čalasan], 2018. 26 listova. [COBISS.CG-ID 513125344]	1	1
28.	OSTOJIC, Nevena. Evropski sud pravde: specijalistički rad. Podgorica: [N. Ostojić], 2018. 22 lista. [COBISS.CG-ID 513126112]	1	1
29.	OSTOJIC, Marko. Istorijski razvoj carina: specijalistički rad. Podgorica: [M. Ostojić], 2018. 24 lista. [COBISS.CG-ID 513124320]	1	1
30.	SEKULOVIC, Mihailo. Istorijski razvoj carina u Crnoj Gori: specijalistički rad. Podgorica: [M. Sekulović], 2018. 27 listova. [COBISS.CG-ID 513124064]	1	1
31.	POLUMENTA, Iris. Nadoknada nematerijalne štete u kontekstu zaštite prava na čast i ugled: specijalistički rad. Podgorica: [I. Polumenta], 2018. 1 elektronski optički disk (CD-ROM), tekst. [COBISS.CG-ID 513195240]	1	1
32.	VUKCEVIC, Aleksandra. Politika konkurencije Evropske unije: specijalistički rad. Podgorica: [A. Vukčević], 2018. 21 list. [COBISS.CG-ID 513125856]	1	1
33.	ČELEBIC, Ana. Prekršaji i krivična djela iz oblasti carinskog prava: specijalistički rad. Podgorica: [A. Čelebić], 2018. 26 listova. [COBISS.CG-ID 513125088]	1	1
34.	VUKSANOVIC, Melanija. Struktura budžeta Evropske unije: specijalistički rad. Podgorica: [M. Vuksanović], 2018. 29 listova. [COBISS.CG-ID 513123040]	1	1
35.	KNEZEVIC, Kristina. Svjetska trgovinska organizacija: specijalistički rad. Podgorica: [K. Knežević], 2018. 27 listova. [COBISS.CG-ID 513125600]	1	1
36.	VELJOVIC, Luka. Upotreba Big data podataka i načelo savjesnosti i poštenja u ugovorima o osiguranju : specijalistički rad. Podgorica: [L. Veljović], 2018. 30 listova. [COBISS.CG-ID 513126624]	1	1
37.	BOŠKOVIC, Mirko. Ograničenja u primjeni prava na slobodan pristup informacijama u Crnoj Gori : specijalistički rad. Podgorica: [M. Bošković], 2017. 1 elektronski optički disk (CD-ROM), tekst. [COBISS.CG-ID 513192424]	1	1
38.	LJULJĐUROVIC, Valentina. Zaštita prava nacionalnih manjina u Crnoj Gori prema standardima Savjeta Evrope : specijalistički rad. Podgorica: [V. Ljuljđurović], 2017. 1 elektronski optički disk (CD-ROM), tekst. [COBISS.CG-ID 512930024]	1	1
39.	BUSKOVIC, Božena. Lizing i njegova primjena u Crnoj Gori : specijalistički rad. Podgorica: [B. Bušković], 2016. 1 elektronski optički disk (CD-ROM), tekst. [COBISS.CG-ID 512763880]	1	1

Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Prema odluci Vijeća Pravnog fakulteta UCG, od 13. oktobar 2019. godine (odluka priložena u konkursnoj dokumentaciji)	5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	25	54	65.5	171.5
3. PEDAGOSKA DJELATNOST	42	54	47	70
4. STRUČNI RAD	-	-	-	27.5
UKUPNO				269

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu prijave na konkurs objavljenog u dnevnom listu *Pobjeda* od 6.12.2019.godine za izbor u akademsko zvanje za Međunarodnu i Poslovno pravnu oblast grupu predmeta: *Osnovi prava, Međunarodno poslovno pravo, Pravo EU i Medijsko pravo* na Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih nauka, i odluke Senata Univerziteta Crne Gore o mom angažovanju kao recenzenta, broj 03-139/2-2 od 10. februara 2020. godine, konstatujem da je dr Aneta Spaić osnovne studije završila na Pravnom fakultetu u Podgorici sa prosječnom ocenom 10, postdiplomske studije na Kyushu Univerzitetu, 2005. godine, kada je odbranila magistarski rad pod nazivom "Legal aspects of Miting Risks in Project Finance". U julu 2009.godine, na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, odbranila je doktorsku disertaciju pod nazivom "Ostvarivanje uniformnosti u primjeni prava međunarodne prodaje robe". Aneta Spaić je za saradnicu na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore birana u novembru 2004. godine. U zvanje docenta birana je decembru 2009. godine, dok je status vanrednog profesora stekla u maju 2015. godine. Predaje na Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih nauka sledeće predmete: Poslovno-pravne klinika i Međunarodno poslovno pravo na Pravnom fakultetu, Osnovi prava, Međunarodno poslovno pravo, Prava EU i Medijsko pravo.

Na osnovu svega navedenog zaključujem da u pogledu stepena obrazovanja kandidatkinja ispunjava sve neophodne uslove, propisane *Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja*.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Uvidom u ukupni objavljeni materijal uočava se da je dr Spaić u proteklom petogodišnjem periodu uložila naročite napore u stvaranju međunarodne produkcije, a da je za predmet svog naučnog interesovanja imala institute međunarodno-poslovnog, međunarodnog prava ljudskih prava i evropskog prava, kao što su: pravno tumačenje, uloge međunarodnih sudova u stvaranju prava, ustavni principi, opšti pravni principi, principi evropskog prava. Uspješno uvezivanje teorijskih i pozitivnopravnih instituta više pravnih disciplina je ključni aspekt celokupnog njenog opusa. Radovi u koje sam imao uvid su objavljeni u respektabilnim međunarodnim i domaćim časopisima i monografijama međunarodnog značaja, a od njih bih izdvojio sledeće:

Dve obimne monografije od oko 200 strana, u izdanju renomiranog izdavača Kluwer International-a. I jedna i druga monografija zadiru u oblast evropskog prava, jer analizirana pitanja poslovnog i medijskog prava podrazumevaju i analizu evropskog aspekta svakog pojedinačnog pitanja, bilo da tretira pitanje odredbi osnivačkih ugovora, ili pitanje standarda slobode izražavanja kroz analizu Evropske konvencije i jurisprudencije Evropskog suda za ljudska prava.

U monografiji IEL Media Law Kluwer Law International-a dr Spaić daje prikaz svih komponenti slobode izražavanja u

nacionalnim i evropskim pravnim sistemima. Analizira test balansiranja interesa i utvđivanja pretežnijih prava slobode izražavanja i drugih konvencijskih prava kao što su pravo na privatnost, pravo na čast, ugled ili dostojanstvo. Monografija predstavlja rešenja nacionalnih i međunarodnih instrumenata: Zakona o medijima, Zakona o elektronskim medijima, Zakona o nacionalnom javnom emiteru, Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama, Povelje EU o osnovnim pravima. U IEL Commercial and Economic Law, izdavača Kluwer Law International autorka upoznaje čitaoce sa prirodom ekonomskih odnosa sa elementom spoljnih poslova između različitih privrednih subjekata. Monografija obrađuje i pitanja specifičnosti kompanije *europa societatis*, međunarodne ugovore, prava stranih investitora, s posebnim naglaskom na norme osnivačkih ugovora EU, Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, te principe slobode kretanja kapitala, usluga, ljudi, roba, i kao i praksu Evropskog suda pravde.

Decriminalization of defamation –The Balkans case a temporary remedy or a long term solution?, International Journal of Law, Crime and Justice, 2016 izdavača Elsevier-a, predstavlja svojevrsnu paradigmu naučne obrade jednog instituta medijskog prava – klevete, kroz analizu evropskog pravnog okvira, prava država članica Evropske unije i presuda nacionalnih sudskih instanci i jurisprudencije Evropskog suda za ljudska prava. U ovom radu dr Spaić, kao prva autorka upućuje na činjenicu postojanja „dvostrukih standarda“ za pravne režime država članica EU, sa jedne, i država aspiranata na članstvo u Evropkoj uniji, sa druge strane, te postavlja pitanje njihove opravdanosti, naročito uvažavajući i upućujući na dejstvo „chilling effect“ analiziranih normi.

Opredeljujem da u izvještaju predstavim i koautorski rad Unlocking the black box: indicators of treatment noncompliance in a DWI court program, koji dr Spaić u koautorstvu sa američkim kolegama, predstavlja tipično multidisciplinarno istraživanje objavljeno u časopisu Journal of Substance Use, kvalifikovanog Q3 na SSCI listi renomiranog izdavača Taylor and Francis Group. Grupa autora analizira rezultate istraživanja o efikasnosti izrečenih sankcija na ispitivanu grupu osuđenih lica, od strane jednog suda. Sprovedeno originalno empirijsko istraživanje je uputilo na zaključke o korelaciji sankcije i drugih okolnosti u odnosu na koje se može meriti učinkovitost izrečene mere. Pravni principi predvidljivosti, efikasnosti sankcije te podsticaja koje jedan pravni sistem može generisati u cilju postizanja svrhe kažnjavanja su predmet analize ovog rada.

Kako je vidljivo iz dostavljenog materijala, dr Spaić je na nekoliko međunarodnih skupova prezentovala rezultate njenog istraživačkog rada. Takođe, kandidatkinja je u proteklom petogodišnjem periodu bila angažovana u nekoliko nacionalnih i međunarodnih projekata od kojih želim istaći međunarodni naučni projekat grupe univerziteta na čelu sa Pravnim fakultetom UCG–CABUFAL, u kome je dr Spaić imala značajnu ulogu projektnog koordinatora konzorcijum partnera. Takođe želim prikazati i njeno ekspertsko angažovanje u stručno – naučnom projektu Legal reform sa komponentama: "Harmonisation of the investment protection legal framework", "International Dispute Resolution instruments", "Investor State Dispute Resolution", i "Modernizing International Trade Law to Support Innovation and Sustainable Development".

Dr Spaić je u protekle četiri godine bila recenzent u nekoliko stranih časopisa kao što je SEE Law Journal, Arts and Social

Sciences Journal, Journal of Mass Communication and Journalism, i Journal of Socialomics.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Široki spektar naučnog interesovanja, kao i posvećen naučno-istraživački rad praćen je i zapaženim rezultatima dr Spaić kada je reč o pedagoškoj komponenti njenog rada.

Na osnovu konkursne dokumentacije, može se zaključiti da je koleginya Spaić angažovana u saradničkom i nastavničkom kapacitetu od 2004.godine i da je prošla sve faze profesionalnog razvoja na Univerzitetu Crne Gore. Kandidatkinja Spaić ima petogodišnje iskustvo, kao saradnik u nastavi na predmetima: Pravo privrednih društava, Poslovi robnog prometa, Pravo hartija od vrijednosti i Pomorsko pravo na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, a zatim i desetogodišnje iskustvo kao docent i vanredni profesor na predmetima: *Poslovno-pravne klinike* na Pravnom fakultetu, kao i *Osnovi prava, Međunarodno poslovno pravo, Medijsko pravo* i *Osnovi prava EU* na Fakultetu političkih nauka. U konkursnoj dokumentaciji se nalaze rezultati anketiranja studenata, i na osnovu toga ocena pedagoškog rada usvojena od strane veća Pravnog fakulteta i Fakulteta političkih nauka, iz kojih proističe odgovorna i kompetentna pedagoška aktivnost dr Spaić.

Izuzetno važnim, a u kontekstu usvajanja metodoloških i pedagoških instrumenata u okviru pomenutih projekata naučnoistraživačkih projekata, naročito ističem projekat EACEA CABUFAL. U okviru ovog projekta, a sa ciljem usvajanja novih i modernih pedagoških alati kandidatkinja je boravila na Regent Univerzitetu, univerzitetima u Zagrebu, Ljubljani, Splitu, i Iustinianus Primus Pravnom fakultetu u Skoplju. Ovaj projekat kojim je rukovodila dr Spaić smatram izuzetno značajnim ne samo za pedagoški razvoj kandidatkinje već i za modernizaciju nastavnih metodologija celog Pravnog fakulteta.

Dr Spaić je i autorka knjige *Nova lex mercatoria* i raskid ugovora o prodaji koji se na master studijama, u okviru predmeta Međunarodno poslovno pravo, koristi kao dodatna udžbenička literatura. Iako je reč o udžbeniku iz međunarodnog poslovnog prava u pojedinim poglavljima dr Spaić analizira specifične koncepte uniformnog i autonomnog tumačenja prava, kroz tri važna instrumenta: 1) *lingua franca*, 2) interpretativnih pomagala – međunarodnog sudskog precedenta sagledavajući ga kroz generisanje „nadracionalnog *stare decisis*“, i 3) međunarodnog suda za kreiranje jednoobraznog pristupa tumačenju teksta. Kandidatkinja u ovom radu razmatra uporedno kretanje dva važna postupka u pravu: harmonizaciju i unifikaciju i razmatra ova dva procesa kroz upotrebu ordinarnih pravnih alati u tumačenju.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO Iстраživački RAD	25	54	65.5	171.5
3. PEDAGOŠKI RAD	42	54	47	70
4. STRUČNI RAD	-	-	-	27.5
UKUPNO				269

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Odgovorani i multidisciplinarni pristup naučno-istraživačkom radu, dugogodišnja posvećenost unapređenju nastave i kvalitetu pedagoškog rada na Univerzitetu Crne Gore nedvosmisleno upućuje da je reč o kandidatkinji koja je svojim dosadašnjim naučnim i pedagoškim angažovanjem zaslužila izbor u akademsko zvanje *redovni profesor*. Mogu da konstatujem da se radi o kandidatu koji se potvrdio u ovoj profesiji dugogodišnjim pedagoškim iskustvom i u pogledu toga ispunjava sve uslove za izbor u više zvanje.

Na osnovu uvida u dostavljenu dokumentaciju, kao i neposredne analize naučno-istraživačkog i pedagoškog rada dr Anete Spaić, smatram da **kandidat dr Aneta Spaić ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje redovni profesor** na predmetima iz oblastima *Međunarodnog i Poslovnog prava* na

Pravnom fakultetu, propisane *Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje*.

Imajući u vidu napred rečeno, **predlažem** dr Anetu Spaić za izbor u zvanje **redovni profesor** na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT
Prof. dr Budimir Košutić
Beograd

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, 03-139/2 -2 od 10.02.2020. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje Izveštaja za izbor u akademsko zvanje za grupu predmeta: Poslovno-pravnu i Međunarodno-pravnu oblast na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju konstatujem da se na konkurs prijavila kandidatkinja dr Aneta Spaić, vanredni profesor na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici.

Kandidatkinja je diplomirala 2004. godine na Pravnom fakultetu u Podgorici. Akademski naziv magistra pravnih nauka stekla je na Pravnom fakultetu Kyushu univerziteta u Fukuoki, Japan, kao stipendista Vlade Japana. Doktorirala je 2009. godine na Pravnom fakultetu u Podgorici na temi "Ostvarivanje uniformnosti u primjeni prava međunarodne prodaje robe". Iste godine izabrana je u akademsko zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore. U akademsko zvanje vanrednog profesora izabrana je 2015. godine na Univerzitetu Crne Gore.

Dr Aneta Spaić ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje, u pogledu stepena obrazovanja za izbor u više zvanje.

ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

Multidisciplinarni pristup naučno-istraživačkom radu kandidatkinje dr Anete Spaić je osnovna karakteristika njenih naučnoistraživačkih rezultata. Širina naučnoistraživačkih tema i naučne kontestacije kojima se izlaže govori da je riječ o ozbiljnom kandidatu koji shvata značaj interdisciplinarnog istraživanja i njegovog plasmana u visoko rangiranim časopisima i monografijama renomiranih izdavača.

Korpus naučno-istraživačkog rada dr Anete Spaić se sastoji od poslovnog, evropskog i medijskog prava. Dr Spaić je objavila ukupno 54 rada od kojih 25 nakon poslednjeg izbora, što govori o tome da je ostvarila odličnu naučno-istraživačku produkciju, ne samo po broju objavljenih radova, već i po raznovrsnosti obrađenih tema.

U analizi naučno-istraživačkog rada dr Anete Spaić posebno bih ukazao na značaj radova iz klasične bibliografije, pod brojem M1-1, M1-2, Q5-, P2-1, kao i tri rada u časopisima indeksiranim po Clarivate Analytics, i svrstana u kategorije Q2 i Q3.

Monografije M1-1 i M1-2 predstavljaju doprinos njenom međunarodnom naučnom pozicioniranju. Izdate su od strane renomiranog izdavača Kluwer Law International. Obe su na engleskom su jeziku, a imajući u vidu globalni status izdavača i reputaciju koju ovaj izdavač uživa, zaključujem da je reč o dostignućima od najvećeg naučnog značaja koji dr Spaić preporučuju za izbor u najviše akademsko zvanje. Kao veoma važnu referencu dr Anete Spaić navodim monografiju pod oznakom M1-2, objavlvenu 2020.godine, KLUWER Law International (*Alphen aan den Rijn*) pod nazivom *Commercial and Economic Law in Montenegro*, u kojoj se na sistematičan način daje analiza pitanja iz oblasti poslovnog i ekonomskog prava kao i njihove specifičnosti vezane za crnogorski pravni sistem. Može se reći da se ovom monografijom na sveobuhvatan način obrađuje materija poslovnog i ekonomskog prava i to počev od prirode i karakteristika ovih grana prava, preko oblika obavljanja privredne delatnosti i subjekata koji učestvuju u regulaciji tržišta, pa do pitanja likvidacije i stečaja, prava intelektualne svojine, trgovine hartijama od vrednosti, načina rešavanja privrednih sporova (mirmog rešavanja i klasičnih sudskih postupaka), prava konkurencije i državne pomoći, analize pojedinačnih ugovora, bankarskih poslova i instrumenata obezbeđenja potraživanja. Kandidatkinja je ovom obimnom

monografijom pokazala da materijom poslovnog prava suvereno vlada, te da je spremna da odgovori na zahtevne metodološke i stručne kriterijume postavljene od strane jednog od najprestižnijih evropskih izdavača u oblasti prava. Ove monografije predstavljaju značajan rad ne samo za opus kolegice Spaić, već i za rejting i reputaciju Univerziteta Crne Gore.

Radom atraktivnog naziva „Does insider trading pay? An analysis of trading and tipping activities in insider trading litigation”, pod bibliografskom jedinicom oznake Q5-1u klasifikacionoj bibliografiji, dr Spaić se naučnim interesovanjem mestimično izmešta u specifičnost anglosaksonskog poslovnog prava. Istraživanje koje je sprovela kao prva autorka a u grupi sa dva druga američka profesora je objavljen u prestižnom časopisu „Journal of Financial Crime” (Izdavač: Emerald Publishing Limited) i indeksiran u Scopus bazi podataka. Ovaj članak obrađuje pitanje insajder trgovine koje se zasniva na racionalnoj pretpostavci postojanja koristi ne samo za tuženog već i dobiti za članove njihovih porodica i saradnike. Rad tretira sve slučajeve koji su u trogodišnjem periodu bili predmet postupanja nadležne SEC, posebno obrađujući dve nagodbe, u kojima je iznos nagodbe bio znatno niži od profita koje je ostvarilo lice koje je kršilo pravila o insajder trgovini. Ovim radom se značajno doprinosi uspostavljanju efikasnog sistema u borbi protiv korišćenja povlašćenih informacija u berzanskoj trgovini što je jedan od glavnih preduslova razvoja zdravih finansijskih tržišta. obezbeđivanjem ravnopravnog tretmana svih aktera na tržištu hartija od vrijednosti. Obradujući ovu vrlo aktuelnu temu, praktičnim istraživanjem u okviru modela koji razlikuje veći broj mehanizama za borbu protiv insajderske trgovine u SAD-u, ovaj rad daje novu vrednost prilikom pripreme budućih predloga zakonskih tekstova u ovoj oblasti. Građa obrađena u svrhe ovog naučnog rada je respektabilna, imajući u vidu kako literaturu, tako i relevantnu sudsku praksu.

Knjiga „Nova Lex mercatoria i raskid ugovora o prodaji“, u izdanju Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, se koristi kao dopunska udžbenička literatura na predmetu Međunarodno poslovno pravo, na master studijama. Autorka u radu obrađuje nekoliko pitanja koja su od suštinske važnosti za koherentno objašnjenje i utvrđivanje raskida ugovora prema Bečkoj konvenciji. Na početku se opisuju uslovi u kojima se odvijaju međunarodni pravni poslovi i diskutuje nužnost uniformne primene prava. Dalje, rad se bavi analizom instituta bitne povrede ugovora, njegovog dejstva i metoda utvrđivanja visine naknade štete, posebno tretirajući specifičnosti kod ugovora sa sukcesivnim isporukama i ugovora posebnih vrsta i podvrsta dokumentarne prodaje robe. Deo posebne analize su i faktori koje su prepoznali pravni teoretičari. Posebno je tretiran praktični aspekt rada koji se odnosi na klasifikaciju i analizu različitih slučajeva postojanja razloga za raskid ugovora koji su rešavani u praksi sudova različitih zemalja i arbitražnih tribunala, koji su nakon jasne metodološke klasifikacije, kritički analizirani, što je rezultiralo nizom utemeljenih zaključaka kojima se ukazuje na njihove nedostatke i ograničenost u primeni. Na osnovu svih ovih analiza autorka promovise i zagovara jednoobrazni novi pristup institutu raskida ugovora prema Bečkoj konvenciji, koji se iskristalisao u arbitražnoj praksi i praksi nacionalnih sudova.

Dakle, dr Aneta Spaić je autor i koautor više radova u različitim oblastima poslovnog i međunarodnog prava. Ovi radovi ne daju samo teorijski doprinos razvoju ovih oblasti prava, već se može uočiti i praktična dimenzija analiziranih pitanja identifikovanih i definisanih na crnogorskoj, regionalnoj ili pak globalnoj sceni.

Dr Aneta Spaić je u periodu od poslednjeg izbora bila angažovana u značajnom broju nacionalnih i međunarodnih naučnih i stručnih projekata, koji su doprineli ne samo ličnom već i institucionalnom povezivanju i delovanju. Od 2016. do 2019. godine dr Spaić rukovodila je prvim ERASMUS naučnim projektom grupe univerziteta na čelu sa Pravnim fakultetom Univerziteta Crne Gore - „CABUFAL”. Reč je o međunarodnom projektu evropeizacije silabusa Pravnog fakulteta koji je podrazumevao studijske posete, treninge i intenziviranje komunikacija sa Regent univerzitetom, pravnim fakultetima u Zagrebu, Splitu, Ljubljani i Skoplju, i drugim neakademskim nacionalnim partnerima judikature.

Od 2017. do 2019. učestvovala je u realizaciji i projekta njemačke vlade Open Regional Fund - Legal Reform (ORF-LR) kroz više stručno-naučnih pod-projekata: „Harmonisation of the investment protection legal framework“, „International Dispute Resolution instruments“, „Investor State Dispute Resolution“, „Modernizing International Trade Law to Support Innovation and Sustainable Development”.

Takođe ističem da je kandidatkinja imala aktivnosti i na polju ocene rada svojih međunarodnih kolega, te je višestrukim recenzijama u časopisima SEE Law Journal, Arts and Social Sciences Journal, Journal of Mass Communication and Journalism, i Journal of Socialomics, tu ulogu odgovorno i obavljala.

Na osnovu prethodnog, konstatujem da dr Aneta Spaić, po osnovu naučno-istraživačkog rada, ispunjava sve uslove za izbor u više zvanje, predviđene Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Aneta Spaić poseduje značajno, petnaestogodišnje pedagoško iskustvo koje je stekla učestvujući u realizaciji nastave na Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore. Osim klasičnog oblika – *ex cathedra* predavanja, u svom radu primenjuje raznovrsne metode izvođenja nastave uključujući i praktičnu nastavu, uspešno obedinjujući različite nastavno metodološke instrumente rada, u cilju mobilizacije pažnje studenata i približavanja kompleksne materije Poslovnog prava. U prilog ovome govore i rezultati studentskih anketa koji svedoče o kompetentnom i kvalitetnom radu kandidatkinje.

U domenu praktičnog rada sa studentima, kolegica dr Spaić omogućava studentima i direktnu komunikaciju sa najznačajnijim akterima poslovnog prava u zemlji, a i prilikom da svojim kontribucijama - obradom odabranih presuda nacionalnih sudova, doprinose radu UNCITRAL-ovog CLOUT-a. Pripreme i usmeravanje studenata za međunarodna takmičenja VIS Moot Court-a u Beču su takođe od velikog značaja za pozitivnu ocenu njene pedagoške aktivnosti.

Kolegicima je autor univerzitetskog udžbenika „Nova Lex mercatoria i raskid ugovora o prodaji“, u izdanju Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, koji se koristi kao udžbenička literatura na predmetu Međunarodno poslovno pravo, na master studijama.

Takođe, u prethodnom periodu bila je mentor na specijalističkim radovima većem broju kandidata Poslovnopravnog smjera i jednom kandidatu na magistarskim studijama.

Sve navedeno ukazuje da je reč o nastavniku koji je svoje nacionalno i međunarodno pozicioniranje iskoristio za uključivanje, plasman i pripremu studenata za nacionalne i međunarodne forume svojih delovanja, te da je ovaj spoj različitih aktivnosti preporučuje za poziciju za koju je konkurisala.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI I PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	25	54	65.5	171.5
3. PEDAGOŠKI RAD	42	54	47	70
4. STRUČNI RAD	-	-	-	27.5
UKUPNO				269

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priložene dokumentacije, naučnih i pedagoških referenci kandidatkinje ocenjujem da dr Aneta Spaić **u svemu ispunjava uslove** za izbor u zvanje *redovni profesor*, a koji su propisani Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

Zbog svega navedenog, sa posebnim zadovoljstvom i čašću, predlažem da se kandidatkinja dr Aneta Spaić **izabere u zvanje redovni profesor** na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Mirko Vasiljević
Beograd

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u dokumentaciju, priloženu na konkurs Univerziteta Crne Gore za izbor u akademsko zvanje na *Međunarodno-pravnoj* i *Poslovno-pravnoj* oblasti, na predmetima: *Međunarodno poslovno pravo*, na Pravnom fakultetu, *Osnovi prava*, *Prava EU* i *Medijsko pravo*, na Fakultetu političkih nauka, objavljenog u dnevnom listu *Pobjeda* 6.12.2019.godine, dostavljam ovaj izvještaj.

Dr Spaić diplomirala je 2004.godine, na Pravnom fakultetu u Podgorici, sa prosječnom ocjenom 10. Iste godine, oktobra mjeseca angažovana je kao saradnik na Privredno-pravnoj katedri Pravnog fakulteta, Univerziteta Crne Gore. Akademski naziv magistra pravnih nauka stekla je 2005. godine na Pravnom fakultetu Kyusu Univerziteta u Japanu kao stipendista japanske vlade. Doktorirala je na Pravnom fakultetu u Podgorici 2009. godine na temi "Ostvarenje uniformnosti u primjeni prava međunarodne prodaje robe". Iste godine je izabrana u prvo akademsko zvanje, dok je 2015. godine izabrana za vanrednog profesora.

U pogledu stepena obrazovanja nesporno je da dr Aneta Spaić ispunjava sve uslove propisane Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje Univerziteta Crne Gore i drugim propisima relevantnim za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

Konstatacija plodnog i bogatog naučnoistraživačkog rada dr Anete Spaić proističe iz priloženog objavljenog materijala kao i kvalifikacione tabelarno prikazane bibliografije. Dr Aneta Spaić je autor i koautor 52 rada u oblastima međunarodnog i poslovnog prava. Ovi radovi ne daju samo teorijski doprinos razvoju ovih oblasti prava, već se može uočiti i praktična dimenzija analiziranih pitanja identifikovanih i definisanih na crnogorskoj, regionalnoj ili pak globalnoj sceni.

U periodu od poslednjeg izbora kandidatkinja je objavila 25 naučnoistraživačkih rada. Autorka dostavlja na uvid dvije obimne monografije renomiranog izdavača *Kluwer Law International*-a. Monografija M1-1 objavljena je od strane renomiranog izdavača KLUWER Law International (*Alphen aan den Rijn*) pod nazivom *IEL Media Law*. Ova monografija, napisana na 146 strana, predstavlja sveobuhvatnu publikaciju u kojoj se na veoma sistematičan, pregledan i naučan način saopštava pregled pravnih normi i objašnjava sveukupna medijska slika u Crnoj Gori. Dr Spaić u ovoj monografiji, u pet djelova i osam glava, obrađuje kompleksna pitanja medijskog prava kao što su: pojam medija, medijski eko sistem, medijski-pravni sistem, novinarsku profesiju, prava novinara i njihovu ulogu u reformi društva, zaštitu novinarskog izvora, odgovornost novinara i/ili glavnog urednika, vlasnika medija, privatnost i slobodu izražavanja, pravo na odgovor, pravo na ispravku, ulogu samoregulativnih tijela, pristup javnim informacijama, regulaciju štampanih i audiovizuelnih medija (emitera), javni servis – koncept i misija, organizacija i finansiranje medija, funkcionisanje privatnih elektronskih medija, pravila oglašavanja – organičenja sadržaja, sponzorstvo, plasman proizvoda, društvene mreže, mediji i internet, medijske infrastrukture, tehnologije i ekonomski razvoj medijskog tržišta, vlasništvo nad medijima, i pravila konkurencije na medijskoj sceni.

Objavila je tri autentična rada u časopisima *Clarivate Analytics*, prateći aktuelne trendove i tendencije multidisciplinarnih povezivanja pravnih sa drugim društvenim naukama.

Tako u radu "Media access to juvenile proceedings: Balancing the tightrope between privacy rights and freedom of the press", *International Journal of Law, Crime and Justice*, objavljenog 2015. godine, Elsevier izdavača, kategorisan u Q2, tri autora na čelu sa vodećom autorkom, dr Spaić se bave uslovima dostizanja standarda u ostvarivanju slobode izražavanja. Rad nudi analizu postupka utvrđivanje pretežnijeg prava onda kada se pravu na slobodu izražavanja suprostavi neko drugo konvencijsko pravo kakvo je npr. pravo na privatnost, a naročito kada je riječ o vulnerabilnoj kategoriji subjekata – maloljetnicima. Ovaj rad je proistekao iz dvogodišnjeg projekta "*Balancing between freedom of expression and right to privacy and Media Access To Juvenile Proceedings*", koji je podržan od strane Ambasade SAD-a u Podgorici. Autorka tvrdi da maloljetnička delinkvencija kao ozbiljan pravni i društveni problem, ne može biti samo tretirana od strane nastavnika i roditelja, već i od profesionalnih medija. Prvi amandman američkog Ustava reguliše pitanja prava medija da izvještavaju iz sudnice.

Kako američki Ustav ne reguliše ovo pitanje kada je riječ o maloljetnicima, onda se prvi amandman primjenjuje i na postupke prema maloljetnicima. Imajući u vidu ulogu i značaj medija u predstavljanju i kreiranju stavova laičke i stručne javnosti, pa čak i sudija, izvještavanje o maloljetničkoj delinkvenciji, podrazumeva naročiti stepen odgovornosti. Sudovi za maloljetnike suočeni su s problemom usklađivanja prava privatnosti maloljetnika s pravom medija na pristup informacijama. Ovaj rad takođe predstavlja i istraživanje medijskog izvještavanja o sudskim postupcima prema maloljetnicima kroz analizu odluka saveznih i državnih sudova SAD-a.

U članku "Decriminalization of defamation –The Balkans case a temporary remedy or a long term solution?", objavljenom u časopisu koji je rangiran kao SSCI -Q2, *International Journal of Law, Crime and Justice*, 2016, izdavača Elsevier-a, dr Spaić sa koautorima analizira uporedna zakonska rješenja o kleveti zemalja članica Evropske unije i balkanskih zemalja koje teže članstvu u EU. Pored ukazivanja na različitost definicija, ograničenja i uslove za različite zakonske i sudske pravne režime, tekst takođe upoređuje i analizira različite pristupe i sankcije za verbalni delikt u EU državama članicama i zemljama kandidatima EU. Odatle zaključici i potreba da se različitost pristupa u državama članicama EU, i u državama članicama i državama aspirantima, zamijeni ujednačenijim rješenjima u odnosu na ovo pitanje.

Treći rad iz opusa dr Spaić na koji bih ukazao predstavlja rad koji je objavila u zborniku Crnogorske akademije nauka i umjetnosti pod nazivom "Cenzura kao odgovor na (ne) etičko izvještavanje medija" u kome je kandidatkinja saopštava o čestoj suspenziji profesionalizma u našem medijskom okruženju deklarisanе slobode izražavanja, pluralizma i etike. Ona upućuje da su druga konvencijska prava, usljed političkih obračuna i komercijalizacije medija, nerijetko "ugrožena" slobodom izražavanja i medijima, kao podrazumjevanim nosiocima društvenog razvoja. Govori o *Informer aferi* koja je potresla crnogorsku medijsku, političku, javnu i laičku scenu i koja je imala za posljedicu i dva legislativna prijedloga za izmjenu Zakona o medijima kojim se uvodi privremena zabrana medija, i tako inauguriše punitivna cenzura. Takođe analizira optužni prijedlog tužioca za krivično djelo lažno prijavljivanje u slučaju *Curenje informacija iz tužilaštva*, kojim se novinaru za izrečenu osnovanu sumnju prijeti kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine, i tako implicitno uvodi latentna i prethodna cenzura. Ona ukazuje da iako su ova postupanja učinjena u dobroj vjeri, a usmjerena na obezbjeđivanje efikasnih pravnih sredstava protiv medijskih zloupotreba i nemoralnog izvještavanja, predloženim rješenjima se, nažalost, standard slobode izražavanja dovodi u pitanje na grub način. Iako se ne može osporiti plemenitost namjere, rješenja kojima se krnji civilizacijska tekovina ostvarena kroz pravo na slobodu izražavanja, nijesu prihvatljiva za predstojeće članstvo Crne Gore u Evropskoj Uniji.

Takođe, istakao bih i njeno angažovanje i rad u svojstvu organizatora naučnih skupova i projektnog koordinatora međunarodnih naučnih projekata kao što je projekat izuzetnog značaja za evropeizaciju silabusa Pravnog fakulteta CABUFAL-a. Od nacionalnih, naročito ističem projekat Evropske unije "Strengthening the role of media in advancing criminal justice in Montenegro", u kome je bila angažovana kao nacionalni ekspert.

Dr Aneta Spaić je širinom naučnoistraživačkog rada, generisanjem autentičnih naučnih djela kao i njihovim plasmanom u dobro rangiranim časopisima demonstrirala postojanje kvaliteta, kapaciteta i naučnog senzibiliteta za bavljenje naukom, i preporučila se za akademski izbor u najviše naučno zvanje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Aneta Spaić svoju pedagošku aktivnost ostvaruje od 2004. godine, od kada, prvo u svojstvu saradnika u nastavi, a onda docenta i vanrednog profesora izvodi vježbe i nastavu na Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih nauka, Univerziteta Crne Gore. U ovom petnaestogodišnjem periodu njen savjesni i predani rad karakterisao je visok nivo profesionalizma i spremnosti za saradnju sa studentima i kolegama, Pravnog i Fakulteta političkih nauka, što je snažno i bezrezervno preporučuje za izbor u najviše akademsko zvanje. Njen pedagoški rad se kvalitativno može sagledati i kroz evaluacione studentske ankete, dok se kvantitativna komponenta istog može sagledati kroz značajan broj mentorstava i raznovrsnosti predmeta na kojima izvodi nastavu. Kandidatkinja Spaić je u periodu od poslednjeg izbora bila angažovana kao mentor na 40 postdiplomskih radova – jednom magistarskom i tridesetdevet

specijalističkih, što predstavlja značajan pedagoški angažman jednog nastavnika.

U proteklom petogodišnjem periodu u svojstvu vanrednog profesora izvodila je nastavu na predmetima: *Poslovno-pravne klinike* na Pravnom fakultetu, *Međunarodno poslovno pravo*, *Osnovi prava*, *Medijsko pravo* i *Osnovi prava EU* na Fakultetu političkih nauka u Podgorici.

Na osnovu dvodecenijske lične i profesionalne komunikacije sa dr Spaić, a shodno objektivnim parametrima iznešenim u tabelarnim i drugim prikazima pedagoškog rada dr Spaić, smatram da je kandidatkinja sebe preporučila za izbor u najviše akademsko zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	25	54	65.5	171.5
3. PEDAGOŠKI RAD	42	54	47	70
4. STRUČNI RAD	-	-	-	27.5
UKUPNO				269

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Vodeći računa o svemu gore navedenom kao i o parametrima iz kvalifikacione biografije mogu da konstatujem da se radi o kandidatu koji se potvrdio u ovoj profesiji dugogodišnjim naučnoistraživačkim radom i pedagoškim iskustvom, te da u pogledu toga ispunjava sve važećim aktima propisane uslove za izbor u više akademsko zvanje.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju dr Spaić, konstatujem da kandidatkinja u oblastima za koje se vrši izbor, ostvaruje zapažene rezultate i na međunarodnom planu.

Stoga, sa posebnim zadovoljstvom Senatu Univerziteta predlažem da se dr Aneta Spaić izabere u zvanje redovnog profesora na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Nebojša Vučinić
Podgorica

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: za **Poslovno-pravnu** i **Gradansko-pravnu**, na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 06.12.2019. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR NIKOLA DOŽIĆ**.

BIOGRAFIJA

LIČNI PODACI, koji pored ostalog sadrže: dan, mjesec i godinu rođenja, mjesto rođenja i državu (biografija):

- Nikola Dožić rođen je 1980. godine u Kolašinu. U Podgorici je završio Osnovnu školu "Milan Vukotić" i Gimnaziju "Slobodan Škerović". Na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore diplomirao je u redovnom roku 2003. godine, sa prosječnom ocjenom 9,06.
- Stručno se usavršavao (studijska posjeta) na Evropa Institutu Univerziteta u Saarland-u (Njemačka). U kratkim posjetama

stručne, odnosno naučne prirode (naučni projekti, međunarodne konferencije, institucionalna saradnja i sl.) boravio je na drugim univerzitetima u regionu i šire.

- U Komisiji za hartije od vrijednosti Republike Crne Gore radio je dvije godine (2007-2009.), na poslovima savjetnika u Sektoru kontrole tržišta hartija od vrijednosti. Posjeduje licence za obavljanje poslova brokera, diler, investicionog menadžera investicionih fondova i investicionog menadžera penzionih fondova.
- Od početka školske 2008/2009 godine do februara 2014. godine radio je kao saradnik u nastavi na Pravnom fakultetu Univerziteta Mediteran. Od septembra 2012. do februara 2014. godine obavljao je poslove vršioca dužnosti prodekana Pravnog fakulteta Univerziteta Mediteran.
- Od novembra 2012. do maja 2018. godine obavljao je dužnost Generalnog sekretara Udruženja pravnik Crne Gore. U decembru 2013. godine imenovan je za Sekretara redakcije časopisa Pravni zbornik. Od 2018. godine je zamjenik glavnog i odgovornog urednika časopisa Pravni zbornik.
- U februaru 2014. godine izabran je za saradnika u nastavi na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore.
- Od 2017. godine član je Centra mladih naučnika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti.
- Od 2018. godine do jula 2019. godine obavljao je funkciju Sekretara Centra mladih naučnika CANU-a.
- U julu 2019. godine izabran je za Predsjednika je Centra mladih naučnika i umjetnika CANU-a.
- Od 2017. godine, član je Savjeta za zaštitu potrošača pri Ministarstvu ekonomije Vlade Crne Gore.
- Govori engleski jezik i u radu se služi njemačkim jezikom.
- Naučne radove i stručne članke iz oblasti pravne nauke objavljuje u međunarodnim i nacionalnim časopisima. Učestvovao je u naučnim projektima, i na stručnim i naučnim konferencijama u Crnoj Gori i inostranstvu. Naučno-istraživačkim radom se bavi u različitim oblastima poslovnog i građanskog prava.

PODACI O OBRAZOVANJU, koji pored ostalog sadrže: fakultet, univerzitet, mjesto i datum završetka osnovnih i postdiplomskih studija, naziv magistarskog rada, naziv doktorske disertacije i datum odbrane:

- Nikola Dožić, rođen je 1980. godine, u Kolašinu. Osnovnu školu "Milan Vukotić" i Gimnaziju "Slobodan Škerović" završio je u Podgorici.
- Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore upisao je 1999. godine, a diplomirao je u redovnom roku 2003. godine, sa prosječnom ocjenom 9,06.
- Master studije Pravnog fakulteta u Univerziteta Mediteran (privredno-pravni smjer) upisao je u oktobru 2008. godine, a 13. maja 2010. godine odbranio je magistarski rad na temu "Odgovornost za štetu od stvari sa nedostatkom".
- Doktorske studije upisao je 2010. godine na Pravnom fakultetu Univerziteta Union u Beogradu i 23. maja 2014. godine odbranio je doktorsku disertaciju na temu "Prevare u osiguranju".

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA, uključujući: nazive firmi i radna mjesta, akademsko zvanje, nazive institucija, univerzitet i datum izbora i reizbora u proteklom periodu.

- Dr Nikola Dožić bio je zaposlen u Komisiji za hartije od vrijednosti Crne Gore od 2007. do 2009. godine, na poslovima savjetnika u Sektoru kontrole tržišta hartija od vrijednosti.
- Od 2008. do 2014. godine bio je angažovan kao saradnik u nastavi na Pravnom fakultetu Univerziteta Mediteran.
- Za saradnika u nastavi na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore izabran je u februaru 2014. godine.
- Do sada nije biran u akademsko zvanje.

1. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKE IDJELATNOSTI

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Zdravko Petrović, Nikola Dožić, „Naknada nematerijalne štete u njemačkom pravu“, <i>Uvod u pravo Njemačke</i> , u izdanju Pravnog fakulteta – Univerziteta u Beogradu i Instituta za uporedno pravo – Beograd, 2011. godine, str. 454-471, ISBN 978-86-80059-74-7.	2	1
Radovi u naučnim časopisima			
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Savković Vladimir, Dožić Nikola (vodeći autor), „Destimulativan zakonski okvir kao uzrok neuspjeha sustava dobrovoljnog mirovinskog osiguranja: studija crnogorskog slučaja kao pokazatelj važnosti finansijskih poticaja“, 25(3) „Revija za socijalnu politiku“, 2018 (Izdavač: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu), str. 265 – 283; ISSN: 1330-2965.	9	9
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nikola Dožić, „CHF denominated loans – a case study of Montenegrin approach“ 8(1) <i>Juridical Tribune</i> , 2018 (Izdavač: Bucharest Academy of Economic Studies; Indeksiran u: Thompson Reuters - Emerging Sources Citation Index (ESCI); ProQuest; ErihPlus; HeinOnline; OAJI; SSRN; EBSCO; IndexCopernicus i dr.), str. 86 – 102; ISSN: 2247-7195.	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nikola Dožić, „Odgovornost za proizvod u anglosaksonskom pravu“, objavljen u časopisu <i>Pravni zbornik, Udruženje pravnika Crne Gore</i> , br. 1/2009, 2009. godine, Podgorica.; str. 215 – 231, ISBN 0350-6630.	2	2
2.	Nikola Dožić, „Nasledivost“ kreditnih obaveza ostavioca, objavljen u časopisu <i>Pravni zbornik, Udruženje pravnika Crne Gore</i> , br. 3/2019, 2019. godine, Podgorica; str. 53 – 68, ISSN 0350-6630	2	2
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nikola Dožić, „CHF denominated loans – a case study of Montenegrin approach“ 7th International Conference: „Perspectives of Business Law in the Third Millennium“ (Organizator: Bucharest Academy of Economic Studies) 2017 (štampani rad je objavljen, ali je već bodovan u kategoriji Q5).	2	0
2.	Nikola Dožić, „Odgovornost proizvođača za štetu od stvari sa nedostatkom“, <i>Obavezno osiguranje, naknada štete i obezbeđenje potraživanja / XIII Međunarodni naučni skup – Udruženja za odštetno pravo Srbije</i> , Beograd, 2010. godine, str. 269 - 286, ISBN 978-86-83437-88-7.	2	1
3.	Nikola Dožić, „Dužnost prijavljivanja okolnosti značajnih za ocjenu rizika i prevare u osiguranju“, <i>Zbornik sa XVI Međunarodnog naučnog skupa – Udruženja za odštetno pravo Srbije na temu Osiguranje i naknada štete</i> , 2013. godine, str. 114-124, ISBN 978-86-83437-97-9.	2	1
4.	Nikola Dožić, „Pojam prevare u osiguranju“, <i>Zbornik sa XV Međunarodnog naučnog skupa – Udruženja za odštetno pravo Srbije na temu Osiguranje, naknada štete i parnični postupak</i> , 2014. godine, str. 60-76, ISBN 978-86-6411-022-0 (Intermex)	2	2
5.	Nikola Dožić, „Bonus malus sistem u osiguranju od autoodgovornosti u Crnoj Gori“, <i>Zbornik sa XVI Međunarodnog naučnog skupa – Udruženja za odštetno pravo Srbije na temu Bezbednost saobraćaja, osiguranje i naknada štete</i> , 2015. godine, str. 59-70, ISBN 978-86-6411-002-0	2	1
6.	Nikola Dožić, „Najčešći vidovi prevare na razvijenim tržištima osiguranja imovine“, <i>Zbornik sa XIX Međunarodnog naučnog skupa – Udruženja za odštetno pravo Srbije na temu Naknada štete i osiguranje: savremeni izazovi</i> , 2016. godine, str. 327-344, ISBN 978-86-6411-011-2 (Intermex)	2	2
7.	Nikola Dožić, „Problemi riziko osiguranja kredita u pravu Crne Gore“, <i>Zbornik sa XX Međunarodnog naučnog skupa – Udruženja za odštetno pravo Srbije na temu Odgovornost za štetu, naknada štete i osiguranje</i> ,	2	2

	2017. godine, str. 401-414, ISBN 978-86-6411-013-6		
8.	Nikola Dožić, „Nesavjesnost obje ugovorne strane kod nadosiguranja imovine“, <i>Zbornik sa XXI Međunarodnog naučnog skupa – Udruženja za odštetno pravo Srbije na temu Odgovornost za štetu, naknada štete i osiguranje, 2018. godine</i> , str. 417-430, ISBN 978-86-80186-40-5	2	2
9.	Nikola Dožić, „Nasledivost prava i obaveza iz ugovora o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti u pravu Crne Gore“, <i>Zbornik sa XXII Međunarodnog naučnog skupa – Udruženja za odštetno pravo Srbije na temu Prouzrokovanje štete, naknada štete i osiguranje, 2019. godine</i> , str. 403-417, ISBN 978-86-80186-47-4	2	2
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vladimir Colović, Nikola Dožić, Nataša Mrvić Petrović, Aleksandra Nikolić, „Der Status ausländischer Versicherungsgesellschaften in Serbien“, <i>Ethik – Nachhaltigkeit – Versicherung</i> , Wien – Beograd, 2013, str. 354-366. ISBN 978-86-915647-2-8.	1	0,2
K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Nikola Dožić, „Zadužbine u Crnoj Gori – <i>de lege lata</i> i <i>de lege ferenda</i> “, okrugli sto na temu „Zadužbine i fondacije u Crnoj Gori“ u organizaciji Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i Univerziteta Donja Gorica, 18. oktobra 2019. godine. (štampan rezime)	0,2	0,2

Stručne monografije i knjige			
S2 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Savković Vladimir, Dožić Nikola, „Collective redress in Consumer Protection in Montenegro“ u stručnoj monografiji: <i>Collective Redress Mechanisms in Consumer Protection in the European Union and South East Europe: Comparative Study</i> (ed. Efreanova Veronika), u izdanju: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit - GIZ, Skopje, 2018, str. 295 – 338, ISBN: 978-608-4536-20-8.	2	1
2.	Savković Vladimir, Dožić Nikola, „Montenegrin Road from Federal Unit to the Next EU Member State: A Case Study of Chapter 6 of Accession Negotiations between Montenegro and European Union“, u stručnoj monografiji: <i>South Eastern Europe and the European Union - Legal Perspectives</i> , u izdanju SEE Cluster of Excellence – Univerzitet u Sarlandu (Evropa Institut), Saarbrücken, 2017, str. 125 – 144; ISBN:978-3-946851-14-1.	2	1
Projekti			
18 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Međunarodni naučni projekat grupe univerziteta na čelu sa UCG (Pravni fakultet) kao koordinatorom: „CABUFAL“ – u svojstvu člana projektne grupe Pravnog fakulteta UCG. Period realizacije projekta: 2016 – 2019 (potvrda priložena u konkursnoj dokumentaciji);	4	4

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST

Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvaliteta nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Prema odluci Vijeća Pravnog fakulteta UCG, od 29. novembra 2019. godine (odluka priložena u konkursnoj dokumentaciji)	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	16	16	35,4	35,4
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	1	1	5	5
4. STRUČNI RAD	2	2	2	2
UKUPNO	19	19	42,4	42,4

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Uvidom u konkursnu dokumentaciju konstatujem da se na konkurs za izbor u zvanje na poslovno-pravnu i građansko-pravnu oblast na Pravnom fakultetu UCG, objavljen 6. decembra 2019. godine, prijavio jedan kandidat, dr Nikola Dožić, saradnik u nastavi na ovom fakultetu.

Nikola Dožić, rođen je 19.12.1980. godine, u Kolašinu. Osnovnu i srednju školu završio je u Podgorici. Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore upisao je 1999. godine, a diplomirao je 2003. godine.

Master studije Pravnog fakulteta Univerziteta Mediteran (privredno-pravni smjer) upisao je u oktobru 2008. godine, a 13. maja 2010. godine odbranio je magistarski rad na temu "Odgovornost za štetu od stvari sa nedostatkom". Doktorske studije upisao je 2010. godine na Pravnom fakultetu Univerziteta Union u Beogradu i 23. maja 2014. godine odbranio je doktorsku disertaciju na temu "Prezare u osiguranju".

Na osnovu uvida u dostavljenu dokumentaciju konstatujem da dr Nikola Dožić ispunjava sve propisane uslove u pogledu stepena obrazovanja potrebnog za izbor u akademsko zvanje.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

U svom naučno istraživačkom radu dr Nikola Dožić se bavi različitim teorijskim i praktičnim problemima u poslovno – pravnoj i građansko – pravnoj oblasti. Kandidat je objavio ukupno 18 radova koji su poseno bodovani i priloženi uz prijavu. U navedenim radovima obrađivao je teme koje su od značaja ne samo za razvoj teorijskih znanja već i za njihovu praktičnu primjenu, kao i teme koje nisu dovoljno elaborirane u svakodnevnom naučnom diskursu.

U daljoj analizi naučno-istraživačkog rada dr Nikole Dožića posebno ću obraditi i ukazati na značaj nekoliko radova navedenih u prijavi kandidata.

Kao veoma važnu referencu navodim, koautorski rad kandidata na temu „Destimulativan zakonski okvir kao uzrok neuspjeha sustava dobrovoljnog mirovinskog osiguranja: studija crnogorskog slučaja kao pokazatelj važnosti finansijskih poticaja“. Rad je objavljen u časopisu "Revija za socijalnu politiku" na SSCI listi 2018. godine. Rad se bavi veoma interesantnom problematikom – sistemom dobrovoljnog penzijskog osiguranja, sa ciljem da istraži uzrok neuspjeha ovog vida osiguranja u crnogorskom sistemu. Metodološkim analizama ukazano je na činjenice da ostali pokazatelji u socio ekonomskom okruženju ne odstupaju značajnije u odnosu na posmatrane države koje imaju sličan stepen podudarnosti u pogledu ključnih pravaca društveno ekonomskog razvoja. To je pružilo mogućnost da se analizom regulatornog okvira sistema dobrovoljnog penzijskog osiguranja ispita uticaj finansijskih podsticaja na ulaganje u dobrovoljne penzione fondove. Ovo je od posebnog značaja, jer se u literaturi zastupaju oprečni stavovi po pitanju uticaja podsticaja na ulaganje u ove fondove. Zbog različitosti sistema, do sada se nije razmatrala ova činjenica posebno, jer su svi drugi faktori jednako opredjeljeni za uticaj na uspješnost sistema. S obzirom na to da je crnogorski sistem jedini koji ni u jednom obliku ne predviđa podsticaje za ulagače, uticaj ove varijable u radu je posebno ispitan. Slijedeći rezultate ove analize autori ukazuju na značaj uređenja sistema podsticaja, i da on u kombinaciji sa drugim faktorima značajno utiče uspjeh ovog sistema. Na toj osnovi zaključuju da je upravo izostanak poreskih olakšica i drugih finansijskih podsticaja razlog neuspjeha sistema dobrovoljnog penzijskog osiguranja u Crnoj Gori. U ovom radu vidljiv je dosljedan interes kandidata za bavljenje aktuelnim temama, jasno prezentiranje koncepta iz tretirane materije, kao i sposobnost i sklonost ka timskom radu.

Vrlo je aktuelna i tema kojom se kandidat bavio u radu pod naslovom „CHF denominated loans – a case study of Montenegrin approach“, koji je objavio 2018. godine u časopisu *Juridical Tribune* (Indeksiran u: Thompson Reuters - Emerging Sources Citation Index; ProQuest; ErihPlus; HeinOnline; OAJI; SSRN; EBSCO; IndexCopernicus i dr. Autor se u radu bavio problemima kredita indeksiranih u švajcarskim francima, pitanjem koje je dugo vremena zaokupljalo laičku i stručnu javnost. Ukazujući da je harmonizacija crnogorskog zakonodavstva sa propisima Evropske unije u ovoj oblasti zakasnila, da se usvojena

rješenja ne mogu primijeniti na ugovore koji su već bili zaključeni, autor je predstavio i kritikovao „crnogorsko rješenje“ i ključne problema koje je ovo „rješenje“ prouzrokovalo usljed frenetične aktivnosti crnogorskog parlamenta. U radu je posebno obrađena praktična dimenzija problema, uz analizu najinteresantnijih slučajeva kredita indeksiranih u švajcarskim francima. U ovom naučnom radu zapaža se problemski pristup kandidata, s obzirom da analizira veoma važno pitanje koje je podijelilo naučnu i stručnu javnost ne samo u graniama Crne Gore, već i u regionu, s obzirom da je analizirano pitanje imalo i uporednopravnu dimenziju.

Veoma je značajan i rad koji se bavi zaštitom kolektivnih interesa potrošača, a koji je jasno plod teorijskog istraživanja problema iz oblasti Potrošačkog prava. Ovo koautorsko poglavlje u stručnoj monografiji nosi naziv "Collective redress in Consumer Protection in Montenegro", i objavljeno je monografiji: *Collective Redress Mechanisms in Consumer Protection in the European Union and South East Europe: Comparative Study*, u izdanju: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit - GIZ, Skopje, 2018. godine. U radu se ispituje usaglašenost nacionalnog zakonodavstva sa relevantnom pravnom tekovinom Evropske unije, pravni okvir za kolektivnu pravnu zaštitu, institucionalni okvir za kolektivnu pravnu zaštitu, uloga sudova, inspekcijских organa, regulatornih tijela, ombudsmana i uloga potrošačkih organizacija u kolektivnoj zaštiti. U radu se konstatuje nepostojanje horizontalnih pravila o kolektivnoj zaštiti potrošača, iako kompenzatorni vid kolektivne zaštite nije nepoznanica u pravnom sistemu Crne Gore. Ispitivanje pojedinačnih slučajeva je izostalo, ne zbog metodološkog pristupa autora, već kako se u radu konstatuje, zbog nepostojanja sudske prakse u ovoj oblasti, s obzirom da od 2014, kada je jedan od oblika kolektivne zaštite potrošača uveden, nije podnesena ni jedna tužba od strane ovlašćenih predlagača. Činjenica da su u radu obrađene i preporuke date u neobaveznim pravnim instrumentima Evropske unije, ukazuje da odabrana tema i dalje ima svoju aktuelnost, da je tretirana i sa stanovišta *de lege ferenda* (budućeg zakonodavstva), s obzirom da se očekuju dalje zakonodavne intervencije u ovoj oblasti, jer je oblast Potrošačkog prava veoma živa koja je u Crnoj Gori tek na početku svog razvoja.

Kandidat svoje aktivnosti nije usmjerio samo na objavljivanje naučnih radova, već je dio svojih aktivnosti posvetio i učešću u naučnim projektima i angažovanju u relevantnim naučnim asocijacijama i strukovnim udruženjima u Crnoj Gori.

Dr Nikola Dožić je od 2016. do 2019. godine učestvovao u Međunarodnom naučnom projektu grupe univerziteta na čelu sa Pravnim fakultetom Univerziteta Crne Gore kao koordinatorom: "CABUFAL" – u svojstvu člana projektnog tima Pravnog fakulteta UCG. Njegove aktivnosti na naučnom i stručnom planu se ne ograničavaju samo na djelatnost Univerziteta. Od 2017. godine, član je Savjeta za zaštitu potrošača pri Ministarstvu ekonomije Vlade Crne Gore, a od iste godine član je Centra mladih naučnika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. U Centru je od 2018. godine do jula 2019. godine obavljao funkciju Sekretara Centra mladih naučnika CANU-a, a od jula 2019. godine i funkciju Predsjednika Centra mladih naučnika i umjetnika CANU-a.

Posebno je zapažena kontinuirana aktivnost kandidata u strukovnim udruženjima. Tako je od novembra 2012. do maja 2018. godine obavljao dužnost Generalnog sekretara Udruženja pravnika Crne Gore, u kojem od decembra 2013. godine obavlja poslove Sekretara redakcije časopisa *Pravni zbornik*, a od 2018. godine je i zamjenik glavnog i odgovornog urednika časopisa *Pravni zbornik*.

Dr Nikola Dožić je autor i koautor više radova u različitim oblastima poslovnog i građanskog prava. Ovi radovi nijesu posvećeni isključivo teorijskim raspravama u ovim oblastima, već se u njima ukazuje na praktične probleme u primjeni prava, i prezentuju rješenja koja se već kao standardna praksa primjenjuju u zakonodavstvu drugih država, ili su već razrađena teorijska rješenja široko prihvaćena.

Kandidat je brojem i strukturom objavljenih radova pokazao naučnu zrelost i kompetentnost u istraživanju naučnih oblasti za koje se bira, tako da na osnovu prethodnog, konstatujem da dr Nikola Dožić, u pogledu naučno-istraživačkog rada, ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje, predviđene relevantnim propisima koji uređuju oblast napredovanja u nauci: *Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja*.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Sa dr Nikolom Dožićem neposredno saradujem u realizaciji nastavnih i ispitnih aktivnosti od početka njegove akademske karijere na Univerzitetu Crne Gore, tačnije od 2014. godine, kao mentor i nastavnik na predmetima na kojima je bio saradnik. Zato mogu da iznesem svoj lični utisak i mišljenje da je njegov rad bio na korist i studenata i nastavnika. Uvijek je pokazivao spremnost da izade u susret njihovim zahtjevima, i da tokom svog rada unapređuje postojeću pedagoških praksu. Ovo samo potvrđuju visoke ocjene u studentskim anketama koje je dobijao u proteklom periodu, kao i bodovi koji su mu odlukom Vijeća fakulteta dodijeljeni za pedagoški rad.

U svom radu sa studentima uvijek nastoji da teorijski zahtjevu materiju približi studentima, korišćenjem savremenih nastavnih metoda i tehnika, posvećujući posebnu pažnju praktičnim aspektima nastave, kako bi nastavu učinio ne samo korisnom, već i interesantnom za studente.

U svom radu dosljedno pokazuje odgovornost i savjesnost u ispunjavanju obaveza, kao i korektno i profesionalno ophođenje, kako prema profesorima tako i prema studentima.

Na osnovu iznijetih ocjena studenata i Vijeća, kao i ličnog iskustva u dosadašnjoj saradnji, smatram da je dr Nikola Dožić, kroz višegodišnji profesionalni angažman u nastavi na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, visoko osposobljen za kvalitetan pedagoški rad sa studentima i konstruktivnu saradnju sa kolegama.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI I PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	16	16	35,4	35,4
2. UMJETNIČKI RAD	----	----	----	----
3. PEDAGOŠKI RAD	1	1	5	5
4. STRUČNI RAD	2	2	2	2
UKUPNO	19	19	42,4	42,4

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu analize i kvantifikacije naučno-istraživačkog i pedagoškog rada, i neposrednog ličnog uvida u njegov rad, smatram da kandidat dr Nikola Dožić nesumnjivo ispunjava sve uslove za izbor u zvanje docenta propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja

Imajući u vidu da kandidat kvantitativno i kvalitativno nesumnjivo ispunjava sve propisane uslove za izbor u prvo akademsko zvanje i uz to pokazuje izuzetnu posvećenost i sposobnost za pedagoški i naučni rad, sa posebnim zadovoljstvom predlažem dr Nikolu Dožića, za izbor u zvanje docenta za poslovno-pravnu i građanskopravnu oblast na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Dragan Radonjić
Podgorica

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na konkurs za izbor u zvanje objavljen 6. decembra 2019. godine, blagovremeno se prijavio kandidat dr Nikola Dožić.

Nikola Dožić, rođen je 19.12.1980. godine, u Kolašinu. Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore upisao je 1999. godine, na kojem je i diplomirao 2003. godine u redovnom roku.

Dalje školovanje nastavlja na privrednopravnom smjeru master

studija, na Pravnom fakultetu Univerziteta Mediteran u oktobru 2008. godine. Master studije uspješno je okončao 13. maja 2010. godine odbranom magistarskog rad na temu "Odgovornost za štetu od stvari sa nedostatkom".

Stepen doktora nauka stekao je 23. maja 2014. godine na Pravnom fakultetu Univerziteta Union u Beogradu odbranom doktorske disertacije na temu "Prezare u osiguranju".

Na osnovu navedenog može se konstatovati da kandidat ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, u smislu stepena obrazovanja potrebnog za izbor u zvanje na Univerzitetu crne Gore.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Uvidom u prijavu kandidata, može se primijetiti da se bavi naučnoistraživačkim radom u obje oblasti za koje se bira. Preciznije, iz priložene bibliografije, evidentni su njegovi naučni dometi, kao i doprinos u širim oblastima poslovnog i građanskog prava.

Rezultate svog naučno-istraživačkog rada publikovao je do sada u okviru značajnom broju naučnih i stručnih publikacija. Kandidat Dožić bira vrlo aktualne teme, o kojima, nakon istraživanja sprovednih primjenom raznovrsnih naučnih metoda, daje kritičku analizu postavljenog problema, nudeći argumentovane i precizne zaključke.

Među naučnoistraživačkim rezultatima se posebno ističe originalni naučni rad objavljen u časopisu Juridical Tribune, na temu „CHF denominated loans – a case study of Montenegrin approach“, koji je nastao kao rezultat učešća kandidata na sedmoj međunarodnoj konferenciji organizovanoj od strane Akademije za ekonomske studije iz Bukurešta, na temu: „Perspectives of Business Law in the Third Millennium“. Kandidat je u radu obradio problem koji je bio vrlo aktuelan u posljednjih nekoliko godina, s obzirom na veći broj kredita klijenata koje je banka indeksirala u švajcarskim francima. Kandidat je posebno obrađivao pitanje primjenjivosti zakonodavstva koje je donijeto u procesu usklađivanja crnogorskog prava sa pravnom tekovinom Evropske unije u ovoj oblasti, s obzirom da se u praksi ovo pitanje posebno postavljalo, kao i to da je u većini zemalja koje su bile pogođene istom praksom banaka rješenje bilo traženo upravo na polju ovih rješenja. Ipak, s obzirom na vremenski momenat zaključnja posla i usaglašavanja crnogorskih propisa, ista rješenja nijesu mogla biti primijenjena u Crnoj Gori. Kandidat se dalje bavio i pitanjem svrsishodnosti nove regulative u ovoj oblasti, s obzirom na mogućnost primjene opštih pravila obligacionog prava. Tako je kritikovao ishitrenost zakonodavne aktivnosti u ovoj oblasti koja je rezultirala stvaranjem još više problema, što je naknadno vodilo novoj reakciji zakonodavca, a sporove po tužbama nezadovoljnih klijenata produžilo i vodilo neminovno nepovoljnom epilogu, s obzirom na usvojena rješenja i njihovu primjenu u zadatom pravnom okviru. S obzirom na značajan praktični aspekt ovog rada, jasno je zašto je kandidat neka pitanja ostavio za posebno tretiranje u novom radu, s obzirom da su postupci u ovim sporovima još bili u toku u vrijeme pisanja predmetnog. Ipak, s obzirom na aktuelnost teme i potrebu za njenom akademskom obradom, jasno je da se kandidat upušta u argumentovanje pitanja koja su u nauci i u praksi još uvijek sporna, iznoseći svoje stavove i preporuke jasno i nedvosmisleno. Na značaj ovog rada ukazuje i to da je rad objavljen na engleskom jeziku, u časopisu koji je indeksiran u više međunarodnih baza podataka uključujući ESCI listu, EBSCO, Erih Plus, Pro Quest, Hein Online; OAJI, Index Copernicus i dr.

Ovo takođe ukazuje i na to da autor piše uspješno radove i na engleskom jeziku, što je od posebnog značaja za njegov dalji akademski rad i vidljivost rezultata njegovih istraživanja.

Kandidat pokazuje spremnost i izuzetan smisao za timski rad, što potvrđuje određen broj koautorskih radova, od kojih su neki i multidisciplinarni. Kao značajan izdvaja se i rad koji na temu kolektivne zaštite potrošača objavio u okviru komparativne studije u stručnoj monografiji *Collective Redress Mechanisms in Consumer Protection in the European Union and South East Europe: Comparative Study*, u izdanju: *Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit - GIZ, Skopje, 2018. godine*. U radu su prezentovana postojeća normativna rješenja u oblasti kolektivne zaštite ne samo u oblasti zaštite potrošača, nego u svim oblastima u kojima je ovaj vid zaštite na uporednom planu prepoznatljiv. Posebno je analiziran i normativni okvir, uloga sudova, organizacija za zaštitu kolektivnih interesa potrošača i drugih aktera koji su uključeni u pružanje kolektivne zaštite potrošača. Analiza je zasnovana ne samo na teorijskom istraživanju i komentisanju postojećih pravila nacionalnog zakonodavstva, već na uporednom

posmatranju sistema u kojima postoje različiti oblici prepoznati u uporednom zakonodavstvu, uz pokušaj praktične analize slučajeva u nacionalnim okvirima. Ipak, ova analiza je izostala ne zbog nepotojanja ideje autora i spremnosti da se obradi ovaj aspekt, već zbog činjenice da za četiri godine, od kada jedan od vidova kolektivne zaštite postoji u crnogorskom zakonodavstvu, od strane predlagača koji se u smislu propisa koji uređuju ovu oblast smatraju ovlaštenim, nije podnjet ni jedan tužbeni zahtjev. Jasan je i zaključak o potrebi novih normativnih rješenja u oblasti kolektivne zaštite potrošača, kao i edukacije kako potrošača tako i drugih aktera koji će u slučaju horizontalne primjene pravila o kolektivnoj zaštiti imati posebnu ulogu u ovim postupcima. S obzirom da se radi o veoma značajnom aspektu pravne zaštite, u slučajevima koji do sada nijesu mogli imati sudski epilog, jasan je značaj teme i istraživanja koje je sprovedeno, a sve u cilju predočavanja koncepta koji može na nivou regiona biti uniforman model.

Pored potrošačkog prava, oblast od posebnog interesovanja za kandidata, još jedna koja je umnogome granična između poslovnog i građanskog prava, jeste pravo osiguranja. U ovoj oblasti, kandidat je napisao veći broj radova, od kojih se izdvaja rad na temu „Bonus malus sistem u osiguranju od autoodgovornosti u Crnoj Gori“. Rad je prezentovan na međunarodnom naučnom skupu Udruženja za odštetno pravo Srbije, 2015. godine i objavljen je u zborniku sa skupa. Autor je odabrao aktuelnu temu, s obzirom da je primjena ovog sistema počela upravo u toku 2015. godine, kao korektivni mehanizam u izračunavanju odnosa visine premije i rizika od konkretnog osiguranika. Autor je kritički posmatrao rješenja na kojima je zasnovan ovaj sistem, uporedno komentarišući prednosti i mane u odnosu na druge poznate sisteme, stepen slobode sistema u pogledu varijabli koje mogu koristiti osiguravači prilikom određivanja bonusa ili malusa. U radu se posebno ističe okolnost da u većini sistema koji po prvi put uvode ovaj sistem, u osnovi se primjenjuje osnovni (početni) model, koji vremenom kroz godinu primjene sazrijevaju u mnogo strožije sisteme, sa više varijabli prilikom obračuna. Autor se kratko obazire i na pitanje moguće diskriminacije po osnovu pola, koja je bila poznata praksa u oblasti životnog osiguranja i upozorava na nemogućnost korištenja ove varijable. Autor se posebno zadržava na potrebi preciziranja nekih varijabli koje su već dio sistema bonus malusa u Crnoj Gori, u cilju preciznijeg određenja rizika, jer upotrebom postavljenih kriterijuma neka od rješenja mogu dovesti do vrlo čudnih praktičnih posljedica. U konačnom, autor je rad iskor na moguće nedostatnosti ovog sistema, jasno navodeći predloge za prevazilaženje problema.

Kandidat je posvećen i drugim aktivnostima u nauci i struci. Kao član projektnog tima Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore u Ersamus + projektu, učestvovao je realizaciji ovog projekta od 2016. do 2019. godine. Za člana Centra mladih naučnika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti izabran je 2017. godine, a od 2018. godine vršio je funkciju Sekretara Centra do jula 2019. godine, kada je izabran za Predsjednika je Centra mladih naučnika i umjetnika CANU-a.

Aktivnost kandidata u oblasti zaštite potrošača vidljiva je i kroz njegovo učešće u radu Savjeta za zaštitu potrošača pri Ministarstvu ekonomije Vlade Crne Gore, čiji je član od 2017. godine. U toku dugogodišnjeg rada u profesionalnom udruženju pravnika, obavljao je više dužnosti, od Generalnog sekretara Udruženja pravnika crne Gore, preko Sekretara redakcije časopisa Pravni zbornik, koji objavljuje ovo udruženje, do sadašnje dužnosti zamjenika glavnog i odgovornog urednika časopisa Pravni zbornik.

Kandidat u svojim radovima jasno postavlja hipoteze, iznosi stavove, potkrepljuje ih odgovarajućim metodološkim pristupom i analizama, na osnovu kojih precizno formuliše zaključke. Uz to izvršena kvantifikacija rezultata rada kandidata, u smislu poena dodatno potvrđuje njegov kvalitet, angažovanost i posvećenost naučno-istraživačkom radu.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Višegodišnje iskustvo u izvođenju vježbi, kao i predavanja pod mentorstvom profesora govore u prilog visokom stepenu pedagoške osposobljenosti dr Nikole Dožića i preporučuje ga za dalje napredovanje u akademskoj zajednici. U svom radu pokazao izuzetnu spremnost, sklonost i umjeće u prenošenju znanja, upotrebom savremenih naučnih metoda u prezentaciji i metodološkim prilagodavanjem svojih izlaganja u zavisnosti od nivoa obrazovanja i prethodnog znanja studenata sa kojima radi na konkretnom predmetu.

Zahtjevni zadatak praktične prezentacije problema studentima osnovnih studija koji se još uvijek upoznaju sa osnovnim teorijskim konceptima nastavnih disciplina, vršio je uspješno, trudeći se da

svoja izlaganja učini interesantnim za student koje im predočava na njima prijemčiv način.

Kandidat je uključen u sve nastavne i druge aktivnosti na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Učešće u naučnom projektu Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, iskoristio je za kraće studijske posjete Regent's Univerzitetu, u Londonu, Europa Institutu u Saarlandu, kao i pravnim fakultetima Univerziteta u Ljubljani i Skoplju, koje sui male za cilj podizanje pedagoških sposobnosti kandidata. Takođe, u sklopu istog projekta učestvovao je u obukama koje su u okviru projekta izvodili nastavnici – predstavnici partnera iz konzorcijuma, koja su takode imala za cilj obuku kandidata i pripremu za izvođenje nastave europeiziranih kurikuluma.

Na osnovu objektivnih pokazatelja, smatram da je dr Nikola Dožić, nakon višegodišnjeg profesionalnog angažmana na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, visoko osposobljen za kvalitetan rad sa studentima. Na temelju ličnog iskustva u saradnji sa dr Dožićem, iznosim i uvjerenje da će on svoja znanja, ali i tehnike prenošenja znanja nastaviti da usavršava u svom budućem radu.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI I PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	16	16	35,4	35,4
2. UMJETNIČKI RAD	----	----	----	----
3. PEDAGOŠKI RAD	1	1	5	5
4. STRUČNI RAD	2	2	2	2
UKUPNO	19	19	42,4	42,4

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Nakon detaljne provjere i analize dostavljene dokumentacije, naučno istraživačkog, pedagoškog rada kandidata, konstatujem da dr Nikola Dožić ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja za izbor u prvo akademsko zvanje.

Cijeneći kvalifikacije, pedagošku osposobljenost, naučni i stručni rad kandidata, ali i sopstveno iskustvo u višegodišnjoj saradnji sa njim, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Nikolu Dožića izabere u zvanje docenta na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Vladimir Savković,
redovni profesor Univerziteta Crne Gore

IZJVEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat dr Nikola Dožić blagovremeno se prijavio na konkurs Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje na poslovno-pravnoj i građansko-pravnoj oblasti, objavljen 6. decembra 2019. godine. Iz biografije kandidata priložene uz prijavu za ocjenu stepena obrazovanja kandidata relevantni su sledeći podaci.

Rođen je 19.12.1980. godine, u Kolašinu. Osnovno i srednje obrazovanje stekao je u Podgorici gdje upisuje Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore 1999. godine. Na ovom fakultetu je u redovnom roku diplomirao u septembru 2003. godine.

Diplomu mastera pravnih nauka stekao je 13. maja 2010. godine na Pravnom fakultetu Univerziteta Mediteran. Uspješno je odbranio master rad na temu "Odgovornost za štetu od stvari sa nedostatkom".

U maju 2014. godine odbranio je doktorsku disertaciju na temu "Prevare u osiguranju" na Pravnom fakultetu Univerziteta Union u Beogradu.

Ovi podaci ukazuju da je kandidat, koji do sada nije bio biran u akademska ili naučna zvanja, ispunio sve propisane uslove, koji se tiču stepena obrazovanja potrebnog u skladu sa propisima koji se odnose na izbor kandidata.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu bibliografskih podataka i priloženih radova, jasno je da je dr Nikola Dožić, imajući u vidu da se bira u prvo naučno zvanje, objavio veliki broj individualnih i koautorskih radova, koje je prezentovao i na naučnim skupovima. Radovi predstavljaju rezultati teorijskog i empirijskog istraživanja problema koji su tematski vezani za oblasti građanskog i poslovnog prava.

Radovi se odlikuju precizno formulisanim istraživačkim cjelinama koje obrađuju veoma interesantne i aktuelne teme, uz obradu relevantne domaće i literature na engleskom jeziku. Stil pisanja kandidata odlikuje razumljivost, analitička preciznost, odmjerenost, jasnoća i argumentovanost kritika, relevantnim i dobro argumentovanim samostalno predloženim zaključcima na bazi kritika.

Zapaža se visok nivo analize i promišljanja ključnih problema sa kojima se danas suočavaju teoretičari u primjeni rješenja koja su se u praksi pokazala kao nedostatna.

Kao veoma značajan ističem i rad na temu „Nasledivost prava i obaveza iz ugovora o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti u pravu Crne Gore”, objavljen 2019. godine. Autor u ovom radu na veoma interesantan način povezuje tradicionalno različite oblasti prava, koje imaju malo međusobnih veza, ukazujući na probleme koji u praksi mogu nastati zbog pogrešne interpretacije i shvatanja njihovih međusobnih odnosa. U tom smislu kandidat ukazuje na opšta pravila o prenosivosti građanskih prava i obaveza uopšte, dalje fokusirajući svoja izlaganja na nasledivost prava i obaveza u skladu sa pozitivnopravnim propisima koji regulišu pitanje nasleđivanja prava uopšte kao i nasleđivanje obaveza iz ugovora o osiguranju. Nakon obrade osnovnih teorijskih postavki u oblasti prenosivosti prava i obaveza i pravila o nasleđivanju uopšte, autor precizno određuje srž problema, čiju buduću praktičnu primjenu smatra problematičnom, posebno ukazujući na hijerarhijsko mjesto akta koji uvodi problematično rješenje. Autor kritikuje rješenje po kojem se predviđa različito tretiranje pitanja prenosa prava i obaveza iz premijskog razreda prilikom prenosa prava svojine teretnim i besteretnim raspolaganjima u pravnim poslovima *inter vivos* i *mortis causa*. Autor ukazuje da posljedice ovakvog rješenja ne mogu opstati u pravnom poretku iz više razloga. Prvo, s obzirom da se radi o strogo ličnim pravima i obavezama ostavioca, koja iz tog razloga ne mogu biti predmet prenosa. Drugo, cilj uvođenja premijskih razreda je usklađivanje visine premije sa ponašanjem osiguranika i odmjerenjem visine premije u skladu sa rizikom. Ovim radom autor je ukazao na potrebu izmjene pravila u ovoj oblasti, čija primjena može dovesti do velikog broja sporova u praksi u slučajevima kada bi ova naknada bila odmjerenjena na štetu novog vlasnika vozila, kao i pozitivne diskriminacije novih vlasnika u slučajevima kada bi primjena ovog pravila vodila utvrđivanju manje premije. Baveći se ovim problemom autor je pokazao jasno poznavanje materije o kojoj raspravlja, ukazujući na potencijalne posljedice njihove primjene u praksi.

Drugi rad koji je od izuzetne važnosti za izbor kandidata je i koautorski rad na temu „Destimulativan zakonski okvir kao uzrok neuspjeha sustava dobrovoljnog mirovinskog osiguranja: studija crnogorskog slučaja kao pokazatelj važnosti finansijskih poticaja”, objavljen u časopisu “Revija za socijalnu politiku”. U ovom radu se obrađuje pitanje koje nije specifično građanskopravno, ali je od velikog značaja za oblast poslovnog prava – pitanje sistema funkcionisanja dobrovoljnih penzionih fondova u Crnoj Gori i razlog njihovog nedovoljnog uspjeha. Ovo pitanje se u radu posmatra sa više aspekata i to multidisciplinarno, s obzirom da su za izdvajanje razloga neuspjeha bile neophodne brojne analize različitih faktora, koji nijesu pravnog karaktera, a tiču se ekonomskih prilika i stanja u različitim društvenim oblastima. Izdvajanjem primjera Crne Gore, u regionalnom okviru, analizom pokazatelja socio ekonomskih faktora, zaključeno je da ovi u okruženju ne odstupaju značajnije među državama koje su bile predmet obrade, je pružilo mogućnost da se analizom normativnog okvira regulacije sistema ispita uticaj jednog od faktora koji je do sada u literaturi označavan često kao onaj koji izmiče ispitivanju s obzirom na značajne razlike u svim drugim faktorima, koje je lakše kvatifikovati i koji se od zemlje do zemlje značajnije razlikuju, što

je bilo prepreka ispitivanju uticaja ovog faktora finansijskih podsticaja ulaganju kao odlučujućeg faktora. Uporenim ispitivanjem normativnih sistema država regiona, došlo se do zaključka da je upravo nepostojanje sistema podsticaja na ulaganje u Crnoj Gori jedina razlika koja je među posmatranim sistemima uočena. Jasno je da je ovim radom kandidat pored spremnosti za timski rad pokazao i spremnost da se uhvati u koštac sa hipotezama čije dokazivanje prevazilazi granice normativnog ispitivanja zakonskih tekstova i tradicionalnih metoda pisanja pravnih tekstova, obrađujući pitanja koja imaju širu društvenu dimenziju, koju bez upotrebe metoda društvenih nauka nije moguće obraditi u smislu postizanja validnih naučnih zaključaka, a koji bi mogli u teoriji opstati samo u obliku pretpostavke ili interesantnog mišljenja autora, koje nije moguće naučno potvrditi.

Obradom pitanja koja je kandidat postavio u trećem radu koji moram istaći, na temu „Nasledivost” kreditnih obaveza ostavioca, objavljenom u časopisu *Pravni zbornik*, pokazuje multidisziplinarni pristup u obradi problema. U ovom radu autor je predstavio problem sa kojim se susreću građani država u regionu, s obzirom na postupanje banaka i njihovo insistiranje na odgovornosti nasljednika za dugove ostavioca povodom kreditnih aranžmana prema banci u koje je ušao ostavilac prije smrti, pozivanjem potencijalnih nasljednika na plaćanje dugova i u slučajevima kada nije došlo do otvaranja nasleđa, za dugove po kreditnim karticama, ugovorima o kreditu koje je sa bankom ostavilac zaključio. Postojanje odgovornosti u ovom slučaju autor negira, dok u slučaju kada je otvoreno nasleđe dugovi moraju biti predmet u postupku raspravljanja zaostavštine. Posebno su razmatrana i pitanja dugoročnih kredita i hipotekarnih kredita i problemima sa kojima se banke i nasljednici susreću u ovim slučajevima. Takođe, u radu je posebno tretirano pitanje odgovornosti nasljednika za jemstva koja je ostavilac dao za života i odstupanje od principa akcesornosti jemstva u ovom slučaju, kada je odgovornost nasljednika povezana sa visinom vrijednosti nasliedene imovine, kao i pitanje odgovornosti jemca za dugove ostavioca. Kandidat je u ovom radu pokazao da jasno vlada materijom u kojoj raspravlja i da obrađuje pitanja koje mogu biti od interesa ne samo za naučnu i stručnu javnost, nego i za širu laičku javnost.

Kandidat je učestvovao i radu većeg broja međunarodnih naučnih konferencija a imao je i zapažena izlaganja i na naučnim i stručnim konferencijama održanim u Crnoj Gori. Tako je značajno i njegovo izlaganje na naučnoj konferenciji “Zadužbine i fondacije u Crnoj Gori” u organizaciji Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i Univerziteta Donja Gorica. Na ovoj konferenciji kandidat je imao zapaženo izlaganje na temu “Zadužbine u Crnoj Gori – *de lege lata* i *de lege ferenda*”, ukazujući na glavne probleme u regulisanju ovog instituta u crnogorskom pravu, a dao je i niz preporuka kako bi budući zakonski tekst koji se mora donijeti u ovoj oblasti predvidio što sadržajnije i potpunija rješenja koja su od izuzetne važnosti za regulisanje ovog pitanja.

Nakon sveukupne analize radova dostavljenih uz prijavu vidi se da je kandidat uspješno ovladao naučnom metodologijom, čijom primjenom pokazuje i zavidan nivo objektivne analize, kao i smjelosti u formulisanju subjektivnih ocjena u vezi sa pravcima razvoja nauke u oblastima za koje se bira.

Kandidat učestvuje u radu naučnih i stručnih tijela u Crnoj Gori. Od 2017. godine član je Savjeta za zaštitu potrošača pri Ministarstvu ekonomije Vlade Crne Gore, a značajna je i njegova aktivnost u okviru Udruženja pravnika crne Gore, u kojem je nakon funkcije Sekretara ovog Udruženja, sekretara redakcije časopisa postao i zamjenik glavnog i odgovornog urednika časopisa *Pravni zbornik*.

Nakon analize podnijete dokumentacije i priloženih radova, može se konstatovati da je, u pogledu naučno-istraživačke djelatnosti i objavljenih radova, kandidat ispunio uslove tražene pravilima koja regulišu pitanje izbora u naučna zvanja na Univerzitetu Crne Gore.

PEDAGOŠKA OSPOBLJENOST

Tokom godina bio sam svjedok rada kandidata dr Nikole Dožića, s obzirom da je od svog prvog angažovanja na Univerzitetu Crne Gore radio kao saradnik u nastavi i na predmetu koji predajem. Tokom rada uvidio sam spremnost kandidata da pomogne studentima u nastavi i učenju, aktivnim uključivanjem studenata u praktični rad, prilikom izvođenja nastave na vježbama. Kandidat uspješno saraduje sa studentima, sa kojima ima jasnu profesionalnu komunikaciju. U nastavi se trudi da svoja izlaganja konstantno inovira redovnom upotrebom savremenih metoda, i da kroz

praktične aspekte nastave pokušava kod studenata razviti sposobnosti za vođenje stručnih rasprava na času, čime se trudi da process učenja učini interaktivnim i participativnim.

Kandidat vidno ispoljava interesovanje za kontinuirano profesionalno usavršavanje, ne samo u oblasti prava, već i usavršavanju i učenju novih jezika koji su od suštinske važnosti za uspješno bavljenje naukom i sposobnosti za bavljenje naučno pedagoškom djelatnošću. U sklopu načinih projekata na Pravnom fakultetu, kolega je redovno učestvovao na predavanjima profesora sa partnerskih univerziteta u projektu, koja su bila usmjerena na poboljšavanje pedagoških sposobnosti nastavnika i saradnika, kroz primjenu metoda koji su se kroz godine primjene na tim univerzitetima pokazali svoje prednosti.

Smatram da je nivo pedagoške osposobljenosti kandidata vrlo visok i da on zadovoljava sve standarde koji se odnose na izbor u prvo akademsko zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI I PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	16	16	35,4	35,4
2. UMJETNIČKI RAD	----	----	----	----
3. PEDAGOŠKI RAD	1	1	5	5
4. STRUČNI RAD	2	2	2	2
UKUPNO	19	19	42,4	42,4

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu materijala koji mi je dostavljen na recenziju i nakon detaljne analize i provjere dokumentacije, mogu konstatovati da je kandidat dr Nikola Dožić ispunio uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje. Njegov metodičan pristup radu i organizacione sposobnosti, kao i težnja ka stalnom usavršavanju, preporučuju ga za dalje napredovanje u akademskoj karijeri.

Imajući u vidu da kandidat očigledno ispunjava sve uslove za izbor u prvo akademsko zvanje utvrđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje, imam naročito zadovoljstvo i akademsku dužnost da predložim dr Nikolu Dožića za izbor u zvanje docenta na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Zoran Rašović
Podgorica

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Hidrotehnika** na matičnom i nematičnim fakultetima.

Konkurs je objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore dana 12.02.2020. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR IVANA ČIPRANIĆ, rođena NIKOLIĆ.**

I BIOGRAFIJA

Rodena sam 01. aprila 1978. godine u Nikšiću. Osnovnu i srednju školu sam završila u Nikšiću.

Na Građevinski fakultet Univerziteta Crne Gore sam se upisala 1996. godine, a diplomirala u aprilu 2002. godine na Građevinsko - urbanističkom smjeru sa prosječnom ocjenom u toku studija 9,00. Dobitnik sam studentske nagrade grada Podgorice "19.decembar" i plakete Univerziteta Crne Gore za najboljeg studenta Univerziteta, oblast tehničkih nauka.

U novembru 2003. upisala sam magistarske studije na Beogradskom univerzitetu - Građevinski fakultet, smjer hidrotehnika. Nakon što sam položila dio ispita predviđenih nastavnim planom i programom poslediplomskih magistarskih studija, prepisala sam se na doktorske studije na Beogradskom univerzitetu - Građevinski fakultet, smjer hidrotehnika. To mi je bilo omogućeno zbog promjene programa studiranja na Beogradskom univerzitetu. Nakon što sam položila sve ispite predviđene nastavnim planom i programom doktorskih studija prijavila sam doktorsku disertaciju.

Doktorsku disertaciju pod naslovom "Metodologija izbora optimalne veličine osnovne zone bilansiranja (OZB) u vodovodnim sistemima" odbranila sam u julu 2015. godine.

Koautor sam knjige „Komunalna hidrotehnika - teorijske osnove i rješeni primjeri“, koja se koristi kao udžbenička literatura na akademskim studijama na Građevinskom fakultetu u Podgorici.

Aktivno vladam engleskim jezikom.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Od 01.03.2003. godine angažovana sam kao saradnik na Građevinskom fakultetu u Podgorici.

U periodu od početka angažovanja u zvanju saradnika samostalno sam držala vježbe na predmetima: Osnovi hidrotehnike, Komunalna hidrotehnika 1, Komunalna hidrotehnika 2, Hidrologija, Hidraulika 1, Hidrotehničke građevine, Korišćenje vodnih snaga,... Od 2008. godine držim vježbe na predmetu Komunalna hidrotehnika na studijskom programu Menadžment u građevinarstvu. Od studijske 2017/2018. godine angažovana sam u nastavi na smjeru Hidrotehnika na predmetu Hidraulika 1. Od studijske 2018/2019. godine angažovana sam u nastavi na studijskom programu Menadžment u građevinarstvu, na predmetu Upravljanje i tehnologija čvrstog otpada. Od studijske 2019/2020. godine angažovana sam u nastavi na osnovnim studijama na studijskom programu Građevinarstvu, na predmetu Osnovi hidraulike.

Tokom angažovanja u zvanju saradnika aktivno sam obavljala konsultacije pri izradi diplomatskih, a zatim i specijalističkih radova i učestvovala u radu komisija za odbranu istih, sa temama iz predmeta Komunalna hidrotehnika 1, Komunalna hidrotehnika 2, Kvalitet i zaštita voda, Korišćenje vodnih snaga i Hidrotehničke građevine.

II PRILOZI

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
	Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Čipranić I., Sekulić G. (2015) The analysis of the influence of soil on leakage in water supply systems. <i>Tehnički vjesnik/Technical Gazette</i> , 22 (5): 1179-1184. ISSN:1330-3651.	8	8
2.	Čipranić I., Jevrić M., Sekulić G., Tomović S. The problem of ballast water in Montenegro ports and possibility of its treatment, <i>Polish Maritime Research</i> 3	8	8

	(103) 2019 Vol. 26; pp. 188-193, ISSN: 2083-7429 (Online). DOI:https://doi.org/10.2478/pomr-2019-0060		
3.	Sekulić G., Ivković M., Čipranić I. (2017) Modelling of hydrological processes in the catchment area of lake Skadar. <i>Tehnički vjesnik/Technical Gazette</i> , 24 (2): 427-434. ISSN:1330-3651.	8	2.67
4.	Jevrić M., Knežević M., Kalezić J., Nataša K., Čipranić I. (2014) Application of fractal geometry in urban pattern design. <i>Tehnički vjesnik/Technical Gazette</i> , 21 (4): 873-879. ISSN:1330-3651.	8	1.60
		Ukupno	20.27
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCJU	ZA KANDIDATA
1.	Čipranić I. , Marković R., Đorđević S., Stevanovi Z., Stevanović M. (2019) The impact of coal ash and slag dump on the quality of surface and ground waters – A case study. <i>Journal of the Serbian Chemical Society</i> , 84 (5) 527–530. ISSN 0352-5139 (Print), ISSN 1820-7421 (Online)	6	6
		Ukupno	6
Ukupno (Q1+Q2+Q3+Q4)			26.27
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCJU	ZA KANDIDATA
1.	Sekulić G., Čipranić I. (2016) Peculiarities of Planning and Managing Water Areas in Montenegro. <i>American Journal of Engineering Research (AJER)</i> , 5 (12). 180-186. p-ISSN 2320-0936. e-ISSN: 2320-0847.	4	2
2.	Sekulić G., Čipranić I. (2015) The Pressure-boosting Pumping Stations in Modernization of Water Supply Systems. <i>Строительство уникальных зданий и сооружений</i> , 2 (29). 7-19. ISSN 2304-6295.	4	2
3.	Sekulić G., Čipranić I. , Vujović P. (2013) Stormwater Surface Solution in the Urban Planning. <i>Journal of Environmental Science and Engineering B 2, Formerly part of Journal of Environmental Science and Engineering</i> , 7-14. ISSN 1934-8932.	4	2
4.	Sekulić G., Čipranić I. (2007) Problematika modeliranja gubitaka u vodovodnim sistemima. <i>Voda i sanitarna tehnika</i> , 37(2). 29-36. ISSN: 0350-5049	4	2
5.	Sekulić G., Čipranić I. (2015) Benefits of Multi – Purpose Hydrotechnical Systems in Urban Areas of Developing Countries, Example od Montenegro. <i>Procedia Engineering</i> , Volume 117: 646–654. ISSN: 1887-7058 *	4	2
		Ukupno	10
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCJU	ZA KANDIDATA
1.	Sekulić G., Nikolić I. (2003) Unapređenje energetske efikasnosti pumpnih sistema u vodovodima. <i>Voda i sanitarna tehnika</i> , 4/2003. 21-25. ISSN: 0350-5049	2	1
2.	Sekulić G., Nikolić I. (2003) Pokazatelji kvaliteta energije u vodovodnim sistemima u Crnoj Gori. <i>Voda i sanitarna tehnika</i> , 2/2003. 43-49. ISSN: 0350-5049	2	1
		Ukupno	2
Radovi na naučnim konferencijama, učesća na izložbama i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCJU	ZA KANDIDATA
1.	Sekulić G., Čipranić I. , Aleksić J., Vujović P. (2012) Stormwater Surface Storage Structures in the Urban Planning Documents. Proceedings of 9 th International conference on urban drainage modelling, Beograd, 2012, pp. 365-374, ISBN 978-86-7518-156-9.	2	1
2.	Sekulić G., Nikolić I. (2005) Optimizaciona analiza kao sredstvo smanjenja gubitaka u vodovodnim sistemima. Zbornik radova, Savetovanje "Vodovodni i kanalizacioni sistemi". Jahorina 2005. 331-337. ISBN 99938-813-0-9	2	1
3.	Sekulić G., Nikolić I. (2004) Modeliranje procesa u vodnim ekosistemima. Zbornik radova, "Zaštita voda '04". Borsko jezero 2004. 143-149. ISBN: 86-904241-1-3	2	1
4.	Sekulić G., Nikolić I. (2006) Mjesto GIS-a u informacijskom sistemu vodovoda. Zbornik radova, "Vodovodni i kanalizacioni sistemi". Jahorina	2	1

	2006. 222-226. ISBN 86-82931-18-4		
5.	Sekulić G., Čipranić I. (2010) Problematika održavanja objekata od armiranog betona u komunalnoj hidrotehnici. First international symposium on corrosion and protection of materials and environment, Proceedings, Bar, 23 – 26. novembar 2010, pp 354- 359. ISBN 978-9940-9334-0-1	2	1
6.	Branisavljević N., Čipranić I. , Prodanović D., Ivetić D.(2014) Softverska podrška određivanju osnovnih zona bilansiranja vodovodnih mreža. Zbornik radova, 14. međunarodna konferencija "Vodovodni i kanalizacioni sistemi", Jahorina 2014. pp 173-179. ISBN: 987-86-82931-62-1.	2	1
7.	Čipranić I. , Branisavljević N. (2014) Kriterijumi za formiranje OZB u vodovodnom sistemu i analiza troškova u funkciji od veličine OZB. Zbornik radova, "Vodovod i kanalizacija '14". Kladovo, oktobar 2014. pp 93-98. ISBN: 978-86-80067-31-5.	2	2
8.	Sekulić G., Čipranić I. (2016) Minimal Energy Principle in Water Supplying Systems. International Scientific Conference People, Buildings and Environmental 2016 (PBE2016) 29 September-1 October, 2016, Luhacovice, Czech Republic, pp 197-205. ISSN 1805-6784.	2	1
9.	Sekulić G., Čipranić I. (2012) Analiza koristi koje nastaju realizacijom hidrotehničkih sistema. Zbornik radova, Savetovanje SDHI I SDH - Donji Milanovac, Srbija, 2012, pp 513-522. ISBN 978-86-7518-159-0.	2	1
10.	Sekulić G., Petrović M., Čipranić I. (2016) Prilog rešavanju problematike odlaganja kanalizacionih muljeva u Crnoj Gori. Zbornik radova, Konferencija o korišćenju i zaštiti voda VODA 2016, Zlatibor, pp521-529. ISBN 978-86-916753-3-2	2	0.67
11.	Petrović M., Sekulić G., Čipranić I. (2017) Primjena metoda optimizacije na primjeru Regionalnog vodovodnog sistema crnogorskog primorja. 38. Međunarodni stručno-naučni skup "Vodovod i kanalizacija '17", oktobar 2017, Kragujevac, Srbija. ISBN 978-86-80067-36-0	2	0.67
		Ukupno	11.34

K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Zivaljević R., Čipranić I. (2006) Analiza hidrološko-hidrauličkog stanja akumulacija Krupac i Slano u postojećim uslovima i za slučaj njihovog povezivanja. Zbornik radova, I internacionalni naučno-stručni skup GNP2006. Žabljak, februar 2006. str. 257-262. Knjiga 1 ISBN: 86-82707-12-8	1	0.5
2.	Sekulić G., Čipranić I. (2006) Vještački stvorena močvarna zemljišta kao dio sistema za prečišćavanje otpadnih voda naselja. Zbornik radova, I internacionalni naučno-stručni skup GNP2006. Žabljak, februar 2006, str. 1005-1010. Knjiga 2 ISBN: 86-82707-13-3	1	0.5
3.	Čorović A., Zivaljević R., Sekulić G., Dražović D., Kalezić J., Radulović M., Čipranić I. (2006) Sanacija i rekultivacija jalovišta rudnika olova i cinka u Mojkovcu. Zbornik radova, I internacionalni naučno-stručni skup GNP2006. Žabljak, februar 2006, str. 967-972. Knjiga 2 ISBN: 86-82707-13-3.	1	0.14
4.	Sekulić G., Čipranić I. (2010) Primjena Tirolskih zahvata u sistemima malih hidroelektrana. Zbornik radova, III internacionalni naučno-stručni skup GNP2010. Žabljak, februar 2010, str. 407-412. Knjiga 1 ISBN: 978-86-82707-18-9	1	0.5
5.	Sekulić G., Čipranić I. (2010) Efikasnost rada različitih tipova kanalizacionih sistema. Zbornik radova, III internacionalni naučno-stručni skup GNP2010. Žabljak, februar 2010, str. 412-418. Knjiga 1 ISBN: 978-86-82707-18-9.	1	0.5
6.	Čipranić I. , Sekulić G. (2012) Analiza kriterijuma formiranja osnovnih zona bilansiranja, kao vida upravljanja vodovodnim sistemima. Zbornik radova, IV internacionalni naučno-stručni skup, GNP2012. Žabljak, februar 2012, str. 1899-418. Knjiga 1 ISBN: 978-86-82707-18-9.	1	1
7.	Sekulić G., Čipranić I. (2012) Privremeni i montažno-demontažni sistemi za odbranu od poplava. Zbornik radova, IV internacionalni naučno-stručni skup, GNP2012. Žabljak, februar 2012, str. 1921-1928. ISBN: 978-86-82707-18-9.	1	0.5
8.	Sekulić G., Čipranić I. (2014) Efikasnost sistema atmosferske kanalizacije – primjena retenzionih prostora. Zbornik radova, V internacionalni naučno-stručni skup, GNP2014. Žabljak, februar 2014, str. 1747-1754, ISBN: 978-86-82707-23-3.	1	0.5
9.	Čipranić I. , Vujović P., Sekulić G., Petrović M. (2016) Kriterijum za odabir kanalizacione cijevi u zavisnosti od debljine nadlsoja i saobraćajnog opterećenja. Zbornik radova, VI internacionalni naučno-stručni skup, GNP2016. Žabljak, mart 2016, str. 1259-1266. ISBN: 978-86-82707-30-1.	1	1
10.	Čipranić I. , Sekulić G., Bošković Lj., Karadžić U. (2016) Principi	1	1

	projektovanja objekata malih hidroelektrana i njihovo uklapanje u okolinu-primjer mHE Vrelo. Zbornik radova, VI internacionalni naučno-stručni skup, GNP2016. Žabljak, mart 2016, str. 1251-1258. ISBN: 978-86-82707-30-1.		
11.	Stanić M., Sekulić G., Čipranić I., Špadijer I. (2016) Hidrauličke analize za potrebe povezivanja Herceg Novog na regionalni vodovodni sistem. Zbornik radova, VI internacionalni naučno-stručni skup, GNP2016. Žabljak, mart 2016, str. 1299-1306. ISBN: 978-86-82707-30-1.	1	0.33
12.	Petrović M., Čipranić I., Šaković M. (2016) Uporedna analiza metoda za proračun oticaja sa neizučjenih slivova. Zbornik radova, VI internacionalni naučno-stručni skup, GNP2016. Žabljak, mart 2016, str. 1285-1291. ISBN: 978-86-82707-30-1.	1	0.5
		Ukupno	6.97
Uredivačka i recenzentska djelatnost			
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Yan Sun, Pengna Li, Shengxiang She, Iveta Eimontaite & Bo Yang (2019), Boosting water conservation by improving campaign: Evidence from a field study in China, Urban Water Journal, pp 966-973, Received 11 Sep 2018, Accepted 05 Feb 2019, Published online: 01 Mar 2019	2	2
		Ukupno	2

Projekti			
18 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Projekat ERASMUS+ pod nazivom SWARM (Strengthening of master curricula in water resources management for the Western Balkans HEIs and stakeholders). Trajanje projekta: 15. novembar 2018. – 14. novembar 2021.	4	4
		Ukupno	4
Ukupno			4

Ukupno naučno istraživačka djelatnost:

62.58

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Udžbenici			
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Sekulić G., Čipranić I. (2015) Komunalna hidrotehnika, teorijske osnove i riješeni primjeri. Udžbenik, Univerzitet Crne Gore. ISBN 978-86-82707-28-8.	4	2
		Ukupno	2
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Prema odluci Vijeća Fakulteta, br. 1432 od 17.07.2019. god.	do 5	5
		Ukupno	5

Ukupno pedagoška djelatnost:

7.00

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora
I NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		35		62.58
II PEDAGOŠKI RAD				7.00
UKUPNO				69.58

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Ivana Čipranić je diplomirala u aprilu 2002. godine na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici. Prosečna ocena je bila 9.00 na studijama.

Doktorsku disertaciju pod nazivom „*Metodologija izbora optimalne veličine osnovne zone bilansiranja u vodovodnom sistemima*“, uspešno je odbranila u julu 2015. godine na Građevinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Na osnovu uvida u dokumentaciju i u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uputstvima i mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, konstatujem da dr Ivana Čipranić ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje docenta.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Naučno istraživački rad kandidata dr Ivana Čipranić je izuzetno bogat po sadržaju i konzistentan u pogledu tema kojima se bavi. U dosadašnjem radu dr Ivana Čipranić je ostvarila izuzetne rezultate. Njeni radovi su štampani u naučnim publikacijama i časopisima, u svetu i kod nas, od kojih ću izdvojiti jedan.

U radu "*The analysis of the influence of soil on leakage in water supply systems*" kandidatkinja prezentuje deo složene problematike koja se bavi modeliranjem gubitaka u vodovodnim sistemima. To je inače oblast kojom se kandidatkinja pretežno bavila, pa je ta oblast zapostavljena i u ostalim radovima. Kandidatkinja se uspešno bavila i ostalim temama iz široke oblasti Hidrotehnike, o čemu svedoči veliki broj referenci-ukupno 35. Dr Ivana Čipranić je objavila 5 rada u renomiranim međunarodnim časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka (SCI/SCIE). Tu su zastupljene oblasti: hidraulika, zaštita voda, korišćenje vodnih snaga, kanalizacioni sistemi, hidrološke analize... Značajan naučno-istraživački i stručni opus kandidata dr Ivana Čipranić jasno ukazuje da se radi o savjesnom i ambicioznom naučnom radniku sa konstantnom težnjom za usavršavanjem, koji je uspešno do sada demonstrirao svoju sposobnost u razumijevanju i rešavanju složenih naučnih i stručnih problema u oblasti Hidrotehnika.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Ivana Čipranić je zaposlena na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u svojstvu saradnika u nastavi od 2003. godine. Za to vreme izvodila je vežbe dominantno iz oblasti Hidrotehnike. U periodu od početka angažovanja u zvanju saradnika samostalno je izvodila vežbe na predmetima: Osnovi hidrotehnike, Komunalna hidrotehnika 1, Komunalna hidrotehnika 2, Hidrologija, Hidraulika 1, Hidrotehničke građevine, Korišćenje vodnih snaga,... Od studijske 2017/2018. godine angažovana je na predavanjima u nastavi na smeru Hidrotehnika na predmetu Hidraulika 1, a od studijske 2018/2019. godine u nastavi na studijskom programu Menadžment u građevinarstvu, na predmetu Upravljanje i tehnologija čvrstog otpada. Od studijske 2019/2020. godine angažovana sam u nastavi na osnovnim studijama na studijskom programu Građevinarstvu, na predmetu Osnovi hidraulike. Od trenutka od kada je zasnovala radni odnos na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, dr Ivana Čipranić svojim radom u nastavnom procesu pokazuje izuzetnu sposobnost da uspešno prenese svoje znanje studentima.

Učestvovala je na izradi velikog broja diplomskih i specijalističkih radova.

Sve navedeno potvrđuje njenu pedagošku osposobljenost da bude izabrana u zvanje docenta za oblast Hidrotehnika na Građevinskom fakultetu u Podgorici.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		35		62.58
3. PEDAGOŠKI RAD				7.00
UKUPNO				69.58

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Nakon uvida u celokupni naučno-istraživački, pedagoški i stručni rad, kao i na osnovu ličnog poznavanja kandidata dr Ivane Čipranić i njenog rada, u toku višegodišnje saradnje konstatujem da se radi o kandidatu sa velikom sposobnošću za naučno-istraživački i za nastavno-pedagoški rad. Kandidat ispunjava sve kriterijume propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje docenta.

Sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Ivanu Čipranić izabere u akademsko zvanje docenta za oblast Hidrotehnika na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

profesor dr Miloš Stanić
Građevinski fakultet
Univerzitet u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat dr Ivana Čipranić je diplomirala 2002. godine na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore sa prosečnom ocjenom 9.00. Doktorirala je na Građevinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, 2015. godine.

Saglasno Zakonu o visokom obrazovanju, Statutu Univerziteta Crne Gore i Uputstvima i mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, kandidat dr Ivana Čipranić ima odgovarajući stepen obrazovanja potreban za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Naučnoistraživački rad kandidata dr. Ivane Čipranić je prezentovan kroz 35 reference, među kojima su 5 rada objavljena u renomiranim međunarodnim časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka (SCI/SCIE).

U svom naučnoistraživačkom radu, kandidat dr Ivana Čipranić se najviše bavi savremenim pristupima u oblasti problematike gubitaka u vodovodnim sistemima. Opsežan naučnoistraživački rad u toj oblasti rezultirao je doktorskom disertacijom pod nazivom "*Metodologija izbora optimalne veličine osnovne zone bilansiranja (OZB) u vodovodnim sistemima*" u okviru koje je urađena detaljna analiza problema gubitaka, i dati predlozi formiranja optimalne veličine osnovne zone bilansiranja. Originalan naučni doprinos doktorske disertacije, kao i aktuelnost istraživanja, potvrđeni su u do sada publikovanim radovima, među kojima se posebno ističe referenca pod brojem 1 u kategoriji Q2 - rad "*The analysis of the influence of soil on leakage in water supply systems*", u kojoj je prezentovan dio problematike koja se bavi modeliranjem gubitaka u vodovodnim sistemima.

Osim problematike gubitaka u vodovodnim sistemima, kandidat se uspešno bavi i ostalima temama iz oblasti Hidrotehnike, o čemu, svojim brojem i strukturom, svjedoče sveukupne reference, uključujući recenziranje u međunarodnim časopisima.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagoška osposobljenost kandidata dr. Ivane Čipranić se može ocijeniti kao odlična. Od početka svoje karijere je angažovana kao saradnik u nastavi na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na brojnoj grupi predmeta iz oblasti Hidrotehnike. Načinom saradnje i komuniciranja sa studentima, jasnoćom prezentiranja nastavnih sadržaja, te lakoćom prenošenja znanja, opravdava svoje opredjeljenje za pedagoški poziv. O kvalitetu pedagoškog rada kandidata svjedoče konstantne odlične ocjene na studentskim anketama, kao i zadovoljstvo studenata u čijim je diplomskim i specijalističkim radovima vodila tehničku kontrolu.

Dr Ivana Čipranić je, zajedno sa prof.dr. Goranom Sekulićem, koautor udžbenika "Komunalna hidrotehnika – teorijske osnove i rješeni primjeri", u izdanju Univerziteta Crne Gore.

Aktivan angažman kandidata u tekućem ERASMUS+ projektu SWARM - "Strengthening of master curricula in water resources management for the Western Balkans HEIs and stakeholders" takođe potvrđuje njene kapacitete i smisao za pedagoški rad.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		35		62.58
3. PEDAGOŠKI RAD				7.00
UKUPNO		35		69.58

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, kao i ličnim poznavanjem rada kandidata, sam se uvjerila da dr Ivana Čipranić ispunjava sve uslove Statuta i Uputstava i mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, kako u pogledu dosadašnjeg pedagoškog, tako i u pogledu naučnoistraživačkog rada. Na osnovu svega iznijetog, sa velikim zadovoljstvom, predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da **dr Ivanu Čipranić izabere u zvanje docenta** za oblast Hidrotehnika na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Dr Biljana Šćepanović, vanr.prof.
Građevinski fakultet, Univerzitet Crne Gore

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na osnovu uvida u dostavljenu konkursnu dokumentaciju može se zaključiti da kandidatkinja dr Ivana Čipranić u potpunosti ispunjava potrebne uslove za izbor u akademsko zvanje, u skladu sa Uputstvima i mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, Statutom UCG i Zakonom o visokom obrazovanju. Kandidatkinja Ivana Čipranić je diplomirala na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici, 2002. godine, i doktorirala na Građevinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 2015. godine.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački rad kandidatkinje Ivane Čipranić sadrži 35 reference: 5 rada objavljena u međunarodnim časopisima, 5 rada objavljena u časopisima međunarodnog značaja, 2 rada objavljena u časopisima nacionalnog značaja, 11 radova objavljenih na naučnom skupu međunarodnog značaja i 12 radova objavljenih na naučnom skupu nacionalnog značaja.

Iz navedenih referenci izdvaja se rad pod rednim br. 1. "The analysis of the influence of soil on leakage in water supply systems". U ovom radu kandidatkinja prezentuje dio istraživanja iz svoje doktorske disertacije, koja se bavi složenom problematikom gubitaka u vodovodnim sistemima i uticajem sredine (tla) u kojoj se

gubici na cjevovodima pojavljuju. Ovo je oblast kojom se kandidatkinja dominantno bavila, pa se tako ona tretira i u radovima koji su u prijavi prikazani, i to u radovima sledećih naslova: *Kriterijumi za formiranje OZB u vodovodnom sistemu i analiza troškova u funkciji od veličine OZB; Minimal Energy Principle in Water Supplying Systems; Analiza kriterijuma formiranja osnovnih zona bilansiranja, kao vida upravljanja vodovodnim sistemima,...* *Pored toga, naučno-istraživački rad kandidatkinje pokriva i druge grane široke oblasti hidrotehnike. kao što su korišćenje vodnih snaga, planiranje komunalnih hidrotehnički sistema, modeliranje hidroloških procesa, zaštite voda i sl.*

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Kandidatkinja dr Ivana Čipranić posjeduje značajno pedagoško iskustvo jer je cijeli dosadašnji radni vijek provela u nastavi na Građevinskom fakultetu u Podgorici. U periodu od početka angažovanja u zvanju saradnika, samostalno je držala vježbe na grupi predmeta: Osnovi hidrotehnike, Komunalna hidrotehnika 1, Komunalna hidrotehnika 2, Hidrologija, Hidraulika 1, Hidrotehničke građevine, Korišćenje vodnih snaga...

Tokom rada sa studentima kandidatkinja je pokazala visok stepen stručne i profesionalne odgovornosti i korektan pedagoški odnos prema studentima. To pokazuju i sprovedene ankete u kojima je uvijek ocjenjena visokom ocjenom od strane studenata. Posebno treba istaći njenu aktivnost i pomoć studentima prilikom izrade brojnih diplomskih i specijalističkih radova iz predmeta na kojima je izvodila vježbe.

Koautor je knjige „Komunalna hidrotehnika-teorijske osnove i rješeni primjeri“, koja se koristi kao udžbenička literatura na specijalističkim studijama na Građevinskom fakultetu u Podgorici.

Vijeće Građevinskog fakulteta pozitivno se izjasnilo o pedagoškim aktivnostima dr Ivane Čipranić.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		35		62.58
3. PEDAGOŠKI RAD				7.00
UKUPNO		35		69.58

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Podnosilac ovog izvještaja smatra da kandidatkinja dr Ivana Čipranić, dipl.inž.građ, posjeduje neophodno pedagoško i naučno-istraživačko iskustvo, ima dovoljan broj objavljenih naučnih radova iz naučne oblasti za koju je raspisan konkurs i posjeduje sposobnost prenosa naučnih metoda i znanja u građevinsku praksu. Na osnovu svega navedenog ona ispunjava kriterijume date u Uputstvima i mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, za izbor u zvanje docent, na predmetima iz oblasti Hidrotehnika, kako je predmetnim konkursom navedeno. Sa velikim zadovoljstvom, predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Ivanu Čipranić izabere u zvanje docenta za oblast Hidrotehnika na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

dr Goran Sekulić, redovni profesor
Građevinski fakultet
Univerzitet Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Matematike** na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore od 23.12.2019. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR VLADIMIR BOŽOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

OSNOVNI LIČNI PODACI

Vladimir Božović je rođen 1974. u Nikšiću. Osnovnu školu je završio u Podgorici, a gimnaziju "Stojan Cerović" u Nikšiću. Osnovne studije iz oblasti matematike i računarstva završio je na Prirodno-matematičkom fakultetu i Podgorici, 1999. godine. Poslijediplomske studije iz oblasti Algebre je završio na Matematičkom fakultetu u Beogradu, gdje je i odbranio magistarsku tezu "Problem izomorfizma u grupovnim prstenovima" 2003. godine.

Doktorske studije iz oblasti matematike i kriptografije je započeo 2004. godine na Florida Atlantik univerzitetu (FAU), SAD, a završio 2008. odbranom disertacije "Algebarski i kombinatorički aspekti faktorizacije grupa". Tokom doktorskih studija radio je kao asistent u nastavi, a potom kao istraživač u Centru za kriptologiju i informacionu sigurnost (Center for Cryptology and Information Security - CCIS), Boka Raton, SAD, gdje je učestvovao u više

istraživačkih projekata iz oblasti biometrike i kriptografije. Nakon odbrane disertacije, do juna 2009. godine je radio i kao predavač na Florida Atlantik univerzitetu.

U maju 2010. je izabran u zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore, a u junu 2015. u zvanje vanrednog profesora na Univerzitetu Crne Gore. Od 2010. je učestvovao u više istraživačkih projekata i ostvario veći broj studijskih posjeta određenim univerzitetskim centrima.

Predsjednik je Odbora za prirodne nauke Matice srpske u Crnoj Gori, organizacionog odbora konferencije Montenegrin Symposium on Graphs, Informatics and Algebra - MESIGMA, kao i Susreta matematičara Srbije i Crne Gore.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Vladimir Božović je kao saradnik u nastavi bio u radnom odnosu na Univerzitetu Crne Gore od 2000. do 2004. godine, kada odlazi na doktorske studije u Sjedinjene države.

Od 2004. do 2008. godine je radio kao saradnik u nastavi na Florida Atlantik Univerzitetu i kao istraživač u Centru za kriptologiju i informacionu sigurnost (Center for Cryptology and Information Security - CCIS). Od januara 2008. do juna 2009. godine radio je kao predavač na Florida Atlantik univerzitetu.

U maju 2010. je izabran u zvanje docenta, a u junu 2015. u zvanje vanrednog profesora na Univerzitetu Crne Gore.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	23
Broj referenci*broj bodova		1*15	1*8			
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		25
Broj referenci*broj bodova		3*6	1*4+1*2		2*0.5	
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		12.8
Broj referenci*broj bodova		2*1+4*0.7+4*2				
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1.	1.4.2.		
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						60.8
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		15
Broj referenci*broj bodova		3*5				
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.		
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.		5
Broj referenci*broj bodova				10*0.5		
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						25
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga			4.1.1.	4.1.2.		
Broj referenci*broj bodova						
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
4.3. Stručni članak				4.3.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.4. Objavljeni prikazi				4.4.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.5. Popularno-stručni članci				4.5.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost			4.6.1.			2*5+2*8.5
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						27

**1 KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKE DJELATNOSTI
(od prethodnog izbora u zvanje)**

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vladimir Božović, Žana Kovijanić Vukićević, Goran Popivoda, <i>Extremal Values of Total Multiplicative Sum Zagreb Index and First Multiplicative Sum Zagreb Coindex on Unicyclic and Bicyclic Graphs</i> , MATCH Communications in Mathematical and in Computer Chemistry 78 (2017), pp 417-430, ISSN 0340 - 6253	10	10
2.	Vladimir Božović, Žana Kovijanić Vukićević, Goran Popivoda, <i>Chemical Trees with Extreme Values of a Few Types of Multiplicative Zagreb Indices</i> , MATCH Communications in Mathematical and in Computer Chemistry 76, 2016, pp 207-220, ISSN: 0340 - 6253.	10	10
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Slaviša Dumnić, Đordije Dupljanin, Vladimir Božović and Dubravko Culibrk, <i>PathGame: Crowdsourcing Time-Constrained Human Solutions for the Travelling Salesperson Problem</i> , Computational Intelligence and Neuroscience, Volume 2019, Article ID 2351591, 9 pages, ISSN: 1687-5265.	8	2.67
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vladimir Bozovic and Žana Kovijanić Vukićević, <i>The cycle index of the automorphism group of Zn</i> , Publications de l'Institut Mathématique, Nouvelle série, tome 101 (115) (2017), pp 99-108, ISSN: 0350-1302,	4	4
2.	Luka Bulatović, Anđela Mijanović, Balša Asanović, Nikola Trajković and Vladimir Božović, <i>Automated cryptanalysis of substitution cipher using Hill climbing with well designed heuristic function</i> , Mathematica Montisnigri, Vol XLIV (2019), pp 135 - 143, ISSN 2704-4963.	4	0.8
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Slaviša Dumnić, Đordije Dupljanin, Dubravko Culibrk, Vladimir Božović, <i>Rapid Prototyping Of A Mobile Application To Support Delivery Services</i> , Proceedings of Infoteh, Jahorina, Vol 16, March 2017, pp 377 - 380, ISBN 978-99976-710-0-4.	2	0.4
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vladimir Božović and Žana Kovijanić Vukićević, <i>The cycle index of the automorphism group of Zn</i> , Montenegrin Symposium on Graphs, Informatics and Algebra - MESIGMA 2019, October 11 - 14, 2019, Budva, Montenegro, Book of abstracts, page 3.	0.5	0.5
2.	Lazar Obradović, Riste Škrekovski, Vladimir Božović, Žana Kovijanić Vukićević, Goran Popivoda, <i>On the maximal value of RRR index among trees with many leaves</i> , Contemporary mathematical problems, Conference Dedicated to Professor Milenko Pikula, Trebinje, 12-13 October 2018, Book of abstracts, page 27.	0.5	0.17
3.	Žana Kovijanić Vukićević, Vladimir Božović, Goran Popivoda, <i>Notes on Graphs Extremal with Respect to Some Distance-Based Topological Indices</i> , International conference on Recent advances in Pure and Applied Mathematics (ICRAPAM 2015), June 3 - 6, 2015, Istanbul Turkey, Book of abstracts, page 224.	0.5	0.25
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Journal of Ambient Intelligence and Humanized Computing (ISSN: 1868-5137) - 1 rad	2	2
2.	Wireless Communications and Mobile Computing, (ISSN: 1530-8669) - 1 rad	2	2
3.	Zeitschrift für Naturforschung A (ISSN: 1865-7109) - 1 rad	2	2
4.	Computer Science and Information Systems (ISSN: 1820-0214) - 1 rad	2	2
5.	IEEE Access (ISSN: 2169-3536) - 1 rad	2	2
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Contemporary mathematical problems, Conference Dedicated to Professor Milenko Pikula Trebinje, 12-13 October 2018 - 1 rad	0.2	0.2
2.	Peta matematička konferencija Republike Srpske, Trebinje, 5. i 6. jun 2015. godine - 2 rada	0.4	0.4
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Research on Chemical Graph Theory -	4	4

	bilateralni projekat Crne Gore i Kine, 2019 - 2020		
2.	Graph theoretical modeling in Mathematical Chemistry - bilateralni projekat Crne Gore i Slovenije, 2018 - 2020	4	4
3.	Quantification of molecular properties via graph theory - bilateralni projekat Crne Gore i Slovenije, 2016 - 2017	4	4
I10 Rukovođenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Informacioni sistem za podršku kolaborativnim kurirskim službama u gradskim sredinama - bilateralni projekat sa Srbijom, 2017 - 2018	6	6

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST

Mentorstvo

P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ivan Vanja Boroja: <i>Algoritmi za konstrukciju reprezentacija i karaktera semidirektnog proizvoda grupa i njihove primjene</i> , Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet Crne Gore, datum odbrane: 30. 4. 2015.	2	2

P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Dragana Jovović, <i>Diofantove jednačine</i> , 2019.	1	1
2.	Sanja Popović, <i>Primjena digitalnog potpisa u praksi</i> , 2019.	1	1
3.	Marko Pejović, <i>Algoritmi za množenje i dijeljenje velikih brojeva</i> , 2018.	1	1
4.	Aleksandar Zeković, <i>Kriptografski napadi podataka na internetu</i> , 2018.	1	1
5.	Danijela Damjanović, <i>Kriptografski algoritmi za zaštitu mobilne komunikacije</i> , 2017.	1	1
6.	Lucija Palibrk, <i>Teorija kodiranja i konačna polja</i> , 2017.	1	1
7.	Ana Boljević, <i>Upravljanje kriptografskim ključevima</i> , 2017.	1	1
8.	Ana Kosović, <i>Elektronsko glasanje</i> , 2016.	1	1
9.	Nevena Šoškić, <i>Integritet podataka</i> , 2016.	1	1
10.	Miloš Milić, <i>Digitalni potpis u elektronskom poslovanju</i> , 2016.	1	1
11.	Jovana Dubak, <i>Problem ranca</i> , 2016.	1	1
12.	Aleksandar Plamenac, <i>Put do rješenja Diofantove reprezentacije prostih brojeva</i> , 2015.	1	1
13.	Marijana Jakić, <i>ElGamal algoritam</i> , 2015.	1	1
14.	Nevena Laković, <i>Dijeljenje tajne</i> , 2015.	1	1
15.	Nevena Laković, <i>Dijeljenje tajne</i> , 2015.	1	1
16.	Aleksandar Plamenac, <i>Put do rješenja Diofantove reprezentacije prostih brojeva</i> , 2015.	1	1

Članstvo u komisijama

P16 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Slaviša Dumnić: Model optimizacije dostave pošiljaka u sistemima sa heterogenim dostavnim vozilima, Fakultet tehničkih nauka, Univerzitet u Novom Sadu, datum odbrane: 30. 10. 2019.	2	2
2.	Katarina Gavrić: Istraživanje velikih količina podataka o pokretnim objektima, Fakultet tehničkih nauka, Univerzitet u Novom Sadu, datum odbrane: 22. 12. 2017.	2	2

Kvalitet nastave

P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Prema odluci Vijeća Prirodno-matematičkog fakulteta UCG, od 9. 11. 2019. godine (odluka priložena u konkursnoj dokumentaciji)	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	20	40	57,39	118,19
3. PEDAGOŠKI RAD	20	33	27	52
4. STRUČNI RAD	0	7	0	27
UKUPNO	40	80	84,39	197,19

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCENA USLOVA

UVODNE NAPOMENE

Vladimir Božović je rođen 1974. u Nikšiću. Osnovnu školu je završio u Podgorici, a gimnaziju "Stojan Cerović" u Nikšiću. Osnovne studije iz oblasti matematike i računarstva završio je na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici, 1999. godine.

Postdiplomske studije iz oblasti Algebre je završio na Matematičkom fakultetu u Beogradu, gde je odbranio i magistarsku tezu, naslovljenu "Problem izomorfizma u grupovnim prstenovima", 2003. godine.

Doktorske studije iz oblasti matematike i kriptografije je započeo 2004. godine na Florida Atlantik univerzitetu (FAU), SAD, a završio 2008. odbranom disertacije "Algebarski i kombinatorički aspekti faktorizacije grupa". Tokom doktorskih studija radio je kao asistent u nastavi, a potom kao istraživač u Centru za kriptologiju i informacionu sigurnost (Center for Cryptology and Information

Security - CCIS), Boka Raton, SAD, gde je učestvovao u više istraživačkih projekata iz oblasti biometrike i kriptografije. Nakon odbrane disertacije, do juna 2009. godine je radio i kao predavač na Florida Atlantik univerzitetu.

Dr Vladimira Božovića sam upoznao kao kolegu doktorskog studenta i istraživača tokom njegovih studija na Florida Atlantik univerzitetu, gde sam imao priliku da saradujem sa njim na istraživanjima iz oblasti biometrike. Dr Božović je stručnjak sa zavidnim nivoom znanja i ekspertize iz oblasti algebre i kriptografije, sa kojim moja istraživačka grupa Fakultetu tehničkih nauka u Novom Sadu i ja lično, nastavljamo da saradujemo i od koga učimo već više od 15 godina.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI I STRUČNI RAD

Naučnoistraživački rad dr Vladimira Božovića odvija se o oblasti algebre, kriptografije, enumerativne kombinatorike i teorije grafova. U dosadašnjem radu, dr Božović je objavio jednu monografiju na temu faktorizacije konačnih grupa, niz radova u časopisima i na konferencijama, učestvovao u organizaciji naučnih susreta i recenzirao publikacije za veći broj časopisa.

Nakon poslednjeg izbora, pored niza drugih publikacija, dr Božović je objavio dva rada u vodećim međunarodnim časopisima, kao i jedan rad u eminentnom međunarodnom časopisu. Ova poslednja publikacija, naslovljena „PathGame: Crowdsourcing Time-Constrained Human Solutions for the Travelling Salesperson Problem“ je rezultat bilateranog projekta, kojim je dr Božović je rukovodio tokom 2017. i 2018. godine. „Informacioni sistem za podršku kolaborativnim kurirskim službama u gradskim sredinama“. Tokom tog projekta, izvođenog u saradnji sa Fakultetom tehničkih nauka u Novom Sadu, dr Božović je uspešno primenio svoje široko znanje iz oblasti kombinatorike za rešavanje pr+laktičnog inženjerskog problema.

Pored ovog projekta, dr Božović je učestvovao na nizu međunarodnih projekata.

Za vreme doktorskih studija u SAD, saradivao je na dva projekta Centra za kriptografiju i sigurnost informacija: Algebraic properties of the crypto system PGM and MST1 i Group key establishment, Group theoretic cryptography (projekat finansiran od strane Ministarstva odbrane SAD).

Budući da su PGM i MST1 kriptografski sistemi koji su bazirani na faktorizaciji konačnih grupa, korišćen je teorijski aparat razvijen u istraživanjima dr Božovića.

U projektu „Group key establishment“ istraživanje je rezultiralo razvijanjem kriptografskog sistema koji je preliminarno opisan u radu „Multi-authority attribute based encryption with honest-but-curious central authority“.

Dr Božović je predsednik Odeljenja za prirodne nauke Maticе srpske u Crnoj Gori, Organizacionog odbora konferencije Montenegrin Symposium on Graphs, Informatics and Algebra - MESIGMA, kao i Susreta matematičara Srbije i Crne Gore.

Dr Božović je naučnik čija delatnost doprinosi napretku nauke i struke na internacionalnom nivou.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Nastavno iskustvo dr Božovića je prikupljeno tokom poslednje dve decenije. Kao saradnik u nastavi na Univerzitetu Crne Gore od januara 2000. do juna 2004. godine držao je vežbe iz različitih matematičkih predmeta na Filozofskom, Prirodno-matematičkom, Elektrotehničkom, Građevinskom i Ekonomskom fakultetu. Od septembra 2004. do decembra 2008. godine angažovan je kao saradnik u nastavi na Florida Atlantik Univerzitetu (SAD) gde je držao vežbe iz Teorije brojeva, Diferencijalnih jednačina, Uvoda u algebru, Kalkulusa I i II. Nakon sticanja titule doktora nauka, godinu dana je radio kao predavač na predmetima Uvod u algebru i Kalkulus I i II, na Florida Atlantik Univerzitetu.

Po povratku u Crnu Goru (2009-2010), dr. Vladimir Božović je, kao honorarno angažovani saradnik, držao predavanja iz predmeta Matematičke metode u fizici na PMF-u, studijski program fizika. U maju 2010. je izabran u zvanje docenta i od tada izvodio nastavu iz više predmeta na studijskim programima Matematika, Fizika, Računarske nauke, kao i iz predmeta Matematika IV na Građevinskom fakultetu. U junu 2015. izabran je u zvanje vanrednog profesora na Univerzitetu Crne Gore, nastavljajući svoj pedagoški rad.

Do sada, dr Božović je mentorisao jedan master i 16 završnih radova na specijalističkim studijama.

U periodu od poslednjeg izbora dr Božović je učestvovao i u komisijama za odbranu i ocenu dve doktorske teze na Univerzitetu u Novom Sadu.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Klasifikacija i bodovanje radova, pedagoškog i stručnog rada, koju je kandidat naveo u svojoj prijavi, je korektna:

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	20	40	57,39	118,19
3. PEDAGOŠKI RAD	20	33	27	52
4. STRUČNI RAD	0	7	0	27
UKUPNO	40	80	84,39	197,19

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu prezentiranih naučnih, pedagoških i stručnih referenci smatram da kandidat dr Vladimir Božović ispunjava uslove potrebne za izbor u akademsko zvanje redovni profesor, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja.

S posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Vladimira Božovića izabere u akademsko zvanje **redovni profesor** za oblast Matematika na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Dr Dubravko Čulibrk, redovni profesor
Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu
Univerzitet u Novom Sadu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I Ocjena uslova

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Vladimir Božović je završio osnovne studije 1999. godine na Odsjeku za matematiku i računarstvo Prirodno-matematičkog fakulteta u Podgorici 1999. godine, dok je magistarske studije iz oblasti Algebre završio 2003. godine na Matematičkom fakultetu Univerziteta u Beogradu odbranivši magistarsku tezu pod nazivom „Problemi izomorfizma u grupovnim prstenovima“. Doktorske studije je upisao 2004. godine na Florida Atlantik univerzitetu, u Sjedinjenim Američkim Državama, gdje je 2008. godine odbranio doktorsku disertaciju „Algebarski i kombinatorni aspekti faktorizacije grupa“.

Tokom akademskog usavršavanja Vladimir Božović je stekao veoma dobro obrazovanje iz oblasti Algebra, koje će kasnije usavršavati i razvijati i u primijenjenoj matematici.

ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

Naučni rad Vladimira Božovića, od poslednjeg izbora u zvanje, odvijao se oblastima algebre, kriptografije, teorije grafova i enumerativne kombinatorike, u kojima je i objavio više naučnih radova. U analizi njegovog naučno-istraživačkog rada u ovom periodu, kao najznačajnije izdvojila bih sledeće radove.

U radu *Extremal Values of Total Multiplicative Sum Zagreb Index and First Multiplicative Sum Zagreb Coindex on Unicyclic and Bicyclic Graphs* autori izučavaju invarijante grafova, koji se u hemijskoj teoriji grafova nazivaju i topološkim indeksima, preciznije izučava se multiplikativni sam-Zagreb indeks, prvi multiplikativni Zagreb koindeks i totalni multiplikativni Zagreb indeks. Autori analiziraju ponašanje totalnog multiplikativnog sam-Zagreb indeksa i prvog multiplikativnog sam-Zagreb koindeksa u odnosu na određene transformacije na grafovima. Kao rezultat, opisani su unicyklični i biciklični grafovi na kojima navedeni topološki indeksi dostižu ekstremum.

U radu *Chemical Trees with Extreme Values of a Few Types of Multiplicative Zagreb Indices* se izučavaju hemijska stabla, koja

po definiciji predstavljaju povezane aciklične grafove u kojima je stepen svakog čvora manji ili jednak 4. U radu je dobijena tačna gornja granica drugog multiplikativnog Zagreb indeksa i multiplikativnog sam-Zagreb indeksa i donja granica prvog multiplikativnog indeksa. U radu su takođe opisana hemijska stabla koja su ekstremalna za ove tipove topoloških indeksa.

U radu *PathGame: Crowdsourcing Time-Constrained Human Solutions for the TSP* je primijenjena algebra u rješavanju inženjerskog problema. Preciznije, u radu je razmatran problem trgovačkog putnika (travelling salesman problem, TSP) i predstavljena studija o stvaranju okruženja koje se može koristiti za obučavanje AI agenta koji bi efikasno riješio ne-euklidske TSP-ove bilo koje veličine.

U prilog prepoznatljivosti naučnih rezultata Vladimira Božovića govori i činjenica da je u periodu od izbora u zvanje vanrednog profesora, bio član tri bilateralna projekta, dva sa Slovenijom i jedan sa Kinom, kao i rukovodilac bilateralnog projekta sa Srbijom.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

U analizi pedagoškog rada Vladimira Božovića istakla bih njegovu posvećenost i odgovornost u radu sa studentima. Ovo je prvo potvrđeno kroz visoko ocijenjeno višegodišnje nastavno iskustvo, počev od toga da je radio kao predavač na predmetima Uvod u algebru i Kalkulus I i II na Florida Atlantik univerzitetu, a zatim je na Prirodno-matematičkom fakultetu od povratka do danas izvodio nastavu iz velikog broja predmeta na studijskim programima Matematika, Fizika, Računarske nauke, kao i na Građevinskom fakultetu. Od izbora u zvanje vanrednog profesora do danas izvodi nastavu iz predmeta Algebra, Kriptografija i Teorija brojeva na studijskim programima za matematiku i računarske nauke, koje je i osmislio.

Druga potvrda uspješnog pedagoškog rada Vladimir Božovića ogleda se u tome da je bio mentor na jednom magistarskom i velikom broju specijalističkih radova studenata Prirodno-matematičkog fakulteta, radeći sa njima na aktuelnim temama algebre i primijenjene matematike. U periodu od izbora u zvanje vanrednog profesora do danas bio je i član komisija za odbranu i ocjenu dvije doktorske teze na Univerzitetu u Novom Sadu.

ANALIZA STRUČNOG RADA

U ocjeni stručnog rada Vladimira Božovića istakla bih njegov aktivan angažman u organizaciji naučnih skupova i popularizaciji matematike. Dvije godine uzastopno je bio predsjednik organizacionog odbora međunarodne konferencije Montenegrin Symposium on Graphs, Informatics and Algebra – MESIGMA 2018 i MESIGMA 2019, dok je 2019. godine bio je predsjednik organizacionog odbora Susreta matematičara Srbije i Crne Gore koji je veoma uspješno održan u Budvi. Predsjednik je Odjeljenja za prirodne nauke Matice srpske u Crnoj Gori, i u okviru ove funkcije je organizovao niz predavanja sa ciljem popularizacije matematike.

Vladimir Božović je takođe bio angažovan kao recenzent u više međunarodno rangiranih matematičkih časopisa.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

Klasifikacija i bodovanje radova, pedagoškog i stručnog rada, koju je kandidat naveo u svojoj prijavi, je korektna:

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	20	40	57,39	118,19
3. PEDAGOŠKI RAD	20	33	27	52
4. STRUČNI RAD	0	7	0	27
UKUPNO	40	80	84,39	197,19

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Vladimir Božović u potpunosti ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje redovni profesor, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja. Od izbora u zvanje varednog profesora postigao je prepoznate naučne rezultate, ima uspješan pedagoški rad i aktivan stručni rad.

Na osnovu navedenog predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Vladimira Božovića izabere u akademsko zvanje redovni profesor za oblast Matematika na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Dr Svjetlana Terzić, redovni profesor
Prirodno- matematički fakultet
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Vladimir Božović je završio osnovne studije matematike i računarstva na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici 1999. godine, a poslijediplomske iz oblasti Algebre na Matematičkom fakultetu Univerziteta u Beogradu odbranom magistarske teze „Problemi izomorfizma u grupovnim prstenovima“ 2003. godine. Period od septembra 2004. do juna 2008. godine proveo je u Sjedinjenim Američkim Državama, na doktorskim studijama na Florida Atlantik univerzitetu, gdje je odbranio disertaciju „Algebarski i kombinatorni aspekti faktorizacije grupa“.

Tokom osnovnih studija u Podgorici, poslijediplomskih u Beogradu, a posebno doktorskih u Americi, kandidat je stekao široko obrazovanje iz oblasti matematike i njenih primjena.

ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

Detaljnim uvidom u publikovane radove i naučno-istraživački rad može se zaključiti da su oblasti istraživanja prof. Vladimira Božovića raznolike. Od poslednjeg izbora u zvanje radio je i objavljivao u oblasti graf-teoretskog modeliranja, algebre, kriptografije i enumerativne kombinatorike. Kao najznačajnije navodim tri rada koji su publikovani u časopisima najviših kategorija:

U radu *Extremal Values of Total Multiplicative Sum Zagreb Index and First Multiplicative Sum Zagreb Coindex on Unicyclic and Bicyclic Graphs* autori posmatraju topološke indekse koje su Xu, Das i Tong definisali 2013. godine. U radu su uvedene neke transformacije nad prostim povezanim grafovima, a zatim je pokazano kako ove transformacije utiču na promjenu totalnog multiplikativnog sam-Zagreb indeksa i prvog multiplikativnog sam-Zagreb indeksa. Kao posljedica, dobijena je potpuna karakterizacija unicykličnih i bicikličnih grafova na kojima navedeni topološki indeksi dostižu ekstremum.

Hemjska stabla su povezani aciklični grafovi u kojima je stepen svakog čvora manji ili jednak 4. Ova klasa grafova je posmatran u radu *Chemical Trees with Extreme Values of a Few Types of Multiplicative Zagreb Indices*. Glavni rezultati su tačna gornja granica drugog multiplikativnog Zagreb indeksa i multiplikativnog sam-Zagreb indeksa i donja granica prvog multiplikativnog indeksa. Takođe, u radu su opisana ekstremalna hemjska stabla za ove tipove topoloških invarijanti.

Različite strategija rješavanja problema trgovačkog putnika (travelling salesman problem, TSP) i dalje privlače pažnju istraživača. U radu *PathGame: Crowdsourcing Time-Constrained Human Solutions for the TSP* autori su predstavili studiju koja čini prvi korak ka stvaranju okruženja koje se može koristiti za obučavanje AI agenta koji bi efikasno riješio ne-euklidske TSP-ove bilo koje veličine.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Vladimir Božović ima višegodišnje nastavno iskustvo, prvo kao saradnik u nastavi a kasnije kao predavač na više različitih studijskih programa. Posljednje godine boravka na Florida Atlantik univerzitetu radio je kao predavač na predmetima Uvod u algebru

i Kalkulus I i II. U zimskom semestru 2009/10 godine, po povratku u Crnu Goru, dr. Vladimir Božović je držao predavanja iz predmeta Matematičke metode u fizici na PMF-u. U maju 2010. je izabran u zvanje docenta i od tada izvodio nastavu iz više predmeta na studijskim programima Matematika, Fizika, Računarske nauke, kao i iz predmeta Matematika IV na Građevinskom fakultetu. Od posljednjeg izbora u zvanje do danas izvodi nastavu na iz Algebre, Kriptografije i Teorije brojeva na studijskim programima za matematiku i računarske nauke. Svim obavezama prilazi savjesno i odgovorno.

Vladimir Božović je bio mentor na jednom magistarskom i 16 specijalističkih radova. U periodu od izbora u zvanje vanrednog profesora do danas bio je član komisija za odbranu i ocjenu dvije doktorske teze na Univerzitetu u Novom Sadu.

ANALIZA STRUČNOG RADA

Uporedo sa naučno-istraživačkim i pedagoškim radom dr Vladimir Božović je angažovan na polju stručnog rada kroz učešće u više projekata, organizaciju naučnih skupova i popularizaciju matematike. Predsjednik je Odjeljenja za prirodne nauke Matice srpske u Crnoj Gori, dvije godine za redom bio je predsjednik organizacionog odbora međunarodne konferencije Montenegrin Symposium on Graphs, Informatics and Algebra – MESIGMA 2018 i MESIGMA 2019, a 2019. godine bio je predsjednik organizacionog odbora Susreta matematičara Srbije i Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIM DJELATNOSTI I BODOVA

Klasifikacija i bodovanje radova, pedagoškog i stručnog rada, koju je kandidat naveo u svojoj prijavi, je korektna:

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	20	40	57,39	118,19
3. PEDAGOŠKI RAD	20	33	27	52
4. STRUČNI RAD	0	7	0	27
UKUPNO	40	80	84,39	197,19

Na osnovu prezentovanih naučnih, pedagoških i stručnih referenci smatram da kandidat dr Vladimir Božović ispunjava uslove potrebne za izbor u akademsko zvanje redovni profesor, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja.

S posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Vladimira Božovića izabere u akademsko zvanje **redovni profesor** za oblast Matematika na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Dr Žana Kovijanić Vukićević, redovni profesor
Prirodno-matematički fakultet
Univerzitet Crne Gore

Na osnovu člana 87 stav 6 Zakona o visokom obrazovanju ("Sl.list CG", br.44/14,47/15,40/16,42/17,71/17,55/18,17/19 i 47/19 i 72/19) i člana 140 Statuta Univerziteta Crne Gore (Bilten UCG br.337/15 i 447/18), Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 12.03.2020 godine, donosi

PRAVILA STUDIRANJA NA MASTER STUDIJAMA

1. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilima uređuje se organizacija i izvođenje master studija, upis na master studije, napredovanje studenata u toku studija, vrednovanje rada studenata, dodjeljivanje diploma, izdavanje isprava o studijama, kao i druga pitanja od značaja za realizaciju master studija na Univerzitetu Crne Gore (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 2

Master studijama smatra se svaki studijski program koji daje pravo na sticanje akademskog naziva master nauka/umjetnosti, u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta i ovim pravilima.

Master studije na Univerzitetu organizuju se i ostvaruju u skladu sa pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa kredita (ECTS).

Član 3

Na pitanja koja se odnose na status, mirovanje prava i obaveza studenata i mobilnost studenata, organizaciju nastave, napredovanje u toku studija i vrednovanje rada studenata master studija, kao i na druga pravila studija koja nijesu uređena ovim pravilima, shodno se primjenjuju odredbe zakona, Statuta Univerziteta, Pravila o studiranju na osnovnim studijama na Univerzitetu i Pravila o međunarodnoj mobilnosti studenata na Univerzitetu.

Član 4

Master rad predstavlja samostalni naučno-istraživački ili stručni rad kandidata, kojim on pokazuje da je ovladao određenom problematikom i da može rješavati naučno-istraživačke i stručne probleme/zadatke.

2. ORGANIZACIJA MASTER STUDIJA

Organizator master studija

Član 5

Univerzitet, odnosno organizaciona jedinica Univerziteta organizuju i izvode master studije iz naučnih, umjetničkih i stručnih oblasti za koje su akreditovani.

Organizaciona jedinica realizuje master studije i omogućava sticanje diplome mastera nauka/umjetnosti iz interdisciplinarnih i multidisciplinarnih naučnih/umjetničkih oblasti.

U izvođenju interdisciplinarnih i multidisciplinarnih master studija Univerzitet može organizovati seminare, kurseve, ljetnje škole i druge oblike izvođenja nastave.

Organizovanje i izvođenje zajedničkog studijskog programa master studija sa drugim ustanovama visokog obrazovanja iz naučnih, odnosno umjetničkih oblasti, za koje su matične organizacione jedinice Univerziteta, podrazumijeva akreditovane studijske programe iz iste naučne/umjetničke oblasti i zaključen sporazum univerziteta o uslovima i načinu organizovanja zajedničkih studija.

Član 6

Odbor za monitoring master studija daje mišljenje na prijavu teme master rada, sa stanovišta metodoloških principa naučno-istraživačkog rada, odnosno stručnog rada i vrši provjere master radova korišćenjem softvera za utvrđivanje preklapanja teksta.

Član 7

Na kraju studija, uz stečenu diplomu master studija izdaje se i dopuna diplome (*Supplement*) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija.

U slučaju interdisciplinarnih i multidisciplinarnih studijskih programa, naučne odnosno stručne nazive utvrđuje Senat, na prijedlog Vijeća organizacione jedinice Univerziteta, prilikom osnivanja studijskog programa master studija, koji se dostavlja na akreditaciju.

Prilikom formulisanja naučnih naziva iz stava 2 ovog člana koriste se najvažnije naučne oblasti koje čine master program.

Realizacija studijskog programa i nastave**Član 8**

Master- studijski programi podijeljeni su na studijske godine i semestre.

Obim studijskog programa iznosi 120 ECTS kredita u dvije studijske godine. Jedan kredit odnosi se na 30 časova ukupnog rada studenta koji uključuje pohađanje nastave i pripremu za nastavu i vrednovanje njihovog rada.

Broj kredita za pojedini predmet (kurs) određuje se prema broju časova nastave (teorijske i/ili praktične, vježbi, seminara i slično), vremenu potrebnom studentu za rad na samostalnim zadacima (domaći zadaci, projekti, seminarski radovi i slično) i vremenu za učenje u pripremi za provjere znanja i ocjenjivanje (testovi, kolokvijumi, završni ispit).

Trajanje master studija**Član 9**

Master studije za sticanje akademskog naziva master nauka ili master umjetnosti organizuju se nakon završenih osnovnih studija. Obim master programa je 120 ECTS kredita.

Struktura studijskog programa**Član 10**

Studijski program master studija sadži:

1. naziv i ciljeve studijskog programa;
2. nastavni plan koji sadrži listu obaveznih i izbornih predmeta i broj sati potreban za njihovu realizaciju, kao i sadržaj nastavnih predmeta;
3. bodovnu vrijednost svakog predmeta i master rada iskazanu u ECTS kreditima;
4. bliže uslove za upis na studijski program;
5. uslove upisa u naredni semestar, način izvršavanja obaveza;
6. uslove za prelazak između pojedinih master studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;
7. uslove pod kojima se može nastaviti studij nakon prekida;
8. stručni, odnosno akademski naziv koji se stiče nakon završetka studija;
9. znanja, vještine i kompetencije stečene kvalifikacijom (diplomom);
10. druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa (optimalan broj upisanih studenata, pokrivenost nastave, troškovi studija, i sl.).

Član 11

Nastavni plan i program master studija sadrži opšte i posebne uslove koje student mora da zadovolji za sticanje određenog znanja na master studijskim programima, i to:

1. prikaz predmeta (kurseva) sistemizovanih po: studijskim godinama, semestrima i pripadnosti obaveznim zajedničkim predmetima (naučna baza, fundamentalni i stručni predmeti), izbornim stručnim predmetima i slobodnim izbornim predmetima;
2. broj časova individualnog opterećenja studenta po predmetu (kursu);
3. broj ECTS kredita za svaki predmet (kurs);
4. fond časova aktivne nastave;
5. prikaz organizacije i oblika nastave (seminari, tematske klinike, debatni časovi, praktični rad i drugo);
6. prikaz obaveznih uslova za pohađanje nastave i polaganje

predmeta (kurseva);

7. prikaz modula i blokova, ukoliko je nastava organizovana na takav način;
8. prikaz strukture master rada sa brojem ECTS kredita i planiranim terminima za početak i završetak njihove izrade.

Sa nastavnim planom i programom studenti se upoznaju na početku studijske godine.

3. UPIS NA MASTER STUDIJSKE PROGRAME**Član 12**

Upis na master studijske programe vrši se na osnovu Pravilnika o bližim uslovima, kriterijumima i postupku upisa na prvu godinu master studija Univerziteta Crne Gore.

4. STRUČNA TIJELA MASTER STUDIJA**Član 13**

Stručna tijela master studija su: Vijeće organizacione jedinice, prodekan za nastavu i Komisija za master studije.

Komisiju za master studije imenuje Vijeće organizacione jedinice, na prijedlog dekana. Komisijom predsjedava prodekan za nastavu.

Komisija za master studije pruža stručnu pomoć u organizovanju i vođenju master studija, a posebno:

- predlaže organizaciju nastave;
- sprovodi pripreme za početak nastave;
- priprema odluke po molbama i žalbama studenata,
- prati izvođenje studijskog programa;
- priprema godišnje izvještaje o radu master studija;
- predlaže mjere za poboljšanje i unapređenje master studija;
- vrši i koordinaciju drugih poslova od značaja za realizaciju masterstudija.

Član 14

Nastavu na master studijama može izvoditi akademsko osoblje sa akademskim zvanjem.

5. PRIJAVA I ODBRANA MASTER RADA**Član 15**

Student predlaže temu i mentora rada nakon završetka drugog semestra, a najkasnije do završetka trećeg semestra.

Vijeće imenuje mentora i komisiju za ocjenu master rada i odobrava predloženu temu.

Komisija iz stava 2 ovog člana ima, po pravilu, tri člana, od kojih je jedan član mentor.

Članovi ove komisije su, istovremeno, i članovi Komisije za odbranu rada.

Tema master rada može da se izabere iz naučnih oblasti master studijskog programa.

Mentori master rada mogu biti nastavnici koji su iz naučne oblasti master studija.

Član 16

Za izabranu temu student podnosi Komisiji za master studije pisanu prijavu na Formularu za prijavu teme master rada, koji čini sastavni dio ovih pravila.

Potrebnu pomoć studentu za pripremu teme pruža mentor, koji potpisuje saglasnost na temu.

Član 17

Na osnovu podnesene prijave, uz saglasnost Komisije za master studije i pribavljeno pozitivno mišljenje Odbora za monitoring master studija, student može da nastavi sa pisanjem master rada.

Član 18

Master rad može se predati tek nakon položenih svih ispita i izvršenih svih drugih obaveza predviđenih studijskim programom.

Prilikom predaje rada, student je dužan da dostavi:

- prijavu;
- pet primjerka rada (nekoričena) i elektronsku verziju rada;
- izvještaj iz službene evidencije o ispitima i ECTS kreditima kandidata;
- potpisanu izjavu o potvrđivanju originalnosti master rada, u skladu sa članom 22 Zakona o akademskom integritetu

Član 19

Student kroz svoj rad dokazuje da je savladao nastavni plan i program studija, stekao potrebno znanje i osposobio se za njegovu primjenu.

Pored zahtjeva iz stava 1 ovog člana, student u radu treba da pruži dokaze da se uspješno koristi metodama u naučnom ili stručnom, odnosno umjetničkom radu, u izlaganju rezultata istraživanja, kao i da je osposobljen da izvodi zaključke na osnovu tako realizovanih istraživačkih zadataka.

Rezultati predstavljeni u master radu treba da doprinesu:

- sistematizaciji naučnih ili stručnih, odnosno umjetničkih zadataka i postojećih rješenja za određenu oblast;
- rješavanju aktuelnog naučnog, odnosno umjetničkog zadatka koji je postavljen kao cilj rada;
- primjeni postojećih naučnih dostignuća u rješavanju kompleksnog stručnog zadatka.

Mentor za izradu master rada dužan je da pomaže studentu pri izboru metoda naučno-istraživačkog, odnosno umjetničkog rada, literature, pripremi strukture rada, kao i da mu pruža drugu stručnu pomoć.

Član 20

Master rad treba, po pravilu, da ima opseg od 60 do 80 stranica, da bude napisan na papiru formata A4, da bude korektno jezički, stilski i tehnički oblikovan u skladu sa savremenim postupcima, tehnikom i tehnologijom izrade publikacija u oblasti naučnog, stručnog, odnosno umjetničkog rada.

Korice master rada sadrže sljedeći tekst:
Na vrhu: UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET/AKADEMIJA

U sredini: Ime i prezime studenta

Dva reda niže u sredini: NASLOV RADA (velikim, masnim slovima)

Red niže: MASTER RAD

Pri dnu: mjesto, godina

Na prvoj unutrašnjoj stranici ispisuje se tekst kao na koricama.

Iza prve stranice treba da stoji posebna stranica sa podacima i informacijama o magistrantu, master radu, komisiji i obrani master rada :

PODACI I INFORMACIJE O STUDENTU

Ime i prezime
Datum i mjesto rođenja
Naziv završenog osnovnog studijskog programa i godina završetka studija

INFORMACIJE O MASTER RADU

Naziv master studija
Naslov rada
Fakultet/Akademija na kojem je rad odbranjen

UDK, OCJENA I ODBRANA MASTER RADA

Datum prijave master rada
Datum sjednice Vijeća na kojoj je prihvaćena tema
Mentor
Komisija za ocjenu/odbranu rada
Lektor
Datum odbrane

Datum promocije

Nakon stranice sa sa podacima i informacijama o studentu i master radu slijedi stranica sa potpisanom izjavom o potvrđivanju originalnosti master rada.

Poslije stranice koja se odnosi na potpisanu izjavu o potvrđivanju originalnosti master rada slijedi:

Predgovor
Izvod rada
Sažetak na engleskom jeziku
Sadržaj
Originalni konačni tekst master rada

Član 21

Rad se u elektronskom obliku dostavlja Odboru za monitoring master studija radi provjere autentičnosti. Primjerci rada se takođe dostavljaju svim članovima Komisije za ocjenu master rada.

Po jedan primjerak rada izlaže se u biblioteci organizacione jedinice i Univerzitetskoj biblioteci uz izvještaj Odbora za monitoring master studija koji navodi da master rad nema preklapanja teksta koji bi se mogli tumačiti kao plagijat.

Obavještenje da je master rad izložen u biblioteci objavljuje se na sajtu organizacione jedinice i Univerziteta.

Primjedbe na master rad mogu se dostaviti u roku od 7 dana od dana isticanja obavještenja iz stava 3 ovog člana.

Član 22

Komisija za ocjenu master rada dužna je da u roku od 15 dana od dana prijema rada dostavi Vijeću organizacione jedinice izvještaj o master radu (kratki prikaz rada: postavljeni cilj, primijenjene metode, dobijeni rezultati i zaključci o realizovanim istraživanjima), sa zaključnim stavom i prijedlogom, uključujući izjašnjenje na primjedbe.

Vijeće ocjenjuje izvještaj Komisije i donosi odluku o prihvatanju ili neprihvatanju rada, najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja izvještaja Komisije.

Po donošenju odluke o prihvatanju master rada, organizuje se odbrana master rada.

Član 23

Ukoliko komisija za ocjenu rada ili Vijeće organizacione jedinice odbiju master rad, student može podnijeti prijavu nove teme master rada.

Član 24

Student može pristupiti odbrani master rada odmah nakon što Vijeće organizacione jedinice donese odluku o prihvatanju izvještaja komisije za ocjenu rada, odnosno prihvatanju master rada.

Rješenje o odbrani master rada dostavlja se studentu i objavljuje se na sajtu Univerziteta i organizacione jedinice.

Član 25

Odbrana master rada pred komisijom ima sljedeći tok:
Predsjednik komisije iznosi podatke i informacije o studentu i daje kratki prikaz rada, nakon čega student- iznosi kraći rezime, rezultate i zaključke do kojih je došao, a zatim članovi komisije postavljaju pitanja (u pisanom obliku).

Komisija za odbranu master rada, nakon sprovedenog postupka, donosi odluku da li je student sa uspjehom odbranio rad i sa kojom ocjenom.

Prilikom donošenja odluke o ocjeni, uzima se u obzir kvalitet master rada i kvalitet odbrane master rada.

Ocjena rada donosi se većinom glasova komisije i mora biti u skladu sa ECTS skalom:

OCJENA A - odbranio sa izuzetnim uspjehom
OCJENA B - odbranio sa uspjehom iznad prosjeka
OCJENA C - odbranio sa prosječnim uspjehom

O radu komisije za odbranu master rada vodi se zapisnik na obrascu za odbranu master rada.

Član 26

Master rad je javan i može se objaviti nakon odbrane.

Član 27

Master rad brani se jedanput.

Član 28

Master rad predaje se u šest primjeraka, ukoričen u tvrde platnene korice, po pravilu, plave boje. Studentu se izdaje potvrda o datumu predaje masterrada.

Član 29

Dekan utvrđuje datum svečane promocije, na kojoj se kandidatima koji su položili sve ispite, izvršili druge obaveze iz ovih pravila, odbranili master rad, dodjeljuje diploma o završenom master studiju, sa pravom naziva master nauka/umjetnosti iz odgovarajuće oblasti, u skladu sa programom master studija.

Do dodjeljivanja diplome izdaje se uvjerenje o završenim master studijama.

Član 30

Organizaciona jedinica Univerziteta dužna je da po jedan primjerak master rada dostavi Univerzitetskoj biblioteci i Nacionalnoj biblioteci Crne Gore, kao i da ga objavi na sajtu organizacione jedinice, u roku od 30 dana od dana odbrane master rada.

Član 31

Studenti koji su odbranili master rad upisuju se u matičnu knjigu master nauka/umjetnosti, koju vode organizacione jedinice Univerziteta.

Član 32

Senat može oglasiti ništavnom diplomu o stečenom akademskom nazivu master nauka/umjetnosti, pored slučajeva utvrđenih zakonom, i u slučaju kada je diploma potpisana od strane neovlašćenog lica ili ako imalac diplome nije ispunio sve ispitne i druge obaveze na način i po postupku utvrđenim zakonom, Statutom Univerziteta i ovim pravilima.

Član 33

Univerzitet može izdati novu diplomu i dodatak diplome ili izvršiti zamjenu diplome i dodatka diplome u skladu sa zakonom.

6. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 03-1707

Podgorica, 12.03.2020. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Danilo Nikolić

SADRŽAJ:

1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA

Fakultet dramskih umjetnosti

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblasti
Osnovi pozorišne režije i Pozorišna režija I-II..... 1

Fakultet političkih nauka

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Komparativna politika 5

Pravni fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblasti
Poslovno-pravnu i Međunarodno-pravnu..... 12

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblasti
Poslovno-pravnu i Gradansko-pravnu..... 21

Građevinski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Hidrotehnika 28

Prirodno-matematički fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Matematika 34

2. PRAVILA STUDIRANJA NA MASTER STUDIJAMA..... 39